Apstiprināts VPR Attīstības padomē 23.01.2026.

VIDZEMES PLĀNOŠANAS REĢIONA ATTĪSTĪBAS PROGRAMMAS

2022-2027

VIDUSPOSMA IZVĒRTĒJUMS

2026

SATURS

SATURS 2
LIETOTO SAĪSINĀJUMU SARAKSTS 3
IEVADS 5
VISPĀRĪGS VPR TERITORIJAS ATTĪSTĪBAS RAKSTUROJUMS 7
ATTĪSTĪBAS PROGRAMMAS ĪSTENOŠANAS IZVĒRTĒJUMS 10
1. MĒRĶIS. Saglabāt un gudri apsaimniekot dabas ekosistēmas un resursus 10
T1. Dabas kapitāls 10
T2. Dabas un kultūras mantojums 14
2. MĒRĶIS. Uzlabot cilvēku dzīves kvalitāti 18
C1. Pieejama izglītība 18
C2. Droša, iekļaujoša un vesela sabiedrība 25
C3. Kvalitatīvi un pieejami sociālie pakalpojumi 30
T3. Mobilitāte un sasniedzamība 34
T4. Identitāte un spēcīgas kopienas 40
T5. Ilgtspējīga dzīves vide un mājokļi 45
3. MĒRĶIS. Veicināt tautsaimniecības attīstību un izaugsmi, pārveidojot saimniekošanas modeļus 47
E1. Inovācijas, zinātne un attīstība 47
E2. Industrijas pārveide 50
E3. Aprites un bioekonomika 55
E4. Efektīva un tīra enerģija 60
4. MĒRĶIS. Veicināt sadarbību un stipras organizācijas 63
P1.Sadarbība un pilsoniskā līdzdalība 63
P2. Klimatneitralitāte un pielāgošanās 64
P3. Digitalizācija 66
TIEKAMIES 2027.GADĀ? 67
Rekomendācijas uzraudzības sistēmas pilnveidošanai 69
IZMANTOTĀS INFORMĀCIJAS AVOTI 70
PIELIKUMI 72

LIETOTO SAĪSINĀJUMU SARAKSTS

AER	Atjaunojamie energoresursi
AII	Augstākās izglītības iestādes
AP	Attīstības programma
ATD	Autotransporta direkcija
ATR	Administratīvi teritoriālā reforma
CFLA	Centrālā finanšu un līgumu aģentūra
CO2	Oglekļa dioksīds
CSDD	Ceļu satiksmes drošības direkcija
CSP	Centrālā statistikas pārvalde
CVK	Centrālā vēlēšanu komisija
DAP	Dabas aizsardzības pārvalde
DESI	Digitālās ekonomikas un sabiedrības indekss
EM	Ekonomikas ministrija
ES	Eiropas Savienība
ESS	Eiropas Sociālais pētījums (*European Social Survey*)
ha	Hektāri
IKP	Iekšzemes kopprodukts
ISCED	Starptautiskā standartizētā izglītības klasifikācija
ĪADT	Īpaši aizsargājamās dabas teritorijas
IZM	Izglītības un zinātnes ministrija
KF	Kohēzijas fonds
KM	Kultūras ministrija
KPR	Kurzemes plānošanas reģions
kt	Kilotonnas
LAD	Lauku atbalsta dienests
LADP	Latvijas Atvērto datu portāls
LKA	Latvijas Kultūras akadēmija
LLF	Latvijas Lauku forums
LLU	Latvijas Lauksaimniecības universitāte
LM	Labklājības ministrija
LPA	Latvijas Pilsoniskā alianse
LPR	Latgales plānošanas reģions
LV	Latvija
LVC	VSIA "Latvijas Valsts ceļi"
LVĢMC	Latvijas Vides, ģeoloģijas un meteoroloģijas centrs
MKN	Ministru kabineta noteikumi
NACE	Saimniecisko darbību statistiskā klasifikācija Eiropas Kopienā
NAP2027	Latvijas Nacionālais attīstības plāns 2021.–2027. gadam
NVA	Nodarbinātības valsts aģentūra
PI	Pētniecības institūti
RAIM	Reģionālās attīstības indikatoru modulis
RIS3	Viedās specializācijas stratēģija

RPR	Rīgas plānošanas reģions
RV	Rīcību virziens
SAM	Specifiskais atbalsta mērķis
SEG	Siltumnīcefekta gāzes
SKDS	Tirgus un sabiedriskās domas pētījumu centrs
SM	Satiksmes ministrija
SPKC	Slimību profilakses un kontroles centrs
UR	Uzņēmumu reģistrs
VARAM	Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministrija
VIAA	Valsts izglītības attīstības aģentūra
VISC	Valsts izglītības satura centrs
VK	Valsts kanceleja
VPR	Vidzemes plānošanas reģions
VRG	Vietējā rīcības grupa
VSAC	Valsts sociālās aprūpes centrs
VVD	Valsts vides dienests
ZM	Zemkopības ministrija

IEVADS

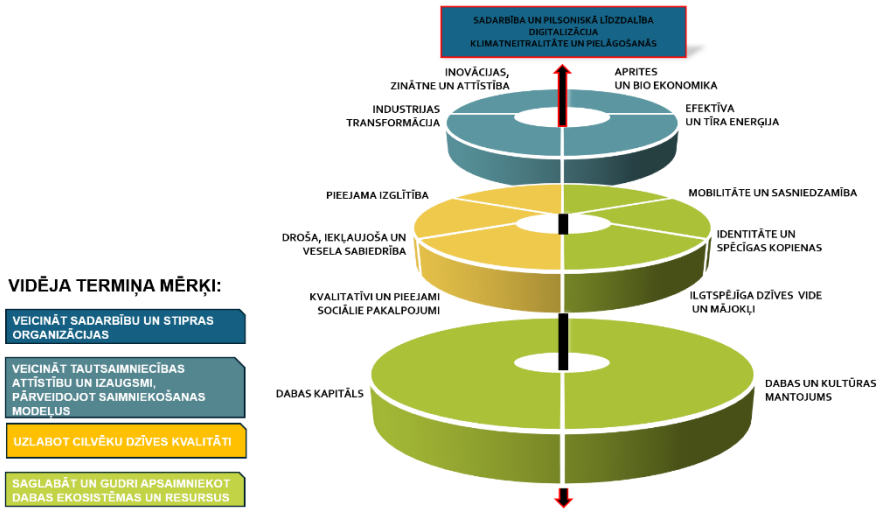

1.attēls Vidzemes plānošanas reģiona attīstības programmas ietvars

Attīstības programma ir Vidzemes plānošanas reģiona (VPR) attīstības vadības instruments. Par programmas ieviešanu līdzatbildīgas ir visas Vidzemes pašvaldības. VPR administrācijai ir koordinējoša loma. VPR administrācija ir atbildīga par programmas ieviešanu kopumā un uzraudzības ziņojuma sagatavošanu. Tai ir galvenā un noteicošā loma, formulējot Vidzemes pašvaldību kopējo viedokli, aizstāvot to vienotās, saskaņotās intereses. VPR Attīstības programmas 2022.-2027.gadam (AP) vidusposma izvērtējums sagatavots par laika periodu no 2022.gada līdz 2024.gadam. VPR AP ir izvirzīti četrus vidēja termiņa mērķi:

1. Saglabāt un gudri apsaimniekot dabas ekosistēmas un resursus.

2. Uzlabot cilvēku dzīves kvalitāti.

3. Veicināt tautsaimniecības attīstību un izaugsmi, pārveidojot saimniekošanas modeļus.

4. Veicināt sadarbību un stipras organizācijas.

Mērķu sasniegšanai noteiktas divpadsmit tematiskās un trīs horizontālās attīstības prioritātes, kas vērstas uz dabas kapitāla, dabas un kultūras mantojuma aizsardzību un apsaimniekošanu, pieejamas izglītības, drošas un veselas sabiedrības, kvalitatīvu un pieejamu pakalpojumu attīstību, mobilitātes un sasniedzamības veicināšanu, spēcīgu kopienu attīstību, dzīves vides un mājokļu pieejamības veicināšanu, inovāciju, zinātnes un attīstības, industrijas pārveides, aprites un bioekonomikas, efektīvas un tīras enerģijas veicināšanu. Šīs prioritātes plānots sasniegt gudri sadarbojoties, veicinot pielāgošanos klimata pārmaiņām un digitālo pārveidi visās rīcībās.

Prioritātes ir piesaistītas vienam no VPR attīstības vīzijā 2030 definētajiem stratēģiskajiem virzieniem, ko var atpazīt pēc prioritātes kodējumā izmantotā burta un lietotās krāsu paletes: **TERITORIJA** (T1. Dabas kapitāls, T2. Dabas un kultūras mantojums, T3. Mobilitāte un sasniedzamība, T4. Identitāte un spēcīgas kopienas, T5. Ilgtspējīga dzīves vide un mājokļi), **CILVĒKS** (C1. Pieejama izglītība, C2. Droša, iekļaujoša un vesela sabiedrība, C3. Kvalitatīvi un pieejami sociālie pakalpojumi), **EKONOMIKA** (E1. Inovācijas, zinātne un attīstība, E2. Industrijas pārveide, E3. Aprites un bioekonomika, E4. Efektīva un tīra enerģija), **PĀRVALDĪBA** (P1. Sadarbība un pilsoniskā līdzdalība, P2. Klimatneitralitāte un pielāgošanās, P3. Digitalizācija).

AP vidusposma izvērtējuma mērķis ir novērtēt reģiona plānošanas dokumentā definēto attīstības mērķu, prioritāšu sasniegšanas progresu, kas tiek realizēts ar savstarpēji saskaņotu rīcības virzienu, uzdevumu un konkrētu rīcību starpniecību. Izvērtējuma laikā, novērtējot AP ieviešanas sekmes, tiek pārskatīta gan AP stratēģiskā daļa, tajā iekļautie attīstības rādītāji, gan rīcības plāns (AP pielikums nr.2).

VIDUSPOSMA IZVĒRTĒJUMA SATURS UN STRUKTŪRA

Pārskata ietvaros analizētas **11** pašvaldības, kas bija spēkā uz 2024. gada 31. decembri t.sk. Varakļānu novads.

AP uzraudzības vidusposma izvērtējumu kopumā veido četras pamatsadaļas, kas ietver vispārīgu VPR attīstības raksturojumu par pārskata periodu, attīstības uzraudzības rezultatīvo rādītāju dinamikas novērtējumu, sniedzot kopsavilkuma vērtējumu par katru AP prioritāti un ietekmi uz reģiona teritorijas attīstību,

secinājumus un priekšlikumus AP aktualizācijai un nākamā programmas darbības posma līdz 2027.gadam īstenošanai, kā arī ieteikumus VPR AP uzraudzības sistēmas pilnveidošanai. Izvērtējumu papildina vairāki pielikumi – kopsavilkums par rezultatīvajiem rādītājiem, kuru definīcija izvērtējuma gatavošanas laikā precizēta vai mainīta, pašvaldību aptaujas rezultāti, VPR AP Rīcību plāna izpildes progress un novērtējums, kopsavilkums par pārskata periodā VPR projektu sagatavotajiem materiāliem.

Dokuments satur **4 pielikumus:**

1. Pielikums **Precizētie rezultatīvie rādītāji**
2. Pielikums **Pašvaldību aptaujas rezultāti**
3. Pielikums **VPR AP Rīcību plāna 2022-2027 izpildes progress/novērtējums**
4. Pielikums **Kopsavilkums par pārskata periodā VPR projektu sagatavotajiem materiāliem**

Sadaļā "Attīstības programmas īstenošanas izvērtējums" sniegts katras AP definētās prioritātes īstenošanas progresa pārskats, analizējot datus, kas apkopoti rezultatīvo rādītāju dinamikas novērtēšanai. Rādītāju vērtējums sniegts secīgi rīcības virzienu griezumā, pēc atbilstības AP vidēja termiņa mērķiem, prioritāšu tematiskajam tvērumam. Ņemot vērā rezultatīvo rādītāju dinamiku, par katras prioritātes ieviešanas progresu sagatavots kopsavilkums, kas sastāv no divām sadaļām:

KAS SECINĀMS? – esošo rādītāju novērtējuma analīze;

KO TĀLĀK? – rekomendācijas turpmākajam AP darbības periodam līdz 2027.gadam.

Izvērtējuma laikā tika analizēts rezultatīvo rādītāju kopums, kas ietver 133 rādītājus, kas definēti AP izstrādes procesā kopā ar iesaistītajām pusēm, izmantojot iznākumos balstītu plānošanas un "atpakaļparedzēšanas" (*backcasting*) pieejas. Visi rezultatīvie rādītāji grupēti zem prioritātēm atbilstošajiem rīcību virzieniem. Rādītāju novērtēšanā izmantota luksofora metode, katra rādītāja progresu trīs gadu pārskata periodā (2022.-2024.gads) novērtējot ar zaļu, sarkanu vai oranžu krāsu un papildu ar pelēku krāsu iezīmējot tos rādītājus, kuru novērtējumam šobrīd nav pieejamu datu. Rādītāja novērtējums sniegts kolonnā "Mērķa vērtība 2027", izejot no noteiktās bāzes un mērķa vērtības tiem rādītājiem, kuriem tā ir noteikta, vai arī novērojot pozitīvu/negatīvu tendenci tiem rādītājiem, kuriem bāzes un/vai mērķa vērtība nav bijusi noteikta. Ja rādītāja novērtēšanai šobrīd ir pieejami dati par atsevišķu gadu, bet nav paredzams, ka šādi salīdzināmi dati būs iegūstami arī nākamajā pārskata periodā, tad rādītājam tiek piešķirts pelēkās krāsas vērtējums.

Mērķa vērtība 2027			
↑	↓	13	Rādītāja izpildei **pozitīvs** vērtējums
↑	↓	13	Rādītāja izpildei **negatīvs** vērtējums
↑	↓	13	Rādītāja izpildē **nav vērojams būtisks progress vai regress, vai arī nav pietiekami daudz datu**
↑	↓	Nd	Rādītāja izpildes novērtējumam **nav pieejami dati**

Atsevišķiem rādītājiem piešķirtas atzīmes, kas norāda uz reģiona datu pieejamības ierobežojumiem:

Rādītājs - dati par pārskata periodu kopā;*

*Rādītājs** - dati par Latviju kopā;*

*Rādītājs*** - nav datu bāzes vērtības aktualizēšanai pēc ATR vai dati pieejami tikai par reģiona teritoriju pirms ATR.*

IZVĒRTĒJUMA SAGATAVOŠANĀ IESAISTĪTIE DALĪBNIEKI

AP uzraudzības vidusposma izvērtējuma ziņojumu sagatavojusi VPR Teritorijas plānošanas nodaļa, piedaloties pārējām plānošanas reģiona administrācijas struktūrvienībām. Datu ieguvē rezultatīvo rādītāju dinamikas novērtēšanai tika iesaistītas reģiona pašvaldības, kā arī citas kompetentās institūcijas, kas minētas AP rīcības plānā. Pašvaldības informāciju par rādītājiem, kuriem AP kā datus avots bija norādīta pašvaldība, sniedza tiešsaistes aptaujā (2025.gada augusts – septembris), savukārt pārējām kompetentajām institūcijām VPR nosūtīja datu pieprasījumu (deviņi adresāti), uz kuriem visiem tika saņemta atbildes informācija un lūgtie dati.

VISPĀRĪGS VPR TERITORIJAS ATTĪSTĪBAS RAKSTUROJUMS

Uz pārskata sagatavošanas brīdi (2025. gadā) VPR teritoriju veido **10** pašvaldības - pamatojoties uz 2024.gada 13.jūnijā pieņemtajiem grozījumiem Administratīvo teritoriju un apdzīvoto vietu likumā, 2025.gadā pēc pašvaldību vēlēšanām Varakļānu novada teritorija tika pievienota Madonas novadam. Reģionā atrodas viens nacionālas nozīmes attīstības centrs – Valmiera, divas valstspilsētas – Ogre un Valmiera, kā arī astoņi reģionālas nozīmes attīstības centri: Alūksne, Cēsis, Gulbene, Limbaži, Madona, Ogre, Smiltene un Valka.

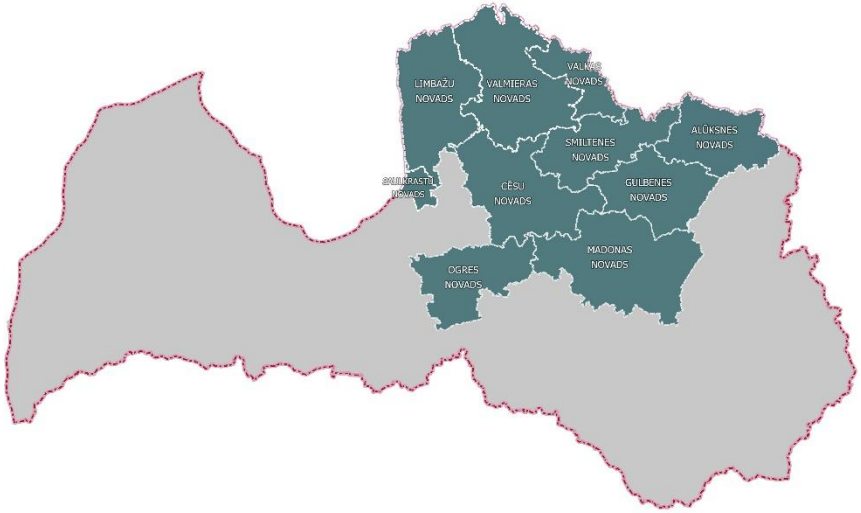

2.attēls Vidzemes plānošanas reģiona teritorija

Lai gan ATR noslēdzās jau 2021.gadā, tomēr tikai kopš 2024.gada 1.janvāra statistisko reģionu robežas ir salāgotas ar aktuālajām plānošanas reģionu robežām. Pēc ATR īstenošanas 119 pašvaldību vietā Latvijas teritorija tika iedalīta 43 pašvaldības, tai skaitā arī mainot VPR robežas un līdzās esošo astoņu pašvaldību teritorijām iekļaujot Ogres, Saulkrastu un Limbažu novadu teritorijas. Līdz ar to jāņem vērā, ka CSP datu bāzē atsevišķiem rādītājiem ir pieejami dati tikai par VPR teritoriju pirms statistikas reģionu izveides, t.i., par teritoriju bez datiem par Ogres, Saulkrastu un Limbažu novadiem.

VPR starp pieciem plānošanas reģioniem Latvijā izceļas ar lielāko teritoriju, aizņemot 23,6 % no valsts teritorijas, bet zemāko iedzīvotāju blīvumu - 2024.gadā tie bija 14 iedzīvotāju uz km^2 (nākamais zemākais rādītājs attiecas uz LPR un KPR, kur tas bija 18 iedzīvotāju uz km^2). Lai gan iedzīvotāju skaits ik gadu samazinās visos plānošanas reģionos, izņemot Rīgas plānošanas reģionu, tad tomēr Vidzemes plānošanas reģionā iedzīvotāju skaita samazināšanās bijusi zemākā – laika periodā no 2021.gada līdz 2024.gadam Vidzeme zaudējusi 1839 iedzīvotājus (skatīt 3.att). Būtiski minēt, ka statistikas dati 2023.gadā uzrāda iedzīvotāju skaita pieaugumu visos plānošanas reģionos, tai skaitā Vidzemē (skat. 4.att.), kur iedzīvotāju skaits pieaudzis par 3666 (skat. 5.att.). Vislielākais iedzīvotāju pieaugums šajā gadā fiksējams Cēsu, Ogres, Valmieras un Saulkrastu novados (skatīt 6.att.). iedzīvotāju skaita pieaugums saistīts ar to, ka CSP kopš 2023. gada mainījis datu ieguves metodoloģiju, kā arī iedzīvotāju skaita pieaugumu var attiecināt gan uz Covid-19 pandēmijas ietekmi, kad no ārvalstīm Latvijā atgriezās izbraukušie iedzīvotāji, gan arī uz Krievijas iebrukumu Ukrainā, kad Latvijā ieradās ukraiņu bēgļi.

Skatoties reģiona iedzīvotāju skaita izmaiņu negatīvi ietekmējošos iemeslus, kā galvenie minami pārcelšanās uz citu vietu Latvijā un mirstība (skat. 7.att.), savukārt samazinās tendence vidzemniekiem izceļot uz ārvalstīm (2024. gadā starptautiskās migrācijas saldo bija – 46, kas bija zemākais starp reģioniem).

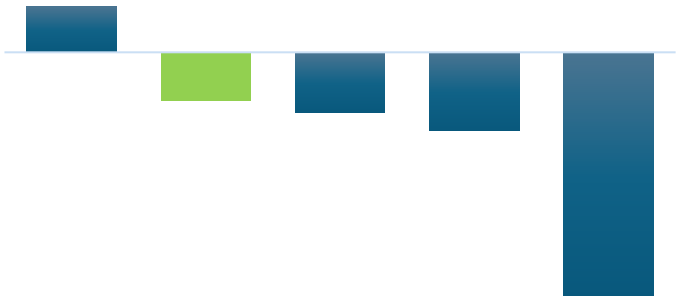

	Rīgas reģions	Vidzemes reģions	Kurzemes reģions	Zemgales reģions	Latgales reģions
Iedzīvotāji	1751	-1839	-2291	-2983	-9286

3.attēls Iedzīvotāju skaita izmaiņas Latvijas plānošanas reģionos, autoru aprēķins (avots: CSP, IRD081)

5.attēls Iedzīvotāju skaita pieaugums plānošanas reģionos 2023.gadā, autoru aprēķins (avots: CSP, IRD081)

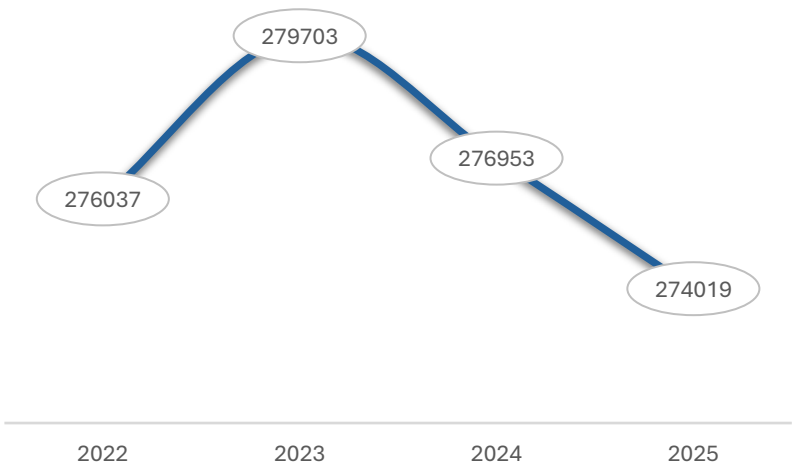

4.attēls Iedzīvotāju skaita dinamika Vidzemes plānošanas reģionā laika posmā no 2022.gada līdz 2025.gadam (iedzīvotāju skaits uz gada sākumu) (avots: CSP, IRD081)

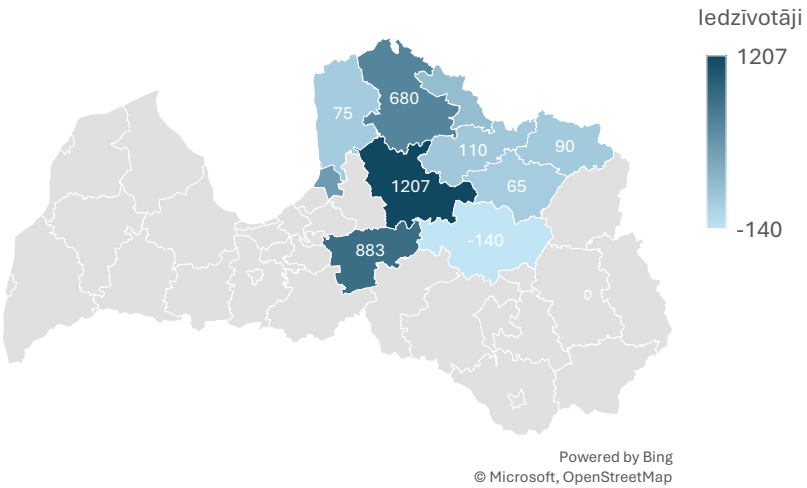

6.attēls Iedzīvotāju skaita izmaiņas Vidzemes plānošanas reģiona pašvaldībās 2022./2023.gadā, autoru aprēķins (avots: CSP, IRD081)

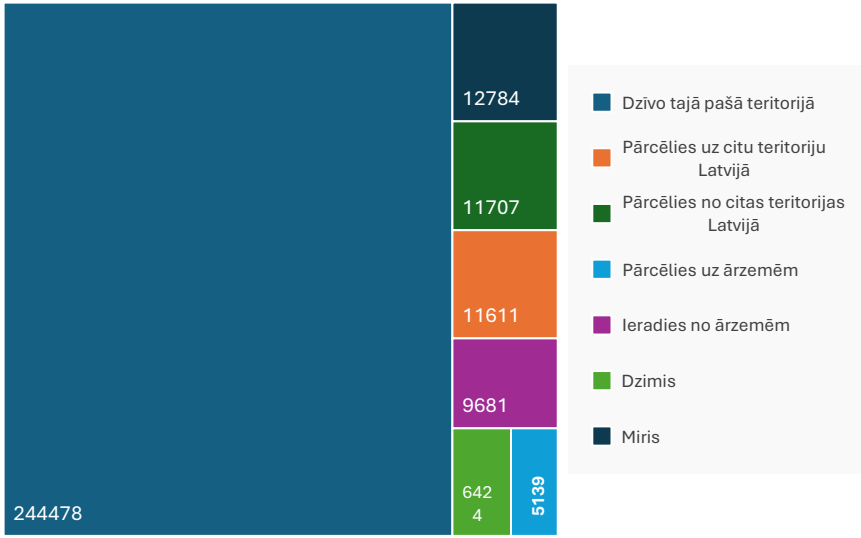

7.attēlu Vidzemes plānošanas reģiona iedzīvotāju skaita izmaiņas laika periodā no 2022.gada sākuma līdz 2024.gada beigām (avots: CSP, RIG050)

Kopumā VPR AP vidusposma izvērtējuma kontekstā, kas attiecas uz laika periodu no 2022.gada janvāra līdz 2024.gada decembrim, jāņem vērā vairāku globālu notikumu ietekme uz Latvijas valsts un reģionu attīstību:

- **Covid-19 pandēmija**. 2022.gada 1.aprīlī valstī tika atcelti noteiktie epidemioloģiskās drošības ierobežojumi pasākumu norisei, kultūrvietu darbībai, apmeklēšanai un pakalpojumu saņemšanai, tai skaitā izglītības ieguvei. Lai arī nav veikts visaptverošs Covid-19 pandēmijas ietekmes vērtējums, tomēr vērtējot reģiona attīstības rezultatīvos rādītājus, tiek pieļauts, ka to attīstības dinamiku ietekmējusi arī pandēmijas gaita;
- **Krievijas – Ukrainas karš.** 2022.gada 24.februārī Krievija uzsāka pilna mēroga iebrukumu Ukrainā, kas turpinās līdz šim brīdim. Krievijas agresijas sekas radījušas izmaiņas reģiona iedzīvotāju un darba spēka sastāvā, kā arī saasinājušas diskusiju par reģiona robežas aizsardzību (VPR Alūksnes novada teritorijā robežojas ar Krievijas Federāciju), pretošanās spēju stiprināšanu, domājot gan par aizsardzības infrastruktūru un militāro kapacitāti, gan par atbalstu vienotu kultūrtelpu, identitāti un piederību.
- **Tehnoloģiju attīstība.** Dronu un attālās izpētes iespējas ļauj efektīvāk īstenot uzdevumus kā publiskajā (infrastruktūras pārraudzība, nekustamā īpašuma pārraudzība, militārā aizsardzība), tā privātajā (lauksaimniecība, mežsaimniecība) sektorā, taču vienlaikus aktualizē jautājumu par drošību – kā fizisku, tā arī datu.
- **Mākslīgais intelekts.** Mākslīgas intelekts īsā laika periodā mainījis kā sociālos, tā ekonomiskos procesus – mākslīgā intelekta rīku pratība ieņem arvien lielāku lomu darba tirgū, mākslīgā intelekta izmantošana ietekmējusi ražošanas nozaru un radošo industriju veiktspēju, radošās bet tajā pašā laikā arī potenciāli var radīt diskriminējošu efektu.
- **Ekstremāli un neprognozējami laikapstākļi.** Šis AP jau ir definēts kā lielākais izaicinājums, kas ietekmēs Vidzemes nākotni, un tas paliek nemainīgi klātesošs - pēdējo gadu meteoroloģiskie notikumi (spēcīgi nokrišņi, plūdi, karstums, siltas ziemas, utml) gan lauku, gan pilsētu teritorijās arvien intensīvāk likuši meklēt risinājumus, kas ļautu adaptēties ekoloģiskās ilgtspējas krīzei. Īpaši tas ņemams vērā, jo VPR ekonomiskā dimensija balstās tieši lauksaimniecībā un mežsaimniecībā, kas visvairāk cieš no laikapstākļu neprognozējamības.

ATTĪSTĪBAS PROGRAMMAS ĪSTENOŠANAS IZVĒRTĒJUMS

1. MĒRĶIS. Saglabāt un gudri apsaimniekot dabas ekosistēmas un resursus

Mērķa sasniegšanai noteiktas divas vidēja termiņa prioritātes: **T1. Dabas kapitāls un T2. Dabas un kultūras mantojums**.

T1. Dabas kapitāls

RV1. Dabas resursu aizsardzība, bioloģiskās daudzveidības saglabāšana un gudra apsaimniekošana

Rādītājs	Mērvienība	Bāzes vērtība (bāzes vērtības gads)	2022	2023	2024	Mērķa vērtība 2027	Datu avots
Labvēlīgs aizsardzības stāvoklī esošo ES nozīmes biotopu īpatsvars	%	10 (2019)	10	10	10	↑	DAP
Projektu skaits, kas vērsti uz antropogēnās slodzes samazināšanos	skaits	0 (2021)	2	2	Nd	↑	DAP
Aptaujāto iedzīvotāju īpatsvars, kas piekrīt, ka dabas kapitāla apsaimniekošanas prakses ir kļuvušas ilgtspējīgākas	%	0 (2021)	Nd	Nd	Nd	↑	VPR *Pārskata periodā aptauja nav veikta.*
Bioloģiskās daudzveidības uzturēšana zālājos (deklarētās platības), ha	ha	18 026 (2020)	17 487,27	15 596,33	16 923,50	↑	LAD
ĪADT īpatsvars (%) no Vidzemes plānošanas reģiona teritorijas	%	30,4 (2020)	34	34	35	↑	DAP, RAIM
Vietējas nozīmes aizsargājamo dabas teritoriju skaits	skaits	25 (2020)	25	25	25	↑	DAP, LADP

RV2. Iedzīvotāju iesaiste dabas kapitāla apsaimniekošanā

Rādītājs	Mērvienība	Bāzes vērtība (bāzes vērtības gads)	2022	2023	2024	Mērķa vērtība 2027	Datu avots
Aptaujāto iedzīvotāju īpatsvars, kas atzīst, ka to paradumi dabas resursu apsaimniekošanā ir kļuvuši ilgtspējīgāki	%	Nd (2021)	Nd	Nd	Nd		VPR *Pārskata periodā aptauja nav veikta.*
Veiktie sabiedrības informēšanas pasākumi par vidi un ilgtspējīgu dabas resursu apsaimniekošanu	skaits	0 (2021)	Nd	2	13	↑	VPR (projektu datu bāze)

RV3. Vides infrastruktūras pārvaldība

Rādītājs	Mērvienība	Bāzes vērtība (bāzes vērtības gads)	2022	2023	2024	Mērķa vērtība 2027	Datu avots
Pieslēgumu skaits pie centralizētās ūdensapgādes sistēmas	skaits	0 (2021)	1098*			↑	Pašvaldības (aptauja)
Īstenotie zaļie vides infrastruktūras risinājumi*	Skaits	0 (2021)	25			13	Pašvaldības (aptauja)
Atbilstoši normatīviem attīrīto notekūdeņu īpatsvars	%	35 (2021)	39	40	40	↑	LVĢMC
Dzeramais ūdens – patērētāju īpatsvars, kas saņem nekaitīguma un kvalitātes prasībām atbilstošu ūdeni	%	89 (2020)	68	54	90	↑	Veselības inspekcija
Aptaujāto iedzīvotāji, kas piekrīt, ka dzīves vides kvalitāte ir uzlabojusies	%	Nd (2020)	Nd	Nd	Nd	Nd	VPR *Pārskata periodā aptauja nav veikta.*

2025. gadā tika veikta pašvaldību aptauja, ar mērķi noskaidrot t.sk. vides infrastruktūras attīstību Vidzemē. Kā redzams 8. attēlā jaunizveidoto pieslēgumu skaits pašvaldībās būtiski atšķiras no 5 jauniem pieslēgumiem Gulbenes novadā līdz pat 300 jauniem pieslēgumiem Valmieras novadā, 7 pašvaldības no 10 norādījušas, ka pieslēgumu skaits pārskata periodā ir palielinājies (skat. pielikumu Nr. 2).

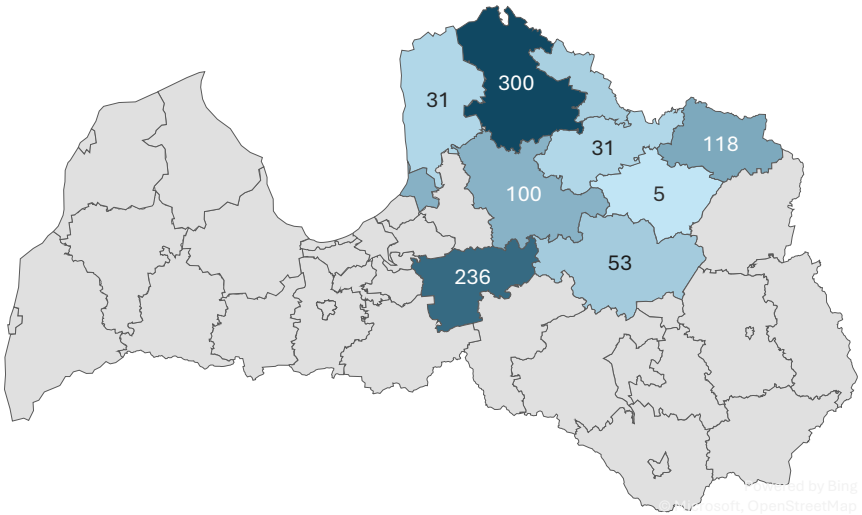

8.attēls Jaunizveidoto pieslēgumu skaits pie centralizētās ūdensapgādes sistēmas laika periodā no 2022. līdz 2024.gadam Vidzemes plānošanas reģiona pašvaldībās (VPR aptauja)

Ja analizē īstenotos zaļos vides infrastruktūras risinājumus Vidzemes pašvaldībās, tad aptaujas dati liecina, ka Vidzemes pašvaldības aktīvi meklē veidus, kā pielāgoties klimata pārmaiņām, kopumā īstenojot vai plānojot 30 dažādas aktivitātes. Kā dominējošā prioritāte iezīmējas pilsētvides dzesēšana un gaisa kvalitātes uzlabošana – risinājumi karstuma salu mazināšanai un gaisa attīrīšanai ar apstādījumu palīdzību veido gandrīz pusi no visām reģistrētajām iniciatīvām.

Visvairāk zaļos risinājumus realizējušas Alūksnes un Ogres novadi, kam seko Cēsu un Valkas pašvaldības. Šajās teritorijās tiek īstenota visplašākā pieeja, kombinējot gan dabas pamatotus risinājumus (lietus dārzi, mākslīgās mitraines), gan zaļās infrastruktūras elementus pilsētvidē.

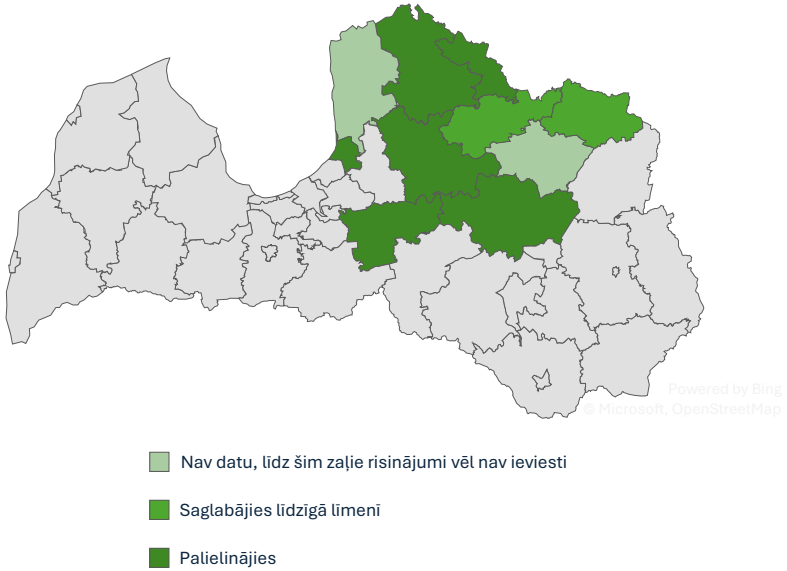

9.attēls Zaļās infrastruktūras risinājumu daudzveidība Vidzemes plānošanas reģiona pašvaldībās (VPR aptauja)

Būtiski atzīmēt, ka piecas no desmit pašvaldībām šobrīd atrodas aktīvā izpētes un plānošanas stadijā. Tas apliecina, ka tuvākajā nākotnē gaidāma praktisko risinājumu ieviešana, pārejot no stratēģiskās plānošanas uz reāliem vides uzlabošanas darbiem.

Attiecībā uz dzeramā ūdens kvalitāti (skat. 10. attēlu), dati par iedzīvotāju piekļuvi prasībām atbilstošam dzeramajam ūdenim uzrāda dinamisku un pārsvarā augšupejošu tendenci, lielākajai daļai pašvaldību 2024. gadā sasniedzot augstus rādītājus, tomēr Saulkrastu novada dati norāda uz nepieciešamību pēc infrastruktūras vai kvalitātes kontroles uzlabojumiem.

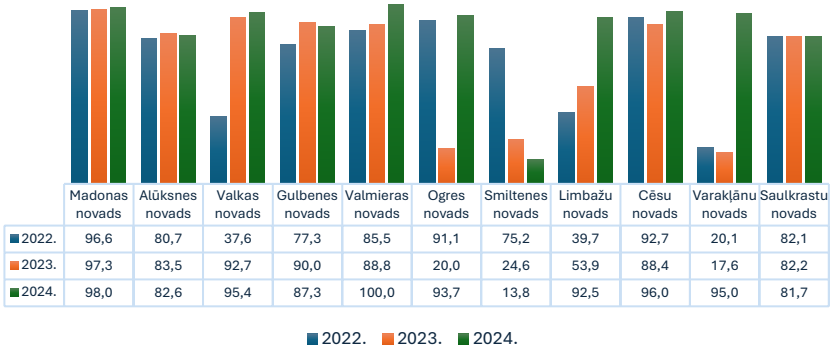

	Madonas novads	Alūksnes novads	Valkas novads	Gulbenes novads	Valmieras novads	Ogres novads	Smiltenes novads	Limbažu novads	Cēsu novads	Varakļānu novads	Saulkrastu novads
2022.	96,6	80,7	37,6	77,3	85,5	91,1	75,2	39,7	92,7	20,1	82,1
2023.	97,3	83,5	92,7	90,0	88,8	20,0	24,6	53,9	88,4	17,6	82,2
2024.	98,0	82,6	95,4	87,3	100,0	93,7	13,8	92,5	96,0	95,0	81,7

10.attēls Dzeramā ūdens kvalitāte Vidzemes plānošanas reģiona pašvaldībās (avots: Veselības inspekcijas Vides veselības nodaļa)

Attiecībā dzīves vides kvalitāti, pārskata periodā aptauja nav veikta, tomēr VPR realizētā projekta Picobello ietvaros, tika veikta aptauja par to kādi faktori veido cilvēkiem patīkamu dzīves vidi (Skat. 11. attēlu). Aptaujas dati liecina, ka kvalitatīva dzīves vide iedzīvotāju uztverē primāri sakņojas fiziskā drošībā un infrastruktūras pieejamībā.

11.attēls Dzīves vides kvalitātes faktori (avots: VPR aptauja)

KAS SECINĀMS? Pārskata periodā dabas kapitāla pārvaldībā vērojamas pozitīvas tendences infrastruktūras un teritoriju aizsardzības jomā, taču sociālo un kvalitatīvo rādītāju novērtēšanu kavē datu trūkums. ĪADT īpatsvars reģionā ir stabili audzis, sasniedzot 35% 2024. gadā, kas pārsniedz bāzes vērtību, tādā veidā VPR ir sasniedzis arī Eiropas Savienības Bioloģiskās daudzveidības stratēģijas mērķi, kas paredz, ka līdz 2030. gadam vismaz 30% no teritorijas jābūt aizsargātai. Būtisks progress sasniegts vides infrastruktūras sakārtošanā – pašvaldībās veikti 1098 jauni pieslēgumi centralizētajiem tīkliem un īstenoti 25 zaļās infrastruktūras risinājumi, kā arī uzlabojies atbilstoši normatīviem attīrīto notekūdeņu īpatsvars (no 35% uz 40%). Tomēr bioloģiskās daudzveidības rādītāji ir mainīgi – bioloģiski vērtīgo zālāju platības pēc krituma 2023. gadā ir sākušas atjaunoties 2024. gadā, bet joprojām atpaliek no bāzes gada līmeņa.

Izaicinājums ir novērtēt rādītājus, kas saistīti ar sabiedrības izpratni un paradumu maiņu (piemēram, iedzīvotāju viedoklis par ilgtspējīgu apsaimniekošanu vai dzīves vides kvalitāti), jo pārskata nav periodā nav īstenotas plānotās aptaujas. Tāpat problemātiska ir datu pieejamība reģiona griezumā – piemēram, biotopu aizsardzības stāvoklis tiek vērtēts tikai nacionālā, kas apgrūtina precīzu reģiona situācijas novērtējumu.

KO TĀLĀK? Nākamajam periodam līdz 2027. gadam rekomendējams veikt plānotās iedzīvotāju aptaujas, lai iegūtu trūkstošos sabiedrības vērtējuma datus. Tā kā VPR AP dabas kapitāla gudra un ilgtspējīga apsaimniekošana ir pamatmērķis, tad ieteicams sadarbībā ar Dabas aizsardzības pārvaldi meklēt risinājumus reģionāli specifisku biotopu datu iegūšanai, lai objektīvāk mērītu dabas resursu aizsardzības efektivitāti. Uzmanība vēršama bioloģisko zālāju platības dinamikas virzībai pozitīvā virzienā, lai nodrošinātu to atgriešanos vismaz bāzes gada līmenī.

T2. Dabas un kultūras mantojums

RV1. Kultūras un dabas mantojuma ilgtspējīga izmantošana un pārvaldība

Rādītājs	Mērvienība	Bāzes vērtība (bāzes vērtības gads)	2022	2023	2024	Mērķa vērtība 2027	Datu avots
Viesnīcās un citās tūristu mītnēs pavadītās naktis	skaits	14514 (2021)	348 554	398 794	400 892	↑	CSP
Izveidoto un atbalstīto kultūras un tūrisma vietu skaits	skaits	0 (2021)	39*			13	Pašvaldības (aptauja)
Aptaujāto iedzīvotāju īpatsvars, kas atzīst, ka apkārtnē tiek piedāvāts un ir pieejams ilgtspējīgs/integrēts tūrisma pakalpojumu piedāvājums	%	Nd (2021)	Nd	Nd	Nd	Nd	VPR *Pārskata periodā aptauja nav veikta.*

Veiktā pašvaldību aptauja apliecina, ka pašvaldības realizē projektus, kas vērsti uz kultūras un tūrisma vietu attīstību. Pašvaldību investīciju plānos iekļauto projektu skaits kultūras un tūrisma objektu izveidei un atbalstam uzrāda aktivitātes dažādību starp Vidzemes pašvaldībām (skat 12. attēlu). Balstoties uz iesniegto informāciju, augsta prioritāte kultūras un tūrisma infrastruktūrai ir Madonas, Alūksnes un Valmieras novados, kuros investīciju plānos iekļauti pa 7-9 projektiem katrā, bet zemāka aktivitāte šobrīd ir Limbažu, Ogres un Cēsu novados, kur katrā paredzēts tikai viens šāds projekts. Analizējot atjaunoto un sakārtoto kultūras pieminekļu ieguldījumu veidus, pašvaldību sniegtā informācija liecina par daudzveidīgu un mērķtiecīgu pieeju kultūras pieminekļu un vēsturisko objektu sakārtošanai, izmantojot gan ārējo finansējumu, gan pašvaldību līdzfinansējuma programmas. Eiropas Savienības fondu piesaiste ir viens no izplatītākajiem investīciju veidiem. Vienlaikus vairākas pašvaldības (Valmieras, Valkas, Limbažu un Cēsu) īsteno īpašas līdzfinansējuma programmas, lai sekmētu to kultūrvēsturisko objektu restaurāciju un saglabāšanu, kas atrodas privātā valdījumā. Smiltenes, Ogres un Cēsu novadi aktīvi sadarbojas ar Nacionālo kultūras mantojuma pārvaldi (NKMP). Sabiedrības iesaiste un funkciju deleģēšana ir Cēsu novadā, kur biedrība "Cēsu mantojums", nodrošina ne tikai projektu administrēšanu, bet arī izglītojošus pasākumus – meistarklases, lekcijas un konferences.

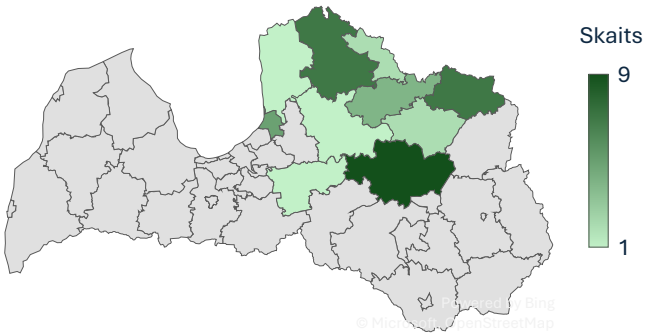

12. attēls Izveidoto un atbalstīto kultūras un tūrisma vietu skaits (avots: VPR aptauja)

RV2. Kultūrvides attīstība

Rādītājs	Mērvienība	Bāzes vērtība (bāzes vērtības gads)	2022	2023	2024	Mērķa vērtība 2027	Datu avots
Apmeklētāju skaits gadā reģiona kultūras centros (tai skaitā reģionālā koncertzāle "Cēsis")	skaits	600000 (2020)	644153	789648	856032	↑	KM
Profesionālās ievirzes kultūrizglītības iestāžu audzēkņu skaits	skaits	5 976 (2020)	5 642	5 668	5 744	↑	KM
Aptaujāto iedzīvotāju īpatsvars, kas atzīst, ka aktīvi patērē vai piedalās kultūras un mākslas aktivitātēs	%	Nd (2021)	Nd	Nd	51		VPR *Pārskata periodā aptauja nav veikta.* *Datu avots par 2024.gadu - pētījums "Kultūras aktivitātes barometrs 2024. Kultūras patēriņa un līdzdalības ietekmes pētījums" (2025)*
Radošo nozaru uzņēmumu pievienotā vērtība**	Tūkstoši Eur/gadā	7796 (2019)	335 362	371 360	388 275	↑	CSP
Aptaujāto iedzīvotāju īpatsvars, kas pilnīgi piekrīt vai piekrīt apgalvojumam "Esmu informēts/a par Vidzemes plānošanas reģiona tūrisma attīstības projektiem Industriālais mantojums, **Mežtaka,** Jūrtaka, Riverways, Via Hanseatica u.c."	%	Nd (2021)	Nd	Nd	68	↑	VPR aptauja (dati attiecināmi tikai uz Mežtakas apmeklētājiem)
Aptaujāto iedzīvotāju īpatsvars, kas atzīst, ka apkārtnē tiek piedāvāts un ir pieejams ilgtspējīgs/integrēts tūrisma pakalpojumu piedāvājums	%	Nd (2021)	Nd	Nd	Nd		VPR *Pārskata periodā aptauja nav veikta*

Atjaunotie, sakārtotie kultūras pieminekļi un kultūrvēsturiskie objekti*	skaits	Nd (2021)	15			26	Pašvaldības (aptauja)
Mājsaimniecību izdevumi atpūtai un kultūrai no mājsaimniecību kopējiem patēriņa izdevumiem	%	26,50 (2019)	Nd	Nd	Nd	↑	CSP *Mājsaimniecību budžeta apsekojumu veic reizi piecos gados, pēdējais veikts 2019.gadā.* *Nākamais uzsākts 2025.gadā, līdz 2026.gada februārim CSP turpina aptaujāt iedzīvotājus.*
Kultūras centru, kultūrvietu skaits (tai skaitā reģionālā koncertzāle "Vidzemes koncertzāle")	skaits	119 (2020) *Bāzes dati par VPR teritoriju pirms ATR*	156	156	154	→	KM

Analizējot kultūras norišu skaitu un kultūras pasākumu apmeklētāju skaitu Vidzemes pašvaldībās (skat. 13. un 14. attēlu), kopējā tendence liecina par stabilu interesi un pieaugošu kultūras dzīves aktivitāti lielākajā daļā pašvaldību, lai gan rādītāji starp novadiem ir krasi atšķirīgi. Vislielākais progress vērojams **Cēsu novadā**, kur norišu skaits trīs gadu laikā ir gandrīz trīskāršojies (no 368 uz 999), sasniedzot arī lielāko apmeklētāju skaitu 2024. gadā — gandrīz 200 tūkstošus. Līdzīga izaugsme vērojama **Valmieras novadā**, kur pasākumu skaits un apmeklējums (181 tūkstotis 2024. gadā) stabili audzis katru gadu. **Ogres novads** izceļas ar augstāko un stabilāko iedzīvotāju interesi — lai gan pasākumu skaits tur nedaudz samazinājies, apmeklētāju skaits saglabājies nemainīgi augsts, 2024. gadā sasniedzot 175 tūkstošus. Salīdzinoši straujākas izmaiņas: **Smiltenes novadā** 2024. gadā fiksēts pieaugums gan pasākumu skaitā, gan apmeklējumā, kas pieaudzis no 15 tūkstošiem 2023. gadā līdz 40 tūkstošiem 2024. gadā. Pretēja tendence vērojama **Madonas novadā**, kur pēc aktīva 2022. gada (766 norises) fiksēts būtisks kritums, 2024. gadā organizējot vairs tikai 207 pasākumus un attiecīgi zaudējot ievērojamu daļu apmeklētāju auditorijas.

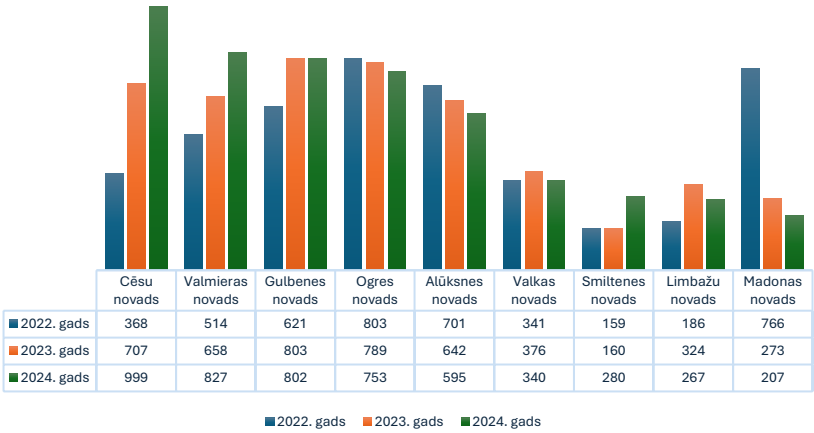

13.attēls Kultūras norišu skaits reģiona kultūras centros (avots: KM dati)

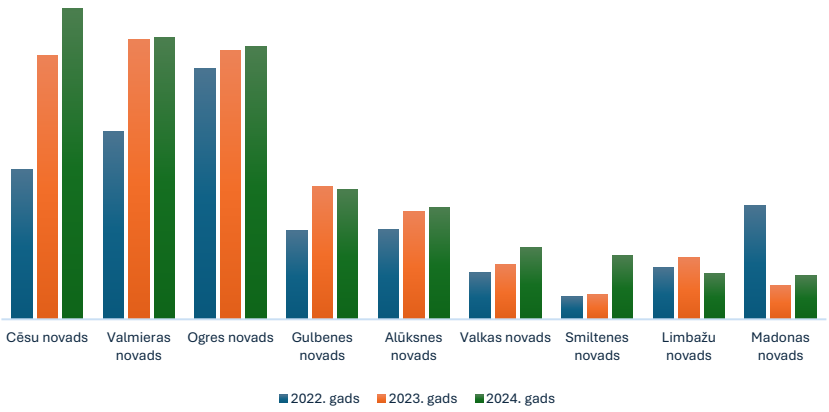

14.attēls Norišu apmeklējumu skaits reģiona kultūras centros (avots: KM dati)

Kopumā dati rāda, ka kultūras pasākumu apmeklētība valsts mērogā atgūstas un pieaug, īpaši lielākajos reģionālajos centros, kur investīcijas pasākumu daudzveidībā tieši atspoguļojas auditorijas piesaistē.

Vienlaikus iezīmējas izaicinājumi ar datu iegūšanu un atsevišķu rādītāju stagnāciju. Profesionālās ievirzes kultūrizglītības audzēkņu skaits ir nedaudz samazinājies salīdzinājumā ar bāzes gadu (no 5976 uz 5744). Būtisks trūkums ir datu nepieejamība reģionālā griezumā par radošo nozaru uzņēmumu pievienoto vērtību – pieejami tikai nacionāla līmeņa dati, kas neļauj pilnvērtīgi analizēt reģiona ekonomisko pienesumu šajā sektorā.

Lai noskaidrotu Vidzemes iedzīvotāju viedokli par digitālas spēles esamību Mežtakā un uzzinātu, kādi ir Vidzemes iedzīvotāju paradumi, plānojot pārgājienus kopā ar bērniem, un kādi ir noteicošie faktori, kas ietekmē maršruta izvēli, Vidzemes plānošanas reģiona (turpmāk – VPR) komanda veica iedzīvotāju aptaujāšanu. Kopā atbildes sniedza 59 respondenti: 21 klātienē un 38 tiešsaistē. 68 % respondentu bija informēti par garās distances maršrutu Mežtaka, 24 % respondentu apliecināja, ka Mežtaku ir izmantojuši, taču nebija nevienas atbildes, kas apliecinātu, ka Mežtaku izmanto regulāri.

KAS SECINĀMS? Pārskata periodā redzama strauja atgūšanās no pandēmijas ietekmes un tūrisma plūsmas pieaugums. Tūristu mītnēs pavadīto nakšu skaits ir ievērojami pieaudzis, sasniedzot vairāk nekā 400 tūkstošus 2024. gadā, lai gan jāņem vērā, ka bāzes dati (2021. gads) bija Covid-19 ierobežojumu ietekmēti un nav tieši salīdzināmi. Apmeklētāju skaits kultūras centros audzis ik gadu, 2024. gadā sasniedzot 856 032, kas stabili pārsniedz mērķa rādītājus. Infrastruktūras attīstība bijusi aktīva – pašvaldības īstenojušas 39 kultūras un tūrisma vietu projektus un sakārtojušas vismaz 15 kultūrvēsturiskos objektus.

KO TĀLĀK? Rekomendācijas periodam līdz 2027. gadam ietver nepieciešamību uzlabot datu ievākšanas metodiku radošajām industrijām, mēģinot iegūt datus reģionālā NACE kodu griezumā. Tāpat svarīgi ir veikt plānotās iedzīvotāju aptaujas, lai iegūtu datus par apmierinātību ar tūrisma pakalpojumiem un līdzdalību kultūras aktivitātēs, kur šobrīd trūkst dinamikas datu. Ņemot vērā kultūrizglītības audzēkņu skaita nelielo kritumu, ieteicams izvērtēt papildu atbalsta mehānismus kultūrizglītības pieejamības veicināšanai.

2. MĒRĶIS. Uzlabot cilvēku dzīves kvalitāti

Mērķa sasniegšanai noteiktas sešas vidēja termiņa prioritātes: **C1. Pieejama izglītība, C2. Droša, iekļaujoša un vesela sabiedrība, C3. Kvalitatīvi un pieejami sociālie pakalpojumi, T3. Mobilitāte un sasniedzamība, T4. Identitāte un spēcīgas kopienas, T5 Ilgtspējīga dzīves vide un mājokļi**

C1. Pieejama izglītība

RV1. Sadarbība izglītības pieejamības un kvalitātes nodrošināšanā visos izglītības līmeņos

Rādītājs	Mērvienība	Bāzes vērtība (bāzes vērtības gads)	2022	2023	2024	Mērķa vērtība 2027	Datu avots
Īstenotās sadarbības iniciatīvas, kas vērstas uz izglītības pieejamības vai kvalitātes uzlabošanos*	skaits	Nd (2021)	10			13	Pašvaldības (aptauja)
Vidējais vērtējums (izpildes %) Vidzemes reģiona vispārējās izglītības iestāžu skolēnu 12. klases centralizētajos eksāmenos	%	50,46 (2020)	56,3	51,2	51,3	↑	VIAA/VISC

RV2. Izglītības, prasmju un mūžizglītības piedāvājuma atbilstība darba tirgus prasībām un tendencēm

Rādītājs	Mērvienība	Bāzes vērtība (bāzes vērtības gads)	2022	2023	2024	Mērķa vērtība 2027	Datu avots
15 gadus un vecāku iedzīvotāju īpatsvars, kas ieguvuši augstākās izglītības līmeni	%	23,8 (2021)	24,5	25	25,5	↑	CSP
Pieaugušo izglītībā iesaistīto personu īpatsvars 25-64 gadu vecumā**	%	8,6 (2021)	9,7	10,7	11,0	↑	CSP
Nodarbināto īpatsvars vecuma grupā no 15 līdz 64 gadiem	%	67,8 (2021)	70,2	71,5	70,5	↑	CSP

Jauniešu bezdarba līmenis vecuma grupā no 15 līdz 24 gadiem	%	8,3 (2021)	7,5	7,1	7,2	↓	CSP
Bezdarba līmenis	%	6,9 (2021)	6,8	6,3	5,8	↓	CSP
Arodizglītību vai profesionālo vidējo izglītību (ISCED 4. līmenis) ieguvušo iedzīvotāju īpatsvars 15 un vairāk gadu vecumā	%	13,2 (2021)	13,1	12,9	12,8	↑	CSP
Iedzīvotāju īpatsvars 15 un vairāk gadu vecumā ar pamatizglītību vai zemāku	%	20,8 (2021)	20,3	19,8	19,7	↓	CSP
Vismaz 18 gadus vecu pastāvīgo iedzīvotāju īpatsvars ar augstāko izglītību vai doktora grādu	%	24,1 (2020)	25,3	26,0	26,6	↑	CSP
Ekonomiski aktīvo iedzīvotāju īpatsvars (15-64)	%	73,7 (2021)	74,9	76,2	75,6	↑	CSP
Nodarbinātības līmenis	%	55,1 (2021)	54,5	54,2	53,9	↑	CSP

Analizējot aptaujas ietvaros iegūtas atbildes no pašvaldībām, iesniegtā informācija liecina par visaptverošu un daudzslāņainu pieeju izglītības ekosistēmas stiprināšanai, veidojot partnerības starp publisko, privāto un nevalstisko sektoru. Pašvaldības izglītības kvalitāti uzlabo, veidojot sinerģiju ar uzņēmējiem, kas nodrošina prakses un stipendijas, kā arī sadarbojoties ar augstskolām pedagogu kvalifikācijas celšanai un inovācijām. Visos novados prioritāte ir praktiskā pieejamība, nodrošinot skolēnu transportu, un saturiskā pilnveide caur NVO mentoru programmām un skolu savstarpējo pieredzes apmaiņu. Kamēr vairums pašvaldību koncentrējas uz iekšējo tīklošanos un metodisko darbu ar valsts iestādēm, Ogres novads papildus izceļas ar aktīvu starptautisko dimensiju, īstenojot Erasmus+ projektus un pieredzes apmaiņu kaimiņvalstīs.

Dati par iedzīvotājiem vecumā no 15 gadiem, kas ieguvuši augstāko izglītību, liecina par stabilu un visaptverošu augstāko izglītību ieguvušo personu īpatsvara pieaugumu visās Vidzemes pašvaldībās. Četru gadu griezumā nav novērota neviena lejupslīdes tendence, kas apliecina vienmērīgu intelektuālā kapitāla uzkrāšanos reģionos. Visaugstākais augstāko izglītību ieguvušo iedzīvotāju īpatsvars (skat. 15. attēlu) ir Saulkrastu novadā, kur tas pieaudzis no 34,2% 2020. gadā līdz 37,6% 2024. gadā. Otru augstāko rādītāju uzrāda Ogres novads, sasniedzot 31,1%. Relatīvi zemākais īpatsvars fiksēts Varakļānu novadā (19,5%), tomēr arī tur vērojama pozitīva attīstība, kopš 2020. gada rādītājam pakāpjoties par gandrīz diviem procentpunktiem.

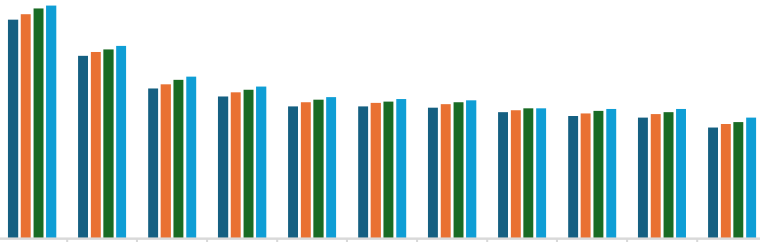

	Saulkrastu	Ogres	Cēsu	Valmieras	Limbažu	Madonas	Alūksnes	Valkas	Gulbenes	Smiltenes	Varakļānu
2021.	35,3	29,5	24,2	22,9	21,3	21,3	21,1	20,4	19,8	19,5	17,9
2022.	36,2	30,1	24,9	23,6	22	21,9	21,7	20,7	20,2	20,1	18,5
2023.	37,1	30,5	25,6	24	22,4	22,1	22	21	20,6	20,4	18,8
2024.	37,6	31,1	26,1	24,5	22,8	22,5	22,3	21	20,9	20,9	19,5

2021. 2022. 2023. 2024.

15.attēls 15 gadus un vecāku iedzīvotāju īpatsvars, kas ieguvuši augstāku izglītības līmeni (CSP dati)

Attiecībā uz nodarbinātības rādītājiem pašvaldībās, dati par nodarbinātību pēdējo četru gadu periodā liecina par vispārēju, lai arī mērenu nodarbinātības līmeņa pazeminināšanās tendenci. Lielākajā daļā novadu nodarbināto īpatsvars kopš 2021. gada ir sarucis par aptuveni 1–2 procentpunktiem.

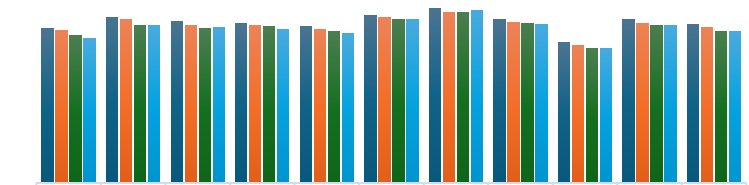

	Alūksnes novads	Cēsu novads	Gulbenes novads	Limbažu novads	Madonas novads	Ogres novads	Saulkrastu novads	Smiltenes novads	Valkas novads	Valmieras novads	Varakļānu novads
2021. gads %	39,8	42,6	41,5	41,2	40,3	43,2	44,9	42,1	36,1	42,0	40,8
2022. gads %	39,3	42,0	40,6	40,6	39,4	42,6	44,0	41,4	35,3	41,2	40,1
2023. gads %	37,9	40,7	39,9	40,2	39,0	42,1	44,0	41,2	34,7	40,6	38,9
2024. gads %	37,3	40,5	39,9	39,5	38,4	42,1	44,4	40,7	34,7	40,6	39,0

2021. gads % 2022. gads % 2023. gads % 2024. gads %

16.attēls Nodarbināto īpatsvars vecuma grupā no 15 līdz 64 gadiem (CSP dati, https://data.stat.gov.lv/sq/27761)

Pārskata periodā jauniešu bezdarba līmenis Vidzemes pašvaldībās uzrāda nevienmērīgu dinamiku (skat.16. attēlu), tomēr 2024. gadā lielākajā daļā novadu situācija ir uzlabojusies vai nostabilizējusies. 2024. gadā vispozitīvākie rādītāji fiksēti Saulkrastu novadā (5,5%), kur vērojama stabila bezdarba samazināšanās tendence kopš 2021. gada. Zems bezdarba līmenis saglabājas arī Gulbenes (6,1%), Ogres (6,1%), Cēsu (6,2%) un Valmieras (6,6%) novados.

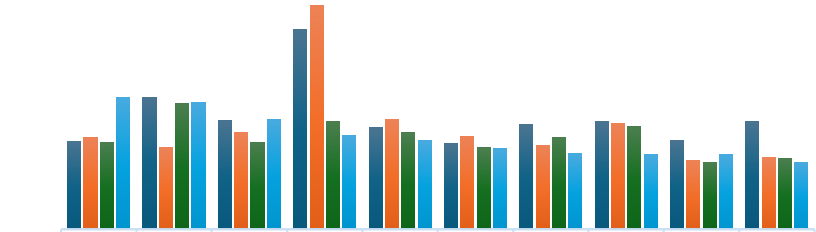

	Limbažu novads	Alūksnes novads	Smiltenes novads	Valkas novads	Madonas novads	Valmieras novads	Cēsu novads	Gulbenes novads	Ogres novads	Saulkrastu novads
2021	7,2	10,8	8,9	16,4	8,3	7	8,6	8,8	7,3	8,8
2022	7,5	6,7	7,9	18,3	9	7,6	6,9	8,7	5,6	5,9
2023	7,1	10,3	7,1	8,8	7,9	6,7	7,5	8,4	5,5	5,8
2024	10,8	10,4	9	7,7	7,3	6,6	6,2	6,1	6,1	5,5

2021 2022 2023 2024

17.attēls Jauniešu (15-24) bezdarba līmenis (CSP dati, https://data.stat.gov.lv/sq/27768

Negatīva tendence vērojama Limbažu novadā, kur pēc vairāku gadu stabilitātes 2024. gadā reģistrēts straujš jauniešu bezdarba pieaugums līdz 10,8%, kas ir augstākais rādītājs starp visām analizētajām pašvaldībām. Tāpat salīdzinoši augsts un svārstīgs bezdarba līmenis saglabājas Alūksnes novadā (10,4%).

Analizējot datus par bezdarba līmeni Vidzemes pašvaldībās pārskata periodā, vērojama pārliecinoši pozitīva tendence – bezdarba līmenis ir samazinājies visās pašvaldībās. 2024. gadā viszemākie bezdarba rādītāji fiksēti Saulkrastu novadā (4,2%), kam seko Ogres (4,6%) un Valmieras (4,7%) novadi. Šīs pašvaldības konsekventi saglabājušas rādītājus zem 6% robežas visa pārskata perioda laikā. Salīdzinoši augstākais bezdarba līmenis joprojām saglabājas Alūksnes novadā (9,5%), tomēr arī tur kopš 2021. gada vērojama neliela, bet pastāvīga situācijas uzlabošanās par 1,1 procentpunktu.

Analizējot datus par iedzīvotāju īpatsvars ar iegūtu arodizglītību vai profesionālo vidējo izglītību laikposmā no 2020. līdz 2024. gadam, redzams, ka saglabājas salīdzinoši stabils, tomēr lielākajā daļā pašvaldību vērojama neliela lejupslīdes tendence (skat. 18. attēlu).

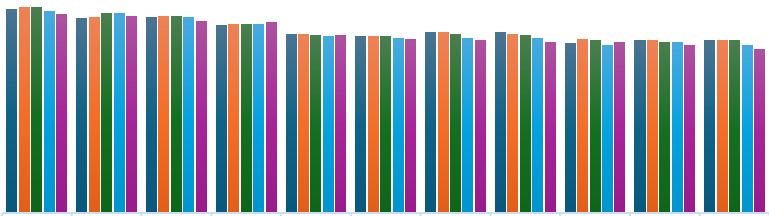

	Gulbenes novads	Varakļānu novads	Alūksnes novads	Madonas novads	Smiltenes novads	Limbažu novads	Cēsu novads	Ogres novads	Valkas novads	Valmieras novads	Saulkrastu novads
2020	14,8	14,1	14,2	13,6	13	12,8	13,1	13,1	12,3	12,5	12,5
2021	14,9	14,2	14,3	13,7	13	12,8	13,1	13	12,6	12,5	12,5
2022	14,9	14,5	14,3	13,7	12,9	12,8	13	12,9	12,5	12,4	12,5
2023	14,6	14,5	14,2	13,7	12,8	12,7	12,7	12,7	12,2	12,4	12,2
2024	14,4	14,3	13,9	13,8	12,9	12,6	12,5	12,4	12,4	12,2	11,9

18.attēls Arodizglītību vai profesionālo vidējo izglītību (ISCED 4. līmenis) ieguvušo iedzīvotāju īpatsvars 15 un vairāk gadu vecumā (CSP dati, https://data.stat.gov.lv/sq/27770)

Konsekventi vislielākais iedzīvotāju īpatsvars ar šo arodizglītību fiksēts Gulbenes novadā (14,4% 2024. gadā) un Varakļānu novadā (14,3% 2024. gadā). Vismazākais profesionālo izglītību ieguvušo iedzīvotāju īpatsvars 2024. gadā reģistrēts Saulkrastu novadā, kur tas četru gadu laikā sarucis no 12,5% uz 11,9%.

Analizētie dati liecina, ka iedzīvotāju īpatsvars ar zemu izglītības līmeni lielākajā daļā pašvaldību ir relatīvi neliels un pēdējo četru gadu laikā ir saglabājies visai stabils, svārstoties 2% līdz 4% robežās. (skat. 19. attēlu).

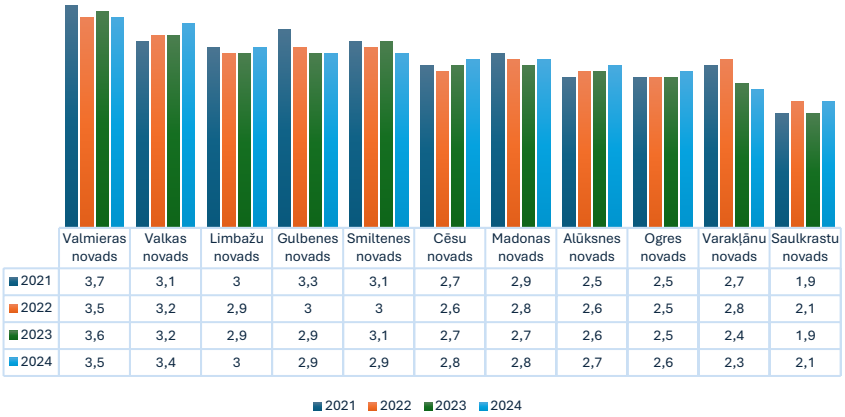

	Valmieras novads	Valkas novads	Limbažu novads	Gulbenes novads	Smiltenes novads	Cēsu novads	Madonas novads	Alūksnes novads	Ogres novads	Varakļānu novads	Saulkrastu novads
2021	3,7	3,1	3	3,3	3,1	2,7	2,9	2,5	2,5	2,7	1,9
2022	3,5	3,2	2,9	3	3	2,6	2,8	2,6	2,5	2,8	2,1
2023	3,6	3,2	2,9	2,9	3,1	2,7	2,7	2,6	2,5	2,4	1,9
2024	3,5	3,4	3	2,9	2,9	2,8	2,8	2,7	2,6	2,3	2,1

19.attēls Iedzīvotāju īpatsvars 15 un vairāk gadu vecumā ar pamatizglītību vai zemāku (CSP datihttps://data.stat.gov.lv/sq/27771

Vismazākais iedzīvotāju īpatsvars ar pamatizglītību vai zemāku izglītību konsekventi fiksēts Saulkrastu novadā, kur 2024. gadā tas bija 2,1%. Zemi rādītāji vērojami arī Varakļānu (2,3%) un Ogres (2,6%) novados. Neliels īpatsvara pieaugums kopš 2021. gada vērojams Valkas novadā (no 3,1% uz 3,4%) un Alūksnes novadā (no 2,5% uz 2,7%).

Attiecībā uz iedzīvotāju īpatsvars ar augstāko izglītību vai doktora grādu, analizētie dati liecina par pozitīvu un stabilu tendenci. Iedzīvotāju vidū augstāko izglītību ieguvušo personu īpatsvars četru gadu laikā ir konsekventi pieaudzis. Tas norāda uz vispārēju izglītības līmeņa kāpumu un intelektuālā kapitāla stiprināšanos reģionos.

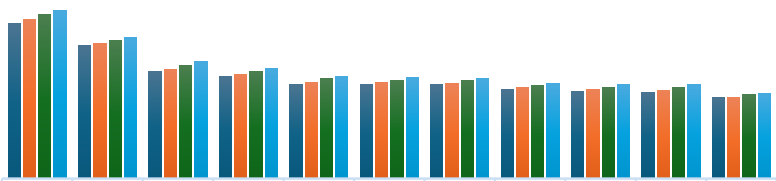

	Saulkrastu novads	Ogres novads	Cēsu novads	Valmieras novads	Limbažu novads	Madonas novads	Alūksnes novads	Valkas novads	Gulbenes novads	Smiltenes novads	Varakļānu novads
2020	35,2	30,2	24,4	23,2	21,3	21,4	21,3	20,2	19,8	19,6	18,4
2021	36,2	30,6	24,9	23,7	21,9	21,8	21,5	20,8	20,2	20,1	18,5
2022	37,2	31,3	25,7	24,4	22,7	22,4	22,2	21,2	20,7	20,8	19,1
2023	38,1	32	26,7	25	23,3	22,9	22,7	21,5	21,3	21,3	19,4

20.attēls Vismaz 18 gadus vecu pastāvīgo iedzīvotāju īpatsvars ar augstāko izglītību vai doktora grādu (CSP dati https://data.stat.gov.lv/sq/27772)

Analizētie dati liecina par vispārēju un pakāpenisku ekonomiski aktīvo iedzīvotāju īpatsvara samazināšanās tendenci visās Vidzemes pašvaldībās. Četru gadu periodā nav fiksēts neviens gadījums, kurā ekonomiskā aktivitāte būtu pieaugusi, kas norāda uz kopējām darbaspēka resursu struktūras izmaiņām reģionos.(skat. 20. Attēlu).

Augstākos rādītājus ekonomiskajā aktivitātē 2024. gadā saglabā Saulkrastu novads (60,1%) un Ogres novads (59,7%). Šīs ir vienīgās pašvaldības, kurās rādītājs joprojām atrodas tuvu 60% robežai, lai gan arī tajās kopš 2021. gada vērojams kritums par aptuveni 1,5 procentpunktiem. Vislielākais ekonomiskās aktivitātes sarukums fiksēts Madonas un Varakļānu novados (kritums par 3,7 procentpunktiem), kā arī Alūksnes novadā (par 3,2 procentpunktiem).

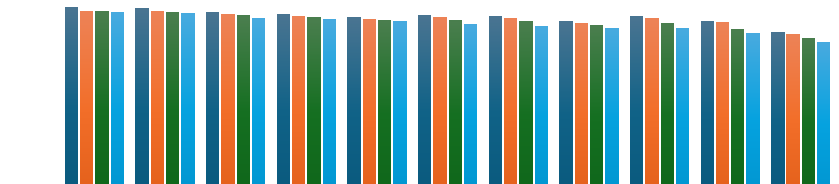

	Saulkrastu novads	Ogres novads	Cēsu novads	Smiltenes novads	Valmieras novads	Gulbenes novads	Alūksnes novads	Limbažu novads	Madonas novads	Varakļānu novads	Valkas novads
2021	61,6	61,3	60,1	59,4	58,5	59,1	58,8	57,2	58,7	57,1	53,5
2022	60,3	60,2	59,4	58,8	57,7	58,4	58,2	56,4	58	56,7	53
2023	60,2	59,9	58,9	58,4	57,5	57,4	57,2	56	56,5	54,6	51,7
2024	60,1	59,7	58,2	57,8	57	56,3	55,6	55	55	53,4	50,6

21.attēls Ekonomiski aktīvo iedzīvotāju īpatsvars (15-64) (CSP dati https://data.stat.gov.lv/sq/27773

Analizējot datus par nodarbinātības līmeni Vidzemes pašvaldībās, vērojama mērena stabilitāte ar nelielu lejupslīdes tendenci lielākajā daļā pašvaldību. Četru gadu periodā vairumā novadu nodarbinātības rādītāji ir nedaudz sarukuši vai saglabājušies nemainīgi (skat. 21. attēlu).

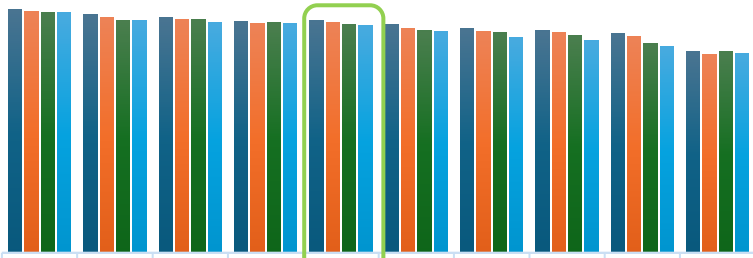

	Ogres novads	Cēsu novads	Smiltenes novads	Valmieras novads	Vidzemes statistiskais reģions (no 01.01.2024.)	Gulbenes novads	Limbažu novads	Alūksnes novads	Varakļānu novads	Valkas novads
2021	57,8	56,5	55,9	54,9	55,1	54,2	53,1	52,6	52	47,7
2022	57,1	55,8	55,4	54,3	54,5	53,3	52,5	52,2	51,2	47,1
2023	56,9	55,2	55,4	54,5	54,2	52,6	52,2	51,5	49,6	47,7
2024	56,9	55,1	54,7	54,3	53,9	52,4	51,1	50,3	48,9	47,3

22.attēls Nodarbinātības līmenis (CSP dati https://data.stat.gov.lv/sq/27774

Augstākais nodarbinātības līmenis 2024. gadā fiksēts Saulkrastu novadā (57,6%), kas pēc neliela krituma iepriekšējos gados ir atguvis izaugsmi. Tam seko Ogres novads, kur rādītājs ir nostabilizējies pie 56,9% atzīmes. Redzamākais nodarbinātības līmeņa kritums četru gadu griezumā fiksēts Varakļānu novadā (no 52,0% 2021. gadā uz 48,9% 2024. gadā) un Alūksnes novadā (no 52,6% uz 50,3%) (skat. 22. attēlu).

RV3.Kvalitatīvas un mūsdienīgas izglītības vides attīstība

Rādītājs	Mērvienība	Bāzes vērtība (bāzes vērtības gads)	2022	2023	2024	Mērķa vērtība 2027	Datu avots
Aptaujāto iedzīvotāju īpatsvars, kas atzīst, ka izglītības vide un kvalitāte ir uzlabojusies	%	Nd (2021)	Nd	Nd	Nd	↑	VPR *Pārskata periodā aptauja nav veikta.*
Īstenotās iniciatīvas, kas vērstas uz izglītības vides uzlabošanos*	skaits	0 (2021)	45			13	Pašvaldības (aptauja)
Modernizēto izglītības iestāžu skaits*	skaits	0 (2021)	36			13	Pašvaldības (aptauja)

VPR pašvaldību sniegtā informācija attiecībā uz izglītības vides uzlabošanu apliecina, ka pašvaldības īsteno visaptverošu un sistēmisku pieeju izglītības vides pilnveidošanai, kurā mērķtiecīgas investīcijas infrastruktūras modernizācijā, piemēram, ēku renovācijā, telpu labiekārtošanā un mūsdienīgu tehnoloģiju nodrošināšanā, tiek cieši apvienotas ar aktīvu atbalstu pedagogu kapacitātes stiprināšanai un jaunu speciālistu piesaistei caur pašvaldību stipendiju programmām. Būtisks uzsvars tiek likts uz izglītības programmu pilnveidi, nodrošinot iekļaujošu vidi un specifisku atbalstu bērniem ar speciālām vajadzībām, kā arī attīstot interešu un karjeras izglītības iespējas. Vienlaikus pašvaldības rūpējas par veselīgu un drošu vidi, ne tikai investējot fiziskās drošības sistēmās, bet arī veicinot veselīgu uzturu un mērķtiecīgi īstenojot vardarbības profilakses pasākumus, tādējādi radot emocionāli labvēlīgu atmosfēru mācību iestādēs. Šāds integrēts atbalsta modelis nodrošina, ka infrastruktūras uzlabojumi sniedz maksimālu ieguvumu mācību procesa kvalitātes un skolēnu vispārējās labklājības celšanā.

Dati par ieguldījumiem izglītības iestāžu infrastruktūrā kopš 2022. gada uzrāda kopumā pozitīvu, bet reģionāli atšķirīgu dinamiku. Skat. 23. attēlu.

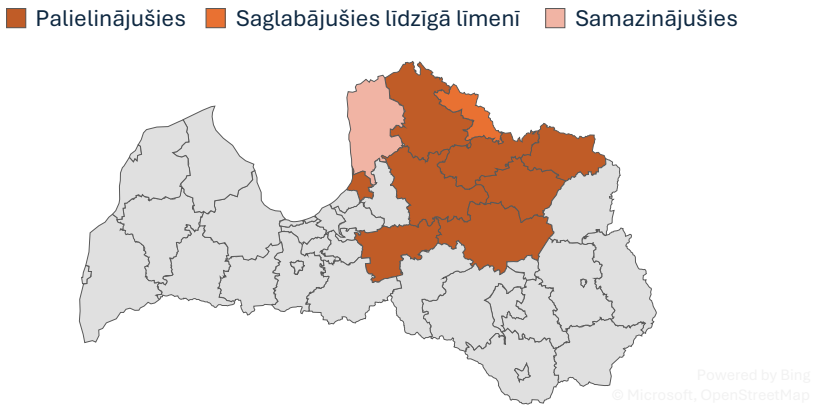

23.attēls Ieguldījumi izglītības iestāžu ēku modernizācijā (VPR aptauja)

KAS SECINĀMS? Izglītības jomā vērojama divējāda dinamika: kamēr pieaugušo izglītības un nodarbinātības rādītāji uzlabojas, vispārējās izglītības kvalitātes mērījumi (eksāmenu rezultāti) uzrāda stagnāciju vai kritumu. Pieaugušo izglītībā iesaistīto personu īpatsvars ir audzis no 9,7% 2022. gadā uz 10,7% 2023. gadā, un jauniešu bezdarba līmenis samazinājies līdz 7,1%. Pašvaldības aktīvi investējušas vidē – īstenoti 45 projekti izglītības vides uzlabošanai un 36 modernizācijas projekti. Tomēr vidējais vērtējums 12. klases centralizētajos eksāmenos pēc kāpuma 2022. gadā (56,3%) ir krities uz 51,2% 2023. gadā, attālinoties no bāzes vērtības. Datu trūkums par iedzīvotāju apmierinātību ar izglītības kvalitāti liedz pilnībā novērtēt veikto investīciju sociālo atdevi.

KO TĀLĀK? Rekomendācijas periodam līdz 2027. gadam ietver nepieciešamību padziļināti analizēt korelāciju starp infrastruktūras uzlabojumiem un mācību sasniegumiem, lai saprastu, kāpēc modernizācija nerezultējas eksāmenu rezultātu kāpumā. Ieteicams turpināt un paplašināt sadarbību ar uzņēmējiem izglītības pieejamības un kvalitātes uzlabošanai, kas jau uzrādījusi pozitīvu dinamiku (9 pašvaldības iesaistījušās), lai vēl vairāk mazinātu jauniešu bezdarbu un salāgotu prasmes ar darba tirgu.

C2. Droša, iekļaujoša un vesela sabiedrība

RV1. Veselības veicināšanas un aprūpes pakalpojumu pieejamības attīstība

Rādītājs	Mērvienība	Bāzes vērtība (bāzes vērtības gads)	2022	2023	2024	Mērķa vērtība 2027	Datu avots
Mirstības no asinsrites sistēmas slimībām gadījumu skaits uz 100 000 iedzīvotājiem	Skaits/100 000 iedz.	856,2 (2020)	914,8	852,9	812,9	↓	CSP
Ārstu skaita uz 10 000 iedzīvotājiem pieaugums	Skaits/10 000 iedz.	20,8 (2020)	20,7	21,0	22,7	↑	SPKC
Iedzīvotāju skaita uz vienu praktizējošo ārstu samazinājums	skaits	482 (2020)	486	478	441	↓	SPKC
Iedzīvotāju (15-74 g.v.) īpatsvars, kuri veic fiziskus vingrinājumus vismaz 30 minūtes 2 un vairāk reizes nedēļā	%	11,1 (2020)	16,2	nd	24,5	↑	SPKC

Dati par mirstību no asinsrites sistēmas slimībām analizētajās pašvaldībās uzrāda nevienmērīgu un svārstīgu dinamiku, tomēr lielākajā daļā novadu 2024. gadā fiksētie rādītāji ir zemāki nekā iepriekšējos pīķa gados - 2021. vai 2022. gadā) (skat. 24.attēlu).

Zemākā mirstība no asinsrites slimībām saglabājas Ogres novadā, kur 2024. gadā fiksēts zemākais mirstības līmenis starp visām pašvaldībām — 647,8 gadījumi uz 100 000 iedzīvotājiem. Salīdzinoši zemi rādītāji 2024. gadā vērojami arī Valmieras (737,4) un Saulkrastu (753,3) novados. Būtisks mirstības rādītāju samazinājums kopš 2021. gada pīķa vērojams Cēsu novadā (no 1049,2 uz 830,3) un Smiltenes novadā (no 1026,1 uz 786,0). Arī Alūksnes novadā pēc krasa kāpuma 2021. gadā rādītājs ir stabilizējies un nedaudz sarucis līdz 1076,5 gadījumiem. Kopumā statistika iezīmē izteiktas reģionālās atšķirības veselības rādītājos, kur Varakļānu un Valkas novadi izceļas kā teritorijas ar augstāko riska līmeni, savukārt Ogres un Valmieras novadi uzrāda stabilāku un pozitīvāku situāciju.

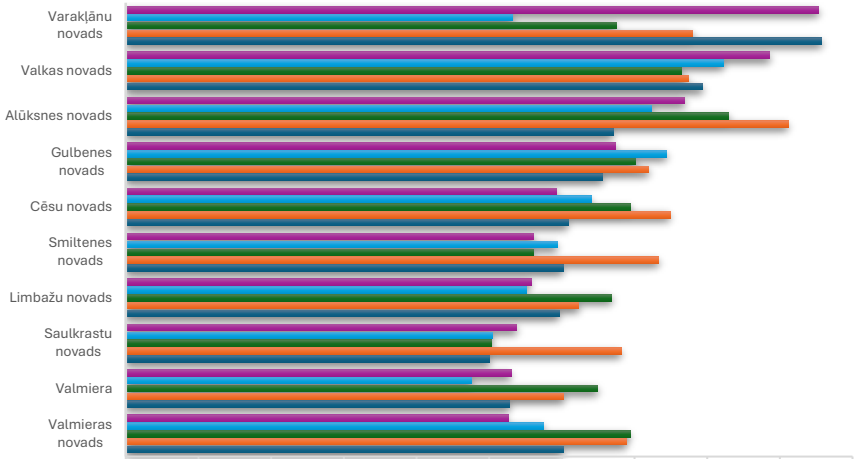

	Valmieras novads	Valmiera	Saulkrastu novads	Limbažu novads	Smiltenes novads	Cēsu novads	Gulbenes novads	Alūksnes novads	Valkas novads	Varakļānu novads
2024. gads	737,4	742,4	753,3	781,5	786	830,3	943,6	1076,5	1240,4	1335,2
2023. gads	805,5	666,6	706,4	771,5	831,8	897,1	1042,4	1012,6	1152	745,5
2022. gads	971,9	909,2	704,8	936,4	785,2	972,8	982	1161,5	1070,2	944,7
2021. gads	965,1	844,1	955,1	873	1026,1	1049,2	1007	1276,3	1083,2	1091,8
2020. gads	842,5	739,8	700,8	834,8	842,5	852,3	918,5	939,4	1111,3	1340,9

24.attēls Mirstības no asinsrites sistēmas slimībām gadījumu skaits uz 100 000 iedzīvotājiem (CSP dati https://data.stat.gov.lv/sq/27780

RV2. Sabiedrības drošība un civilā aizsardzība

Rādītājs	Mērvienība	Bāzes vērtība (bāzes vērtības gads)	2022	2023	2024	Mērķa vērtība 2027	Datu avots
Reģiona iedzīvotāju subjektīvās drošības uztveres izmaiņas – cilvēki, kas jūtas droši	%	Nd (2021)	Nd	Nd	24,4	↑	VPR *Pārskata periodā aptauja nav veikta..* *Dati par 2024.gadu – "Pētījums par sabiedrībā aktuāliem jautājumiem" (Kantar, 2024; pasūtītājs – Valsts Kanceleja)*
Sabiedrības uzticēšanās indekss (uzticēšanās pašvaldībām, dienestiem)	%	32 (2020)	Nd	Nd	68	↑	SKDS, LM *Dati par 2024.gadu -* *"Ikgadējais monitorings par sabiedrības uzticēšanos pašvaldību sociālajiem dienestiem 2024–2028" (LM, 2024)*
Mirušo skaits no ārējiem nāves apstākļiem	skaits	215 (2020)	247	244	197	↓	SPKC

Dati par mirstību no ārējiem cēloņiem (nelaimes gadījumi, traumas u.c.) uzrāda krasi atšķirīgas tendences starp novadiem, īpaši izceļot 2024. gada rādītāju straujo kritumu gandrīz visās pašvaldībās (skat 25. attēlu). Gandrīz visās pašvaldībās, 2024. gadā fiksēts mirstības līmeņa pazeminājums, rādītājiem noslīdot zem 0,10 gadījumu robežas uz 1000 iedzīvotājiem. Piemēram, Valkas un Saulkrastu novados tas sasniedzis pat 0,04 atzīmi. Vienīgā pašvaldība, kurā 2024. gadā nav vērojams kritums, bet gan pieaugums, sasniedzot augstāko līmeni četru gadu periodā — 0,97 gadījumi ir Alūksnes novads.

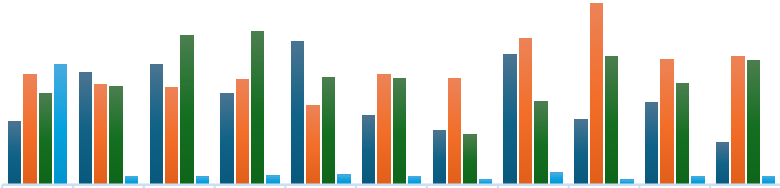

	Alūksnes novads	Cēsu novads	Gulbenes novads	Limbažu novads	Madonas novads	Ogres novads	Saulkrastu novads	Smiltenes novads	Valkas novads	Valmieras novads	Varakļānu novads
2021.	0,51	0,90	0,97	0,74	1,15	0,56	0,43	1,05	0,53	0,66	0,34
2022.	0,88	0,81	0,78	0,85	0,64	0,89	0,85	1,17	1,46	1,00	1,03
2023.	0,73	0,79	1,20	1,23	0,86	0,86	0,40	0,67	1,03	0,82	1,00
2024.	0,97	0,07	0,06	0,07	0,08	0,07	0,04	0,10	0,04	0,07	0,07

25.attēls Mirušo skaits no ārējiem nāves apstākļiem uz 1000 iedzīvotājiem (CSP dati https://statistika.spkc.gov.lv:443/sq/20f8555c-1d20-4f80-821c-f05a20d7ac26

RV3. Iekļaujošas sabiedrības attīstība

Rādītājs	Mērvienība	Bāzes vērtība (bāzes vērtības gads)	2022	2023	2024	Mērķa vērtība 2027	Datu avots
Iedzīvotāju savstarpējais atbalsts	Skalā no 0 līdz 10	Nd	Nd	Nd	5,6	↑	ESS
Digitālo prasmju līmenis sabiedrībā (pamatprasmes, virs pamatlīmeņa)	%	50,80 (2021)**	Nd	45,34	Nd	↑	DESI indekss
Nabadzības riska indekss reģionos	%	32*** (2020)	25,9	29,8	26,8	↓	CSP
Iedzīvotāju īpatsvars, kuri vismaz reiz nedēļā lieto internetu	%	89,9 (2021)	89,0	89,7	89,4	↑	CSP
Bezdarbnieku ar invaliditāti īpatsvars no bezdarbnieku skaita	%	12,9 (2021)	13,32	12,76	12,1	↓	NVA

Dati par personu ar invaliditāti īpatsvaru bezdarbnieku vidū Vidzemes pašvaldībās uzrāda visai nevienmērīgu un svārstīgu dinamiku, iezīmējot būtiskas reģionālās atšķirības (Skat. 26. attēlu).

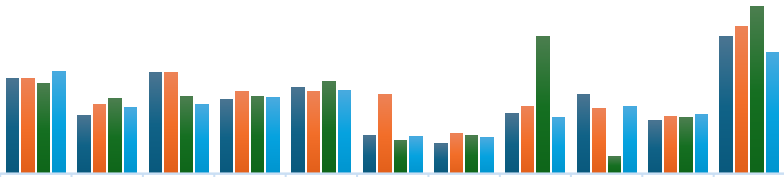

	Alūksnes novads	Cēsu novads	Gulbenes novads	Limbažu novads	Madonas novads	Ogres novads	Saulkrastu novads	Smiltenes novads	Valkas novads	Valmieras novads	Varakļānu novads
2021. %	17,7	10,9	18,8	13,9	16,1	7,1	5,6	11,2	14,7	10,0	25,6
2022. %	17,8	13,0	18,9	15,3	15,3	14,9	7,4	12,6	12,2	10,7	27,5
2023. %	16,8	14,0	14,3	14,4	17,2	6,3	7,1	25,7	3,2	10,5	31,1
2024. %	19,1	12,3	12,8	14,1	15,5	6,9	6,7	10,4	12,5	11,1	22,7

2021. % 2022. % 2023. % 2024. %

26.attēls Bezdarbnieku ar invaliditāti īpatsvars no bezdarbnieku skaita (NVA dati)

Visā pārskata periodā konsekventi lielākais bezdarbnieku invalidāti īpatsvars fiksēts Varakļānu novadā. Pēc augstākā rādītāja sasniegšanas 2023. gadā (31,1%), rādītājs 2024. gadā ir samazinājies līdz 22,7%, tomēr tas joprojām ir augstākais rādītājs starp citām Vidzemes pašvaldībām. Alūksnes novadā 2024. gadā reģistrēts rādītāja kāpums līdz 19,1%, kas ir otrs augstākais rezultātus sarakstā. Turpretī Gulbenes novadā kopš 2021. gada vērojama pakāpeniska un stabila situācijas uzlabošanās, īpatsvaram sarūkot no 18,8% līdz 12,8%. Kopumā statistika liecina, ka personu ar invaliditāti iekļaušana darba tirgū joprojām ir kritisks jautājums Varakļānu un Alūksnes novados, kamēr Saulkrastu un Ogres pašvaldības uzrāda sekmīgākus rezultātus šīs grupas nodarbinātības veicināšanā.

KAS SECINĀMS? Veselības un sabiedrības drošības rādītāji uzrāda pozitīvas tendences, īpaši fizisko aktivitāšu un medicīnas personāla piesaistes jomā. Iedzīvotāju īpatsvars, kas regulāri veic fiziskas aktivitātes, ir ievērojami pieaudzis līdz 24,5% 2024. gadā, un ārstu skaits uz 10 000 iedzīvotājiem palielinājies līdz 22,7. Mirstība no asinsrites sistēmas slimībām un ārējiem nāves cēloņiem samazinās. Tomēr nabadzības riska indekss ir svārstīgs (29,8% 2023. gadā), norādot uz sociālo ievainojamību. Drošības sajūta reģionā ir cieši saistīta ar ģeopolitisko situāciju – 24,4% jūtas droši, pateicoties valsts aizsardzības ieguldījumiem, bet augsts atbalsts Ukrainai (69,6%, Kantar (2024)) liecina par sabiedrības saliedētību pret ārējiem draudiem.

KO TĀLĀK? Nākamajā periodā ieteicams fokusēties uz nabadzības riska mazināšanas pasākumiem, jo īpaši ņemot vērā, ka bezdarbnieku ar invaliditāti īpatsvars samazinās lēnām. Jāturpina veselības veicināšanas programmas, kas veiksmīgi uzlabojušas iedzīvotāju paradumus. Sabiedrības uzticēšanās rādītāji (68% uzticas sociālajiem dienestiem) ir labs pamats, lai stiprinātu civilās aizsardzības un krīzes gatavības iniciatīvas, iesaistot iedzīvotājus, kas jau izrāda augstu patriotisma un savstarpējā atbalsta līmeni (5,6 balles).

C3. Kvalitatīvi un pieejami sociālie pakalpojumi

RV1. Sociālo pakalpojumu kvalitāte un pieejamība

Rādītājs	Mērvienība	Bāzes vērtība (bāzes vērtības gads)	2022	2023	2024	Mērķa vērtība 2027	Datu avots
Sabiedrībā balstītu sociālo pakalpojumu lietotāju skaits	Skaits	453 (2021)	3395	Nd	Nd	↑	VPR, LADP
Iedzīvotāju īpatsvars, kas atzīst, ka tuvākajā apkārtnē ir pieejami sociālie pakalpojumi un sociālās palīdzības iespējas	%	Nd (2021)	Nd	Nd	Nd	↑	VPR *Priekšlikums mainīt rādītāja formulējumu un datu avotu - Labklājības ministrijas ikgadējo monitoringu par sabiedrības uzticēšanos pašvaldību sociālajiem dienestiem 2024–2028*
Iedzīvotāju skaits uz vienu sociāla darba speciālistu	skaits	328 (2020)	1074	1106	1099	↓	LM
Sociālās aprūpes un sociālās rehabilitācijas sniedzēju skaits	skaits	166	165	159	167	↑	LM
Jaunu vai modernizētu sociālo mājokļu kapacitāte	skaits	906 (2021)	Nd	Nd	Nd	↑	VPR *Priekšlikums mainīt rādītāja formulējumu un datu avotu – SAM 4.3.1.3. Sociālo mājokļu atjaunošana vai jaunu sociālo mājokļu būvniecība*
Sociālā darba speciālistu skaits uz 1000 iedzīvotājiem	Skaits/1000 iedz.	3,04 (2021)	0,93	0,9	0,91	↑	LM
Bērnu skaits, kuri atrodas ilgstošas sociālās aprūpes institūcijās	Skaits	41 (2021)	61	59	81	↓	LM
Personu ar garīga rakstura traucējumiem VSAC	Skaits	626 (2021)	542	542	516	↓	LM

LM sniegtie dati par sabiedrībā balstīto sociālo pakalpojumu pieprasījumu liecina par ievērojamu pieprasījuma nevienmērību starp pašvaldībām, ko ietekmē gan iedzīvotāju skaits, gan pakalpojumu pieejamība. Kopumā kā pieprasītākie pakalpojumi visā reģionā iezīmējas individuālās sociālās rehabilitācijas konsultācijas un sociālā rehabilitācija dienas aprūpes centros.

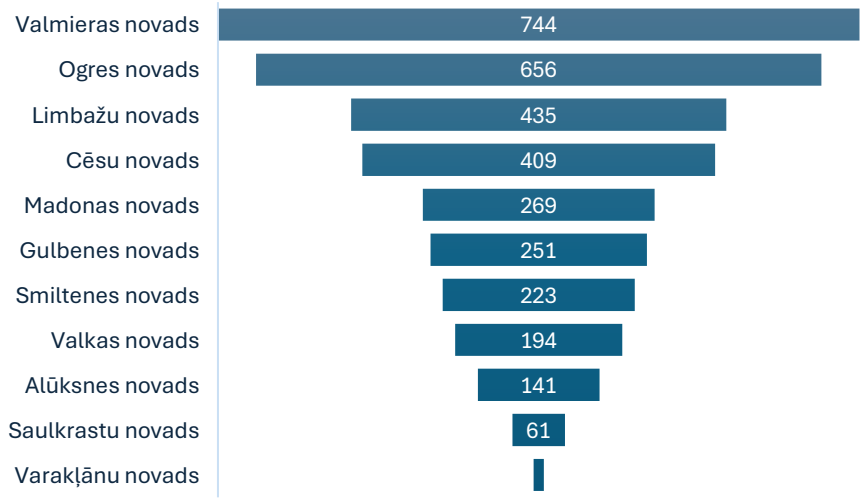

27.attēls Sabiedrībā balstīto sociālo pakalpojumu pieprasījumu skaits (DI pakalpojumi) (LM dati, pēc pieprasījuma)

Visizteiktākais pieprasījums pēc gandrīz visiem pakalpojumu veidiem ir Valmieras novadā, kur reģistrēti visaugstākie rādītāji individuālajās konsultācijās (154), specializētajās darbnīcās (127) un grupu dzīvokļu pakalpojumos (124). Augsta aktivitāte vērojama arī Ogres novadā (98 individuālās konsultācijas un 55 sociālie mentori) un Cēsu novadā. Grupu nodarbības sociālajā rehabilitācijā visplašāk tiek izmantotas Ogres (97), Limbažu (75) un Valmieras (65) novados, norādot uz aktīvu kopienas līmeņa atbalsta sistēmu šajās teritorijās.

Datu analīze liecina par ievērojamām atšķirībām **sociālā darba speciālistu noslodzē** starp pašvaldībām, kā arī par mainīgām tendencēm pārskata perioda laikā (Skat. 28. attēlu).

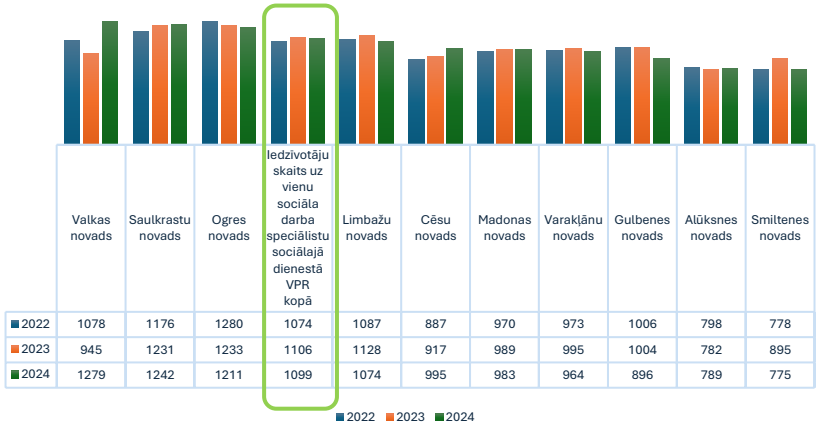

	Valkas novads	Saulkrastu novads	Ogres novads	Iedzīvotāju skaits uz vienu sociāla darba speciālistu sociālajā dienestā VPR kopā	Limbažu novads	Cēsu novads	Madonas novads	Varakļānu novads	Gulbenes novads	Alūksnes novads	Smiltenes novads
2022	1078	1176	1280	1074	1087	887	970	973	1006	798	778
2023	945	1231	1233	1106	1128	917	989	995	1004	782	895
2024	1279	1242	1211	1099	1074	995	983	964	896	789	775

28.attēls Iedzīvotāju skaits uz vienu sociāla darba speciālistu (LM dati, pēc pieprasījuma)

Vislielākais iedzīvotāju skaits uz vienu speciālistu konsekventi fiksēts Valmieras novadā, kur rādītājs turpina pieaugt, 2024. gadā sasniedzot 1702 iedzīvotājus. Augsta noslodze (virs 1200 iedzīvotājiem uz speciālistu) saglabājas arī Saulkrastu un Ogres novados. Ievērojams noslodzes pieaugums 2024. gadā vērojams Valkas novadā, kur iedzīvotāju skaits uz vienu speciālistu pakāpās no 945 (2023. gadā) līdz 1279 (2024. gadā). Turpretī Gulbenes novadā fiksēta pozitīva tendence — noslodze sarukusi no 1006 uz 896 iedzīvotājiem uz speciālistu. Kopumā dati iezīmē pieaugošu spiedienu uz sociālā darba speciālistiem lielākajos novados (Valmiera, Saulkrasti, Valka), kamēr atsevišķas pašvaldības, piemēram, Gulbene, spējušas situāciju uzlabot.

Analizējot datus par **sociālās aprūpes un sociālās rehabilitācijas pakalpojumu sniedzējiem**, redzams, ka pašvaldību kapacitāte šajā jomā ir krasi atšķirīga, tomēr lielākajā daļā novadu infrastruktūra saglabājas stabila (skat.29. attēlu).

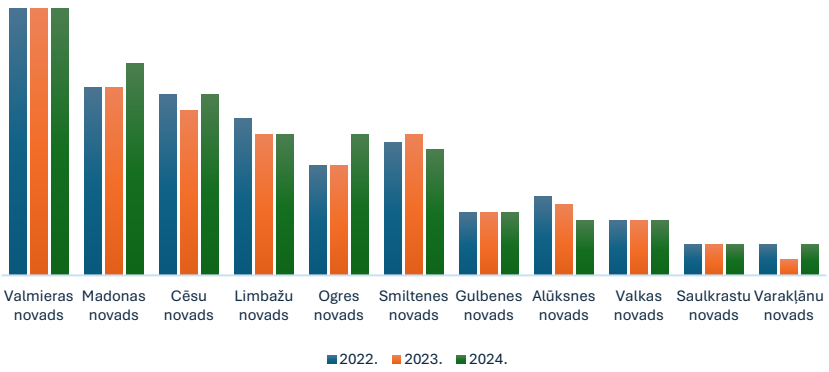

29.attēls Sociālās aprūpes un sociālās rehabilitācijas sniedzēju skaits (LM dati, pēc pieprasījuma)

Pašvaldības ar lielākiem iedzīvotāju centriem (Valmiera, Madona, Cēsis) nodrošina plašāku pakalpojumu sniedzēju loku, savukārt mazākie novadi koncentrējas uz stabilu, bet skaitliski nelielu sniedzēju tīklu. Madonas un Ogres novadu izaugsme liecina par mērķtiecīgu sociālās jomas paplašināšanu pēdējā gada laikā.

Analizējot datus par speciālistu skaitu uz 1000 iedzīvotājiem, redzams, ka Vidzemes plānošanas reģionā (VPR) vidējais rādītājs saglabājas salīdzinoši stabils, 2024. gadā sasniedzot 0,91. Kopumā pašvaldību nodrošinājums ar speciālistiem ir nevienmērīgs, svārstoties no 0,59 līdz pat 1,29 speciālistiem uz tūkstoti iedzīvotāju.

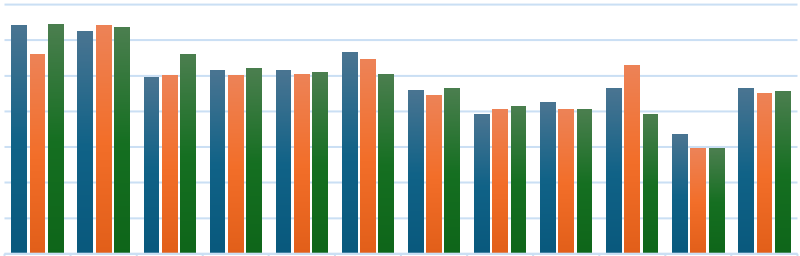

	Smiltenes novads	Alūksnes novads	Gulbenes novads	Varakļānu novads	Madonas novads	Cēsu novads	Limbažu novads	Ogres novads	Saulkrastu novads	Valkas novads	Valmieras novads	VPR
2022.	1,28	1,25	0,99	1,03	1,03	1,13	0,92	0,78	0,85	0,93	0,67	0,93
2023.	1,12	1,28	1	1	1,01	1,09	0,89	0,81	0,81	1,06	0,59	0,9
2024.	1,29	1,27	1,12	1,04	1,02	1,01	0,93	0,83	0,81	0,78	0,59	0,91

2022. 2023. 2024.

30.attēls Sociālā darba speciālistu skaits uz 1000 iedz. (LM dati, pēc pieprasījuma)

Vislielākais speciālistu skaits uz 1000 iedzīvotājiem konsekventi fiksēts Smiltenes novadā (1,29 2024. gadā) un Alūksnes novadā (1,27 2024. gadā), kas ievērojami pārsniedz reģiona vidējo līmeni (0,91).

Kopumā dati liecina, ka, lai gan kopumā Vidzemē vidējais rādītājs ir stabils, atsevišķās pašvaldībās, piemēram, Valmieras un Valkas novados, speciālistu pieejamība uz iedzīvotāju skaitu samazinās, turpretim Smiltenes un Alūksnes novadi saglabā augstu sociālā atbalsta kapacitāti.

Dati rāda tiešu sakarību starp iedzīvotāju skaitu uz vienu speciālistu un sociālā darba speciālistu skaits uz 1000 iedz. Pašvaldībās ar lielāku speciālistu skaitu uz 1000 iedzīvotājiem ir būtiski zemāka individuālā darbinieku noslodze, kas potenciāli ļauj nodrošināt kvalitatīvāku sociālo atbalstu.

Dati par **bērnu skaitu institucionālajā aprūpē** iezīmē negatīvu tendenci, jo vairumā Vidzemes pašvaldību 2023. gadā fiksēts rādītāju pieaugums salīdzinājumā ar iepriekšējiem gadiem (skat. 31. attēlu).

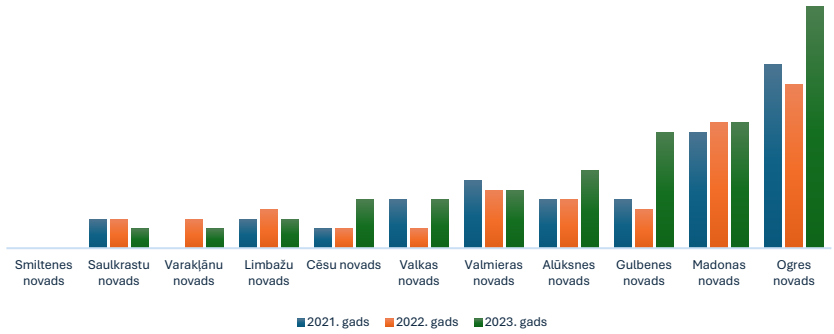

31.attēls Bērnu skaits, kuri atrodas ilgstošas sociālās aprūpes institūcijās (LM dati, pēc pieprasījuma)

Vislielākais bērnu skaits institūcijās reģistrēts Ogres novadā, kur 2023. gadā tas sasniedzis 25, uzrādot strauju kāpumu salīdzinājumā ar 2022. gadu (17 bērni). Madonas novadā bērnu skaits institūcijās saglabājas nemainīgi augsts un stabils — 13 bērni pēdējos divos gados. Būtisks pieaugums 2023. gadā: Ievērojams lēciens fiksēts Gulbenes novadā, kur bērnu skaits institūcijās trīskāršojies (no 4 uz 12 bērniem). Kopējā situācija reģionā norāda uz nepieciešamību pastiprināti strādāt pie deinstitucionalizācijas procesiem, īpaši Ogres un Gulbenes novados, kur bērnu skaits institūcijās pēdējā gada laikā ir audzis visstraujāk.

KAS SECINĀMS? Sociālo pakalpojumu jomā vērojams pieprasījuma pieaugums, kas kontrastē ar speciālistu pieejamības samazināšanos. Lai gan sociālo pakalpojumu sniedzēju skaits ir nedaudz audzis (167), sociālā darba speciālistu skaits uz 1000 iedzīvotājiem ir kritiski samazinājies no 3,04 bāzes gadā uz 0,91 2024. gadā. Tas rada slodzi sistēmai, ko pastiprina fakts, ka bērnu skaits ilgstošas aprūpes institūcijās ir pieaudzis no 61 uz 81, kas ir pretēji deinstitucionalizācijas mērķiem. Pozitīvi vērtējama jaunu sociālo mājokļu projektu apstiprināšana sešās reģiona pašvaldībās 2024. gadā (SAM 4.3.1.3).

KO TĀLĀK? Rekomendācijas ietver steidzamu risinājumu meklēšanu sociālo darbinieku piesaistei un noturēšanai, jo esošā lejupejošā tendence apdraud pakalpojumu nepārtrauktību. Jāpārskata atbalsta mehānismi ģimenēm un preventīvais darbs, lai mazinātu bērnu nonākšanu institūcijās. Tāpat nepieciešams uzraudzīt jauno sociālo mājokļu projektu virzību, lai tie savlaicīgi nonāktu ekspluatācijā, mazinot rindu un uzlabojot mazaizsargāto grupu dzīves apstākļus.

T3. Mobilitāte un sasniedzamība

RV1. Videi draudzīga mobilitāte

Rādītājs	Mērvienība	Bāzes vērtība (bāzes vērtības gads)	2022	2023	2024	Mērķa vērtība 2027	Datu avots
Aptaujāto iedzīvotāju īpatsvars, kas pārvietojas ar videi draudzīgiem transporta līdzekļiem vismaz 1-2 reizes nedēļā	%	Nd (2021)	Nd	Nd	Nd		VPR *Priekšlikums mainīt rādītāja formulējumu un datu avotu* *Saskaņā ar Noteikumi par Oficiālās statistikas programmu 2026.–2028. gadam 2026.gadā plānots veikt aptauju par Latvijas iedzīvotāju urbāno mobilitāti (rezultāti 2027. gadā)*
Veloinfrastruktūras kopgarums	Km	Nd (2021)	29,8	30,1	37,8	↑	Pašvaldības, LVC inventarizācijas dati *Saskaņā ar Noteikumi par Oficiālās statistikas programmu 2026.–2028. gadam 2026.gadā plānots apkopot informāciju par veloceļu mikromobilitātes infrastruktūru (rezultāti 2027. gadā)*
Uzlabotā vai izveidotā videi draudzīgas mobilitātes infrastruktūra*		Nd (2021)	13			13	Pašvaldības (aptauja)
Uzlabotā vai izveidotā veloinfrastruktūra						13	Pašvaldības (aptauja) *Pamatojoties uz pašvaldību ieteikumu (pasākums 10.06.25. Valmierā) rādītājs tiek apvienots ar rādītāju "Uzlabotā vai izveidotā videi draudzīgas mobilitātes infrastruktūra" un turpmāk atsevišķi netiek uzraudzīts.*
Aptaujāto iedzīvotāju īpatsvars, kas atzīst, ka pieejamība un sasniedzamība lauku teritorijās ir uzlabojusies	%	Nd (2021)	Nd	Nd	Nd		VPR *Pārskata periodā aptauja nav veikta.*

Izstrādāti pilsētu/novadu ilgtspējīgās mobilitātes plāni	Skaits	1 (2021)	nd	nd	2	13	Pašvaldības (aptauja)
Elektrouzlādes staciju skaits	Skaits	32 (2021)	200	273	406	↑	LVC, transportdata.gov.lv
Elektrisko transportlīdzekļu skaits		106 (2021)	189	318	568	↑	CSP

Pašvaldību sniegtā informācija, kas tika sniegta aptaujas ietvaros, būtiski atšķiras no informācijas, kas pieejama atbilstoši LVC veiktajai inventarizācijai. Atbilstoši aptaujas rezultātiem, pašvaldības iesniegušas informāciju par veloinfrastruktūru 262 km garumā. Pašvaldību sniegtie dati par veloceliņu un velojoslu kopgarumu iezīmē ļoti atšķirīgu situāciju reģionā — no pilsētvides maģistrālēm līdz gariem tūrisma maršrutiem uz koplietošanas ceļiem. Aptaujas rezultāti sniedz informāciju, ka vislielākais veloceliņu un velojoslu kopgarums ir Saulkrastu novadā, kur kopējais maršrutu tīkls pārsniedz 50 km (42,3 km marķētu celiņu un 8,15 km gājēju-velosipēdistu ceļa). Tam seko Valmieras novads ar 40,56 km (pēc 2023. gada datiem) un Smiltenes novads ar 29,3 km. Vienlaikus aptaujas rezultāti apliecina, ka kopš 2022. gada lielākajā daļā pašvaldību bijusi veloinfrastruktūras tīkla paplašināšanās, kas apliecina pašvaldību mērķtiecīgu rīcību velotransporta pieejamības veicināšanā.

Pašvaldību sniegtā informācija apliecina, ka mērķtiecīga veloinfrastruktūras attīstība sniedz būtisku pienesumu ne tikai satiksmes drošības uzlabošanā, bet arī fundamentāli maina iedzīvotāju pārvietošanās paradumus un veicina aktīvu dzīvesveidu.

Dati par pašvaldību īstenotajām aktivitātēm videi draudzīgas mobilitātes veicināšanā liecina, ka pašvaldības primāri fokusējas uz savu autoparku efektivitātes uzlabošanu un mikromobilitātes veicināšanu, savukārt sabiedriskā transporta modernizācija ir aktuāla lielākajos reģionālajos centros, kā arī Saulkrastu novadā. Koplietošanas mobilitātes joma joprojām paliek neizmantots potenciāls visā reģionā. Vienlaikus, kā secināts apkopojot aptaujas rezultātus, kopējā reģionālā dinamika ir vērsta uz videi draudzīgas mobilitātes paplašināšanu, ko apliecina infrastruktūras pieaugums lielākajā daļā pašvaldību (skat. Pielikumu Nr.2).

32.attēls veloinfrastruktūras (veloceliņi, velojoslas) kopgarumus pašvaldības teritorijā (Pašvaldības, aptauja))

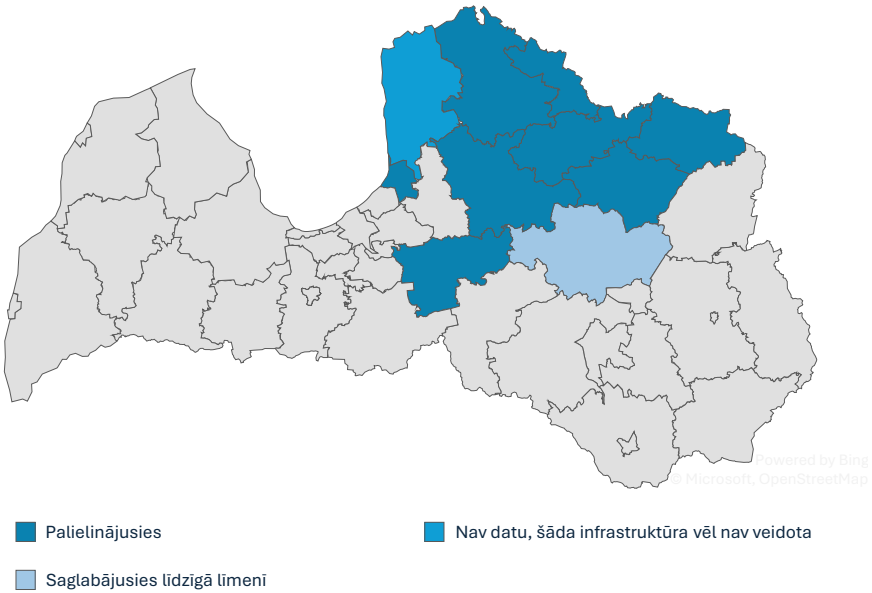

33.attēls Videi draudzīga mobilitātes infrastruktūra pašvaldības teritorijā (Pašvaldības, aptauja)

Pašvaldību sniegtie dati par ilgtspējīgas mobilitātes un transporta plānošanu liecina par dažādām pieejām stratēģiskajā attīstībā. Lielākā daļa novadu izvēlas mobilitātes principus integrēt vispārējos plānošanas dokumentos, nevis izstrādāt atsevišķas programmas (34. attēls).

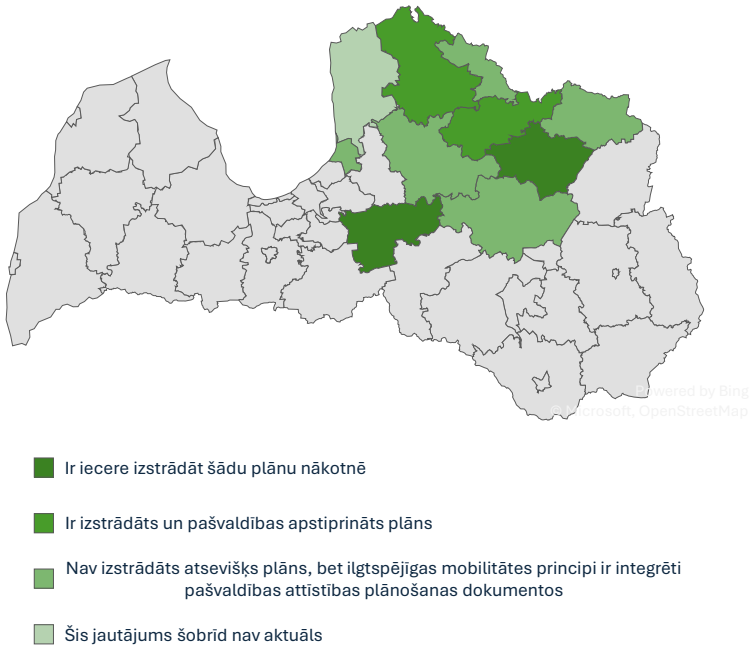

34.attēls Ilgtspējīgas mobilitātes/transporta plāni pašvaldībās (Pašvaldības, aptauja)

Analizētie dati attiecībā uz elektrisko transportlīdzekļu skaita dinamiku (35. attēls) uzrāda strauju un konsekventu elektrisko transportlīdzekļu skaita pieaugumu visās Vidzemes pašvaldībās. Četru gadu periodā reģionā fiksēta izteikta tendence — pāreja uz elektrotransportu kļūst arvien intensīvāka, īpaši strauju kāpumu piedzīvojot tieši 2024. gadā.

Kopējā reģionālā dinamika liecina par veiksmīgu elektrotransporta integrāciju, kur Ogres, Cēsu un Valmieras novadi darbojas kā galvenie inovāciju un ilgtspējīgas mobilitātes centri, kamēr mazākajos vai attālākajos novados šis process norit pakāpeniskāk.

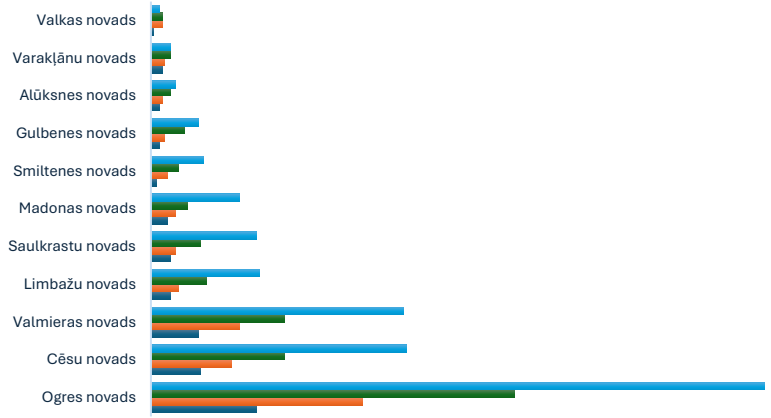

	Ogres novads	Cēsu novads	Valmieras novads	Limbažu novads	Saulkrastu novads	Madonas novads	Smiltenes novads	Gulbenes novads	Alūksnes novads	Varakļānu novads	Valkas novads
2024. gads	221	92	91	39	38	32	19	17	9	7	3
2023. gads	131	48	48	20	18	13	10	12	7	7	4
2022. gads	76	29	32	10	9	9	6	5	4	5	4
2021. gads	38	18	17	7	7	6	2	3	3	4	1

35.attēls Elektrisko transportlīdzekļu skaits (CSP dati, https://data.stat.gov.lv/sq/27812)

RV2. Sasniedzamība un pieejamība

Rādītājs	Mērvienība	Bāzes vērtība (bāzes vērtības gads)	2022	2023	2024	Mērķa vērtība 2027	Datu avots
Laika patēriņš ceļā ar sabiedrisko transportu starp reģiona attīstības centriem	km/h	57,3 (2021)	Nd	Nd	Nd	↑	VPR, ATD
Valsts autoceļu ar melno segumu kopgarums	km	2804 (2021)	2852	2905	2920	↑	CSP, RAIM, SM
Valsts autoceļu ar grants segumu kopgarums	km	3482 (2021)	3487	3343	3341	↓	CSP, RAIM, SM
Pilsētas ar jaunām vai modernizētām digitalizētām pilsētas transporta sistēmām	Skaits	Nd (2021)	Nd	Nd	Nd	2	Pašvaldības (aptauja)
Sabiedriskā pasažieru autotransportā pārvadāto pasažieru skaits	Milj/skaits	1,86 (2020)	2,96	3,1	2,9	↑	ATD, VPR
Sabiedriskā dzelzceļa pasažieru transportā pārvadāto pasažieru skaits**	Milj/skaits	12,9 (2020)	15,7	17,1	19,5	↑	CSP
Valsts autoceļu ar melno segumu īpatsvars sliktā vai ļoti sliktā stāvoklī	%	30,7 (2020)	20,48	21,20	20,72	↓	LVC, RAIM
Valsts autoceļu ar grants segumu īpatsvars sliktā vai ļoti sliktā stāvoklī	%	55,9 (2020)	52,78	55,32	54,50	↓	LVC, RAIM

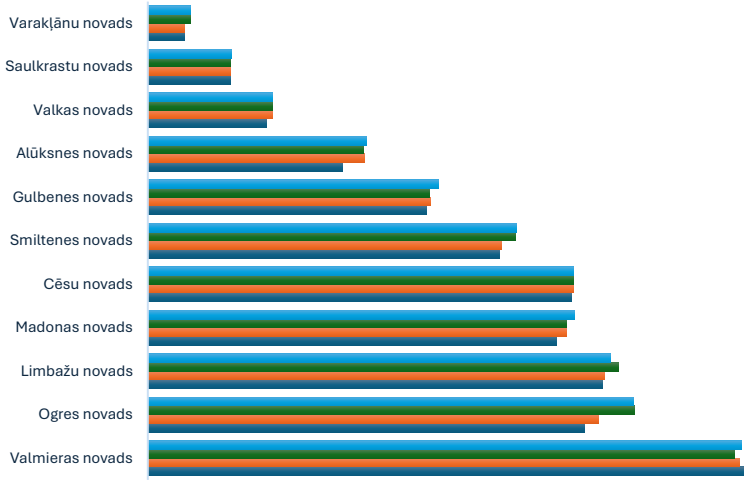

	Valmieras novads	Ogres novads	Limbažu novads	Madonas novads	Cēsu novads	Smiltenes novads	Gulbenes novads	Alūksnes novads	Valkas novads	Saulkrastu novads	Varakļānu novads
2024.	492,12	403,01	383,16	353,68	352,96	305,26	240,81	181,25	103,06	68,96	35,43
2023.	486	403,49	390,01	347,22	352,96	305,16	233,72	179,07	103,06	68,95	35,43
2022.	490,32	373,94	378,75	347,22	352,96	292,94	234,22	179,65	102,97	68,95	30
2021.	493,84	362,03	376,59	339,05	351,62	291,26	230,88	161,6	98,5	68,95	30,02

36.attēls Valsts autoceļu ar melno segumu kopgarums (RAIM dati)

Pārskata periodā vērojama tendence uzlabot ceļu infrastruktūras kvalitāti visā reģionā, tomēr ņemot vērā reģiona teritoriju un ceļu tīklu, tā joprojām ir kritiska.

Lielākais valsts autoceļu tīkls ar melno segumu 2024. gadā ir Valmieras novadā (492,12 km), kas visā četru gadu periodā saglabājis pirmo vietu reģionā. Tam seko Ogres novads ar 403,01 km un Limbažu novads ar 383,16 km. Vislielākais kvalitatīvā ceļu seguma pieaugums kopš 2021. gada fiksēts Ogres novadā, kur melnā seguma kopgarums palielinājies par gandrīz 41 km. Progress vērojams arī Alūksnes novadā (+19,65 km) un Madonas novadā (+14,63 km) (36. attēls).

Dati par valsts autoceļiem ar grants segumu (37. attēls) pārskata periodā liecina par vispārēju šī ceļu veida kopgaruma samazināšanos lielākajā daļā pašvaldību.

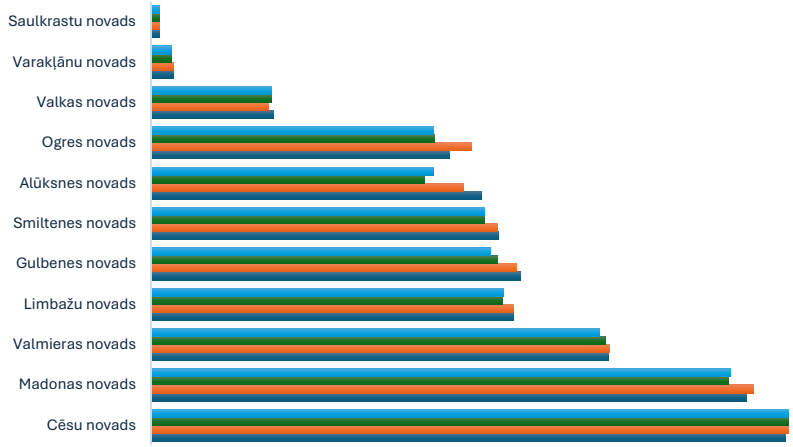

	Cēsu novads	Madonas novads	Valmieras novads	Limbažu novads	Gulbenes novads	Smiltenes novads	Alūksnes novads	Ogres novads	Valkas novads	Varakļānu novads	Saulkrastu novads
2024.	625,058	568,978	440,132	345,508	333,116	327,277	277,396	276,983	118,695	20,05	8,053
2023.	625,058	566,187	446,257	344,44	340,206	327,376	267,968	278,173	118,695	20,05	8,069
2022.	625,058	590,937	449,461	355,319	358,995	339,595	306,615	314,378	115,716	22,34	8,069
2021.	622,067	584,016	448,814	355,514	362,33	341,279	324,667	292,846	120,191	22,34	8,069

37.attēls Valsts autoceļu ar grants segumu kopgarums (RAIM dati)

Alūksnes un Gulbenes novadi izceļas ar visaktīvāko grants segumu nomaiņu, savukārt Cēsu un Madonas novadi joprojām saskaras ar lielāko izaicinājumu uzturēt apjomīgu grants ceļu tīklu.

KAS SECINĀMS? Mobilitātes sektorā notiek strauja elektrifikācija, taču pamata infrastruktūras kvalitāte, īpaši grants ceļiem, joprojām ir problēmjautājums. Elektrouzlādes staciju skaits (406) un elektrisko transportlīdzekļu skaits (568) 2024. gadā ir vairākkārt pārsniedzis bāzes rādītājus. Savukārt valsts autoceļu stāvoklis uzlabojas lēni – grants ceļu īpatsvars sliktā stāvoklī joprojām ir augsts (54,5%), lai gan nedaudz sarucis. Datu pretrunas par veloinfrastruktūru (LVC dati 37,8 km vs pašvaldību aptaujas dati 262 km) apgrūtina objektīvu mikromobilitātes tīkla novērtēšanu. Sabiedriskā transporta pasažieru skaits ir stabils, ar pieaugošu tendenci dzelzceļa pārvadājumos (nacionālais rādītājs).

KO TĀLĀK? Jāsakārto datu uzskaite par veloinfrastruktūru, ieviešot vienotu metodoloģiju un salāgojot LVC un pašvaldību datus. Investīcijas jāvirza ne tikai uz "zaļajiem" risinājumiem, bet arī uz reģionālās sasniedzamības pamatstrukūru – grants ceļu kvalitātes uzlabošanu, kas tieši ietekmē pakalpojumu un izglītības pieejamību lauku teritorijās. Jāveicina ilgtspējīgas mobilitātes plānu izstrādi, kas pagaidām ir tikai divām reģiona pašvaldībām.

T4. Identitāte un spēcīgas kopienas

RV1. Sadarbības saišu stiprināšana starp teritorijām, sektoriem, kopienām

Rādītājs	Mērvienība	Bāzes vērtība (bāzes vērtības gads)	2022	2023	2024	Mērķa vērtība 2027	Datu avots
Nevalstisko organizāciju skaits uz 1000 iedzīvotājiem	Skaits/uz 1000 iedz.	11,7 (2020)	12,63	12,70	13,31	↑	CSP, LPA
Remigrantu skaits	skaits	681 (2020)	1368	1604	1548	↑	CSP
Īstenotas sadarbības iniciatīvas	skaits	Nd (2021)					VRG, LLF *AP nav norādīts, kas domāts ar sadarbības iniciatīvām. Priekšlikums rādītāju precizēt vai izslēgt no turpmākas uzraudzības.*
Iedzīvotāju ilgtermiņa migrācija uz Vidzemes reģionu, migrācijas saldo	skaits	-345 (2020)	2646 (1854)	-506 (-229)	-804 (-46)	↑	CSP *Iekavās norādīta starptautiskā ilgtermiņa migrācija*

Dati par NVO skaitu uz 1000 iedzīvotājiem analizētajā četru gadu periodā uzrāda visai nevienmērīgu dinamiku — kamēr atsevišķos novados iedzīvotāju biedrošanās aktivitāte aug, citviet vērojams būtisks rādītāju kritums (38. attēls).

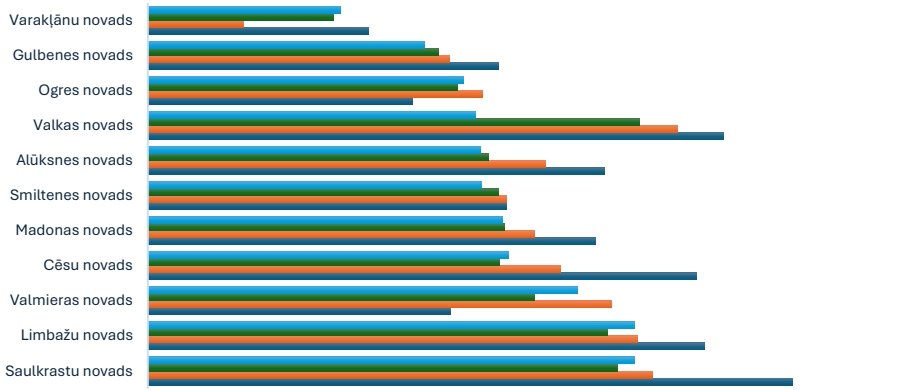

	Saulkrastu novads	Limbažu novads	Valmieras novads	Cēsu novads	Madonas novads	Smiltenes novads	Alūksnes novads	Valkas novads	Ogres novads	Gulbenes novads	Varakļānu novads
2024. gads	5,23	5,23	4,62	3,88	3,82	3,59	3,58	3,52	3,39	2,98	2,07
2023. gads	5,05	4,94	4,16	3,78	3,84	3,77	3,66	5,29	3,33	3,13	2,00
2022. gads	5,42	5,27	4,98	4,44	4,16	3,85	4,28	5,70	3,59	3,24	1,03
2021. gads	6,93	5,99	3,25	5,90	4,81	3,86	4,91	6,19	2,85	3,77	2,38

38.attēls Nevalstisko organizāciju skaits uz 1000 iedzīvotājiem (CSP dati)

Augstākais NVO blīvums reģistrēts Saulkrastu un Limbažu novados, kur uz katriem 1000 iedzīvotājiem ir 5,23 organizācijas. Jāatzīmē, ka Saulkrastu novads saglabā līderpozīciju, neskatoties uz to, ka kopš 2021. gada (6,93) rādītājs ir ievērojami sarucis. Vislielākais samazinājums fiksēts Valkas novadā (no 6,19 2021. gadā uz 3,52 2024. gadā) un Cēsu novadā (no 5,90 uz 3,88). Arī Gulbenes novadā vērojama lejupslīdes tendence, rādītājam noslīdot zem 3. (2,98). Kopējā reģionālā aina iezīmē divas dažādas tendences: kamēr lielajos attīstības centros (Valmiera, Ogre) NVO sektors kļūst spēcīgāks, vairākās citās pašvaldībās vērojama NVO sektora mazināšanās, kas varētu būt saistīta ar iedzīvotāju skaita izmaiņām.

Dati par personām, kuras atgriezušās uz dzīvi Vidzemes pašvaldībās, četru gadu periodā liecina par kopumā pozitīvu un augošu tendenci, lai gan 2024. gadā vairākos novados fiksēts mērens rādītāju samazinājums salīdzinājumā ar iepriekšējā gada rekordaugstajiem rezultātiem (39. attēls).

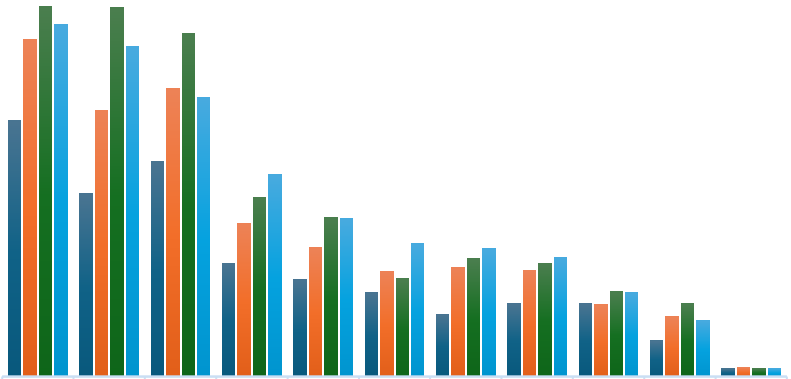

	Valmieras novads	Cēsu novads	Ogres novads	Madonas novads	Limbažu novads	Smiltenes novads	Gulbenes novads	Alūksnes novads	Valkas novads	Saulkrastu novads	Varakļānu novads
2021.	214	153	180	95	81	70	52	61	61	30	7
2022.	282	223	241	128	108	88	91	89	60	50	8
2023.	310	309	287	150	133	82	99	95	71	61	7
2024.	295	276	234	169	132	111	107	100	70	47	7

39.attēls Reemigrantu skaits (CSP dati)

Vislielākais atgriezušos iedzīvotāju skaits visā periodā reģistrēts Valmieras, Cēsu un Ogres novados. Visas trīs pašvaldības savu augstāko punktu sasniedza 2023. gadā (Valmiera – 310, Cēsis – 309, Ogre – 287 personas), kam 2024. gadā sekoja neliels kritums. Laikposmā no 2021. līdz 2024. gadam remigrācija ir kļuvusi par nozīmīgu cilvēkresursu papildināšanas avotu lielākajā daļā pašvaldību. Īpaši atzīmējams Madonas, Smiltenes, Gulbenes un Alūksnes novadu progress, kas spējuši nodrošināt nepārtrauktu atgriešanās dinamiku.

Dati par iedzīvotāju ilgtermiņa migrāciju uzrāda augstu svārstīgumu un iezīmē 2022. gadu kā izteiktu izaugsmes punktu, kam sekojusi vispārēja tendence atgriezties pie negatīva saldo vairumā reģiona pašvaldību (40. attēls).

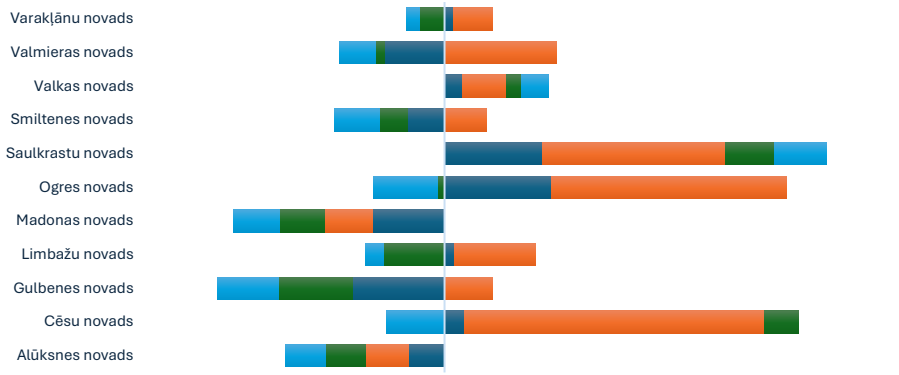

	Alūksnes novads	Cēsu novads	Gulbenes novads	Limbažu novads	Madonas novads	Ogres novads	Saulkrastu novads	Smiltenes novads	Valkas novads	Valmieras novads	Varakļānu novads
2021.	-96	53	-245	26	-193	284	260	-100	47	-160	24
2022.	-116	801	127	217	-128	627	489	111	117	298	103
2023.	-106	89	-197	-163	-118	-18	130	-74	40	-23	-66
2024.	-105	-156	-162	-47	-123	-172	140	-120	73	-96	-36

40.attēls Iedzīvotāju ilgtermiņa migrācija (CSP dati)

2022. gadā lielākajā daļā pašvaldību fiksēts vērā ņemams iedzīvotāju pieplūdums. Vislielākais pozitīvais lēciens reģistrēts Cēsu novadā (+801) un Ogres novadā (+627), sasniedzot četru gadu perioda rekordu. lielākā daļa pašvaldību saskaras ar iedzīvotāju aizplūšanu. 2024. gadā visizteiktākais negatīvais saldo fiksēts Ogres novadā (-172), Gulbenes novadā (-162) un Cēsu novadā (-156), kas iezīmē krāsu kontrastu ar šo pašvaldību iepriekšējo gadu rādītājiem. Alūksnes novads un Madonas novads visā analizētajā periodā (no 2021. līdz 2024. gadam) nav sasnieguši pozitīvu migrācijas saldo.

Kopējā reģionālā aina pēc 2022. gada īslaicīgā uzplaukuma šobrīd norāda uz demogrāfiskiem izaicinājumiem. Saulkrastu novads un Valkas novads ir vienīgās pašvaldības, kas visā četru gadu periodā spējušas saglabāt konsekventi pozitīvu migrācijas saldo. Lielākajos centros vērojamais krasais kritums norāda uz nepieciešamību pēc padziļinātas migrācijas cēloņu izpētes.

RV2. Piederības sajūtas un identitātes veicināšana

Rādītājs	Mērvienība	Bāzes vērtība (bāzes vērtības gads)	2022	2023	2024	Mērķa vērtība 2027	Datu avots
Iedzīvotāju vietējās, novadu un reģionālās identitātes izmaiņas (Lepnums par piederību - ļoti tuvs, tuvs)		Nd (2021)	Nd	Nd	Nd	↑	VPR, ESS *Priekšlikums mainīt rādītāja formulējumu uz "Iedzīvotāju piederības sajūta reģionam, Latvijai"*
Iedzīvotāju dalība pašvaldību vēlēšanās		36,73 (2021)	Nd	Nd	Nd	↑	CVK *Pārskata periodā līdz 2024.gada 31.decembrim pašvaldību vēlēšanas nav notikušas.*

RV3. Aktīvas sabiedrības veidošana, kopienu kapacitātes stiprināšana

Rādītājs	Mērvienība	Bāzes vērtība (bāzes vērtības gads)	2022	2023	2024	Mērķa vērtība 2027	Datu avots
Īstenotas sadarbības iniciatīvas	skaits	Nd (2021)	Nd	Nd	Nd		VRG, LLF *AP nav norādīts, kas domāts ar sadarbības iniciatīvām. Priekšlikums rādītāju precizēt vai izslēgt no turpmākas uzraudzības.*
Iedzīvotāju īpatsvars, kas atbild, ka tiem ir labas iespējas piedalīties pašvaldības lēmumu pieņemšanā	%	Nd (2021)	Nd	Nd	Nd		VPR, pašvaldības *Pārskata periodā aptauja nav veikta.*
Iedzīvotāju īpatsvars, kas atbild, ka teritorijā ir aktīvas kopienas un iedzīvotāju iniciētas vietējās aktivitātes	%	Nd (2021)	Nd	Nd	Nd		VPR, pašvaldības *Pārskata periodā aptauja nav veikta.*

2025. gadā veiktā pašvaldību aptauja liecina pašvaldības iedzīvotājiem piedāvā dažādus formālus un neformālus līdzdalības instrumentus (41. attēls). Lielākā daļa pašvaldību izmanto vairāku metožu kopumu, lai iesaistītu dažādas sabiedrības grupas vietējās nozīmes jautājumu risināšanā. Viena no populārākajām metodēm ir līdzdalības budžeta projektu konkursi, kas ļauj iedzīvotājiem pašiem iesniegt un balsot par idejām. Atsevišķas pašvaldības, piemēram, Valmieras, Valkas un Alūksnes novadi, iesaista iedzīvotājus arī pašvaldības budžeta vispārējā plānošanā. Papildus tiek veidotas iedzīvotāju padomes, kas nodrošina regulāru dialogu. Lūdzot pašvaldībām novērtēt kā mainījusies iedzīvotāju iespēja piedalīties lēmumu pieņemšanā, kopš 2022. gada reģionā nav vērojama vienota tendence — kamēr atsevišķās teritorijās iedzīvotāju pārliecība par savām ietekmes iespējām aug, plašākos reģiona apgabalos tā uzrāda lejupslīdi vai stagnāciju.

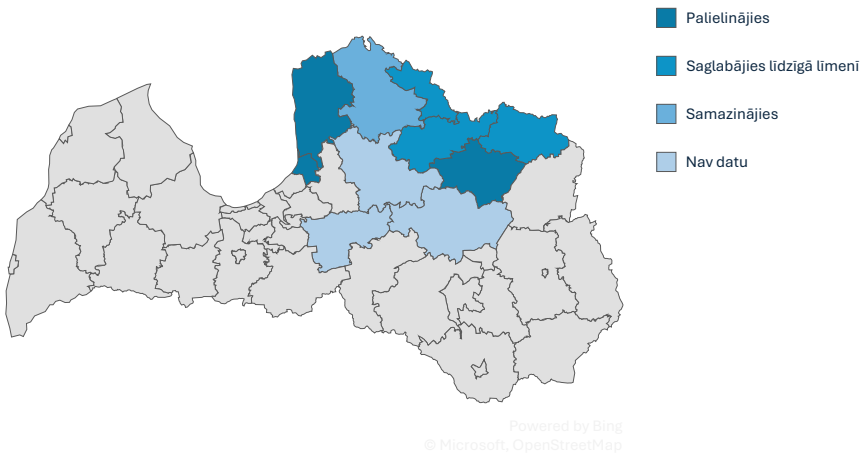

41.attēls Iedzīvotāju iespēja piedalīties lēmumu pieņemšanā (Pašvaldības, aptauja)

Attiecībā uz sabiedrisko aktivitāti un kopienu iniciatīvām, pašvaldību aptaujas rezultāti liecina par daudzveidīgu pilsonisko sabiedrību, kuras aktivitāte izpaužas gan caur formālām struktūrām, gan tiešu līdzdalību pašvaldības procesos un kultūrvides veidošanā. Galvenokārt iedzīvotāji iesaistās vietējo tradīciju uzturēšanā un novada identitātes stiprināšanā. Sniegtie piemēri apliecina, ka kopienu iniciatīvas aptver plašu jomu loku — no sporta infrastruktūras līdz lokālās identitātes stiprināšanai. Pašvaldības arvien vairāk izmanto mērķtiecīgus instrumentus šo aktivitāšu veicināšanai. Piemēram, Valmieras novadā kopš 2022. gada īstenotajā konkursā atbalstīto projektu skaits audzis no 20 līdz 35 projektiem 2024. gadā, apliecinot pieaugošu iedzīvotāju vēlmi pašiem veidot savu dzīves telpu. Kopumā lielākā daļa pašvaldības vērtē, ka kopienu un iedzīvotāju iniciētu aktivitāšu skaits ir palielinājies (42. attēls).

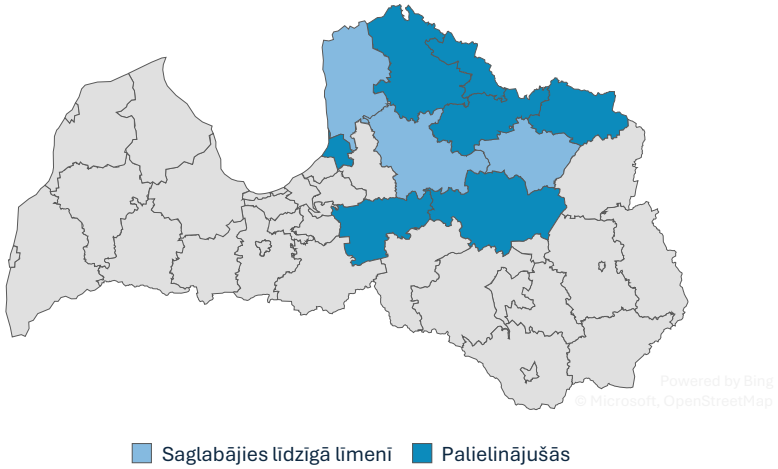

42.attēls Kopienu un iedzīvotāju iniciētu aktivitāšu dinamika (Pašvaldības, aptauja)

KAS SECINĀMS? Iedzīvotāju migrācijas rādītājos vērojama netipiska situācija, kas liecina, ka 2022.gadā reģionā iebrauca par 2646 iedzīvotājiem vairāk nekā no tā izbrauca. Pozitīvs migrācijas saldo šajā gadā vērojams visos Latvijas plānošanas reģionos, turklāt Vidzemes plānošanas reģionam tas ir otrs augstākais aiz Rīgas plānošanas reģiona (15 016). Pēc tam visos reģionos, tai skaitā Vidzemē migrācijas saldo rādītāji atkal ir ar negatīvu tendenci. Kā pieņēmums šāda iedzīvotāju skaita pieaugumam varētu būt Covid-19 pandēmijas ietekme, kas mudināja no ārvalstīm dzimtenē atgriezties izbraukušos iedzīvotājus, kā arī Krievijas uzsāktās agresijas pret Ukrainu sekas, kad Latvijā ieradās ukraiņu bēgļi. Lai arī vien negatīvs ir starptautiskās migrācijas saldo rādītājs, tomēr pārskata periodā tam bijusi tendence samazināties – 2024.gadā tas bija – 46. VPR īstenotā projekta "Picobello" ietvaros veiktās aptaujas dati (2025) rāda, ka 68% iedzīvotāju izjūt piederību reģionam, un 46% iesaistās lēmumu pieņemšanā, kas liecina par spēcīgu kopienu potenciālu.

KO TĀLĀK? Nākotnē ieteicams stiprināt atbalstu remigrantiem, lai pozitīvo tendenci pārvērstu stabilā iedzīvotāju skaita pieaugumā. Jāizmanto augstā piederības sajūta (8 no 10 ballēm piederība Latvijai), lai veicinātu vēl plašāku iedzīvotāju iesaisti ne tikai NVO, bet arī pašvaldību lēmumu pieņemšanā, mazinot to iedzīvotāju daļu (26%, projekta “Picobello” aptauja (2025)), kuri vēlas iesaistīties, bet to nedara komunikācijas trūkuma dēļ.

T5. Ilgtspējīga dzīves vide un mājokļi

RV1. Mājokļu kvalitāte un pieejamība

Rādītājs	Mērvienība	Bāzes vērtība (bāzes vērtības gads)	2022	2023	2024	Mērķa vērtība 2027	Datu avots
Ekspluatācijā pieņemto jauno dzīvokļu skaits	skaits	185 (2020)	211	159	377	↑	CSP
Iedzīvotāju īpatsvars, kas atbild, ka mājokļu pieejamība apkārtnē ir pietiekama	%	Nd (2021)	Nd	Nd	Nd		VPR *Pārskata periodā aptauja nav veikta.*

Dati par jauno dzīvokļu nodošanu ekspluatācijā Vidzemes pašvaldībās uzrāda nevienmērīgu situāciju, tomēr 2024. gadā lielākoties augošu aktivitāti, kas liecina par dzīvojamā fonda nelielu atjaunošanos atsevišķos reģiona centros. Jaunu dzīvokļu būvniecība koncentrējas Valmierā un Saulkrastos, kamēr pārējā reģiona daļā jauna dzīvojamā fonda veidošanās notiek ļoti lēni, saglabājoties vienmērīgi zemā līmenī (43. attēls).

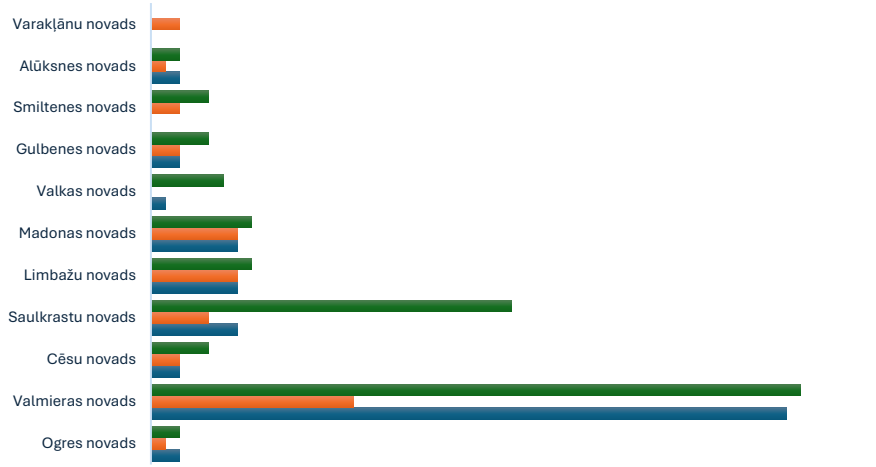

	Ogres novads	Valmieras novads	Cēsu novads	Saulkrastu novads	Limbažu novads	Madonas novads	Valkas novads	Gulbenes novads	Smiltenes novads	Alūksnes novads	Varakļānu novads
2024.	2	45	4	25	7	7	5	4	4	2	
2023.	1	14	2	4	6	6		2	2	1	2
2022.	2	44	2	6	6	6	1	2		2	

43.attēls Ekspluatācijā pieņemto jauno dzīvokļu skaits (CSP dati))

RV2. Ilgtspējīgas dzīves vides attīstība

Rādītājs	Mērvienība	Bāzes vērtība (bāzes vērtības gads)	2022	2023	2024	Mērķa vērtība 2027	Datu avots
Vispārējā apmierinātība ar dzīvi	0-10	Nd (2021)	6,7	6,8	6,8		CSP
Iedzīvotāju īpatsvars, kas atzīst, ka pakalpojumu pieejamība ir uzlabojusies	%	Nd (2021)	Nd	Nd	Nd		VPR *Pārskata periodā aptauja nav veikta.*
Ieviesti inovatīvi risinājumi pašvaldību pakalpojumu uzlabošanai	skaits	Nd (2021)	10*			3	Pašvaldības, aptauja

Attiecībā uz inovatīviem risinājumiem pašvaldību pakalpojumu uzlabošanai, aptaujas ietvaros sniegtā informācija liecina par mērķtiecīgu digitālo transformāciju un pakalpojumu modernizāciju, fokusējoties uz procesa efektivitāti un pieejamību iedzīvotājiem. Visizplatītākie risinājumi ir elektroniskās dokumentu aprites sistēmas un e-pakalpojumu klāsta paplašināšana, kas ir ieviesta gandrīz visās reģiona pašvaldībās, nodrošinot mūsdienīgu iekšējo pārvaldību un digitālu pieejamību. Vienlaikus pašvaldības ievieš mobilās aplikācijas (Alūksnes, Cēsu, Gulbenes, Madonas, Ogres un Valmieras novadi). Aptaujas ietvaros lielākā daļa pašvaldību ir atzinušas, ka inovatīvo risinājumu ieviešana pārskata periodā ir palielinājusies (44. attēls).

KAS SECINĀMS? Mājokļu tirgū 2024. gadā vērojams "izrāviens" – ekspluatācijā pieņemto jauno dzīvokļu skaits sasniedzis 377 (pieaugums pret 159 2023. gadā). Tomēr subjektīvais novērtējums liecina par deficītu – VPR īstenotā projekta "Picobello" ietvaros veiktās aptaujas (2025) rezultātā 48% iedzīvotāju uzskata, ka trūkst energoefektīvu un pieejamu mājokļu. Pašvaldības kļūst digitālākas un inovatīvākas, ieviešot risinājumus pakalpojumu uzlabošanai (visas 10 pašvaldības). Vidzemnieku apmierinātība ar dzīvi kopumā ir stabila (6,8 no 10).

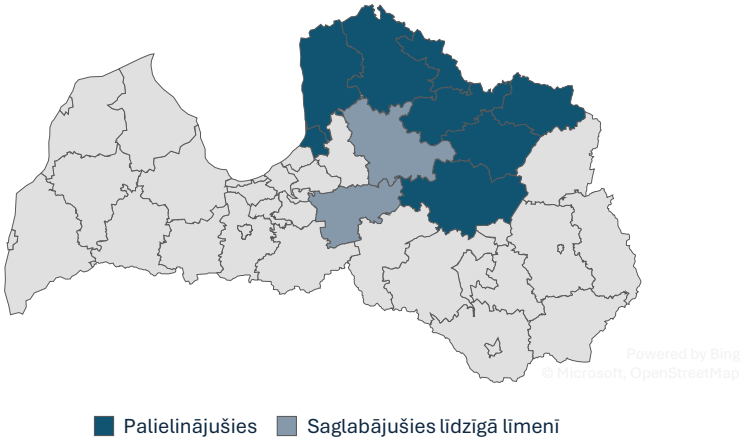

44.attēls Inovatīvo risinājumu dinamika pašvaldībās (pašvaldības,aptauja)

KO TĀLĀK? Rekomendējams turpināt atbalstīt jaunu mājokļu būvniecību, jo statistikas dati (pieaugums) vēl nav pilnībā mazinājuši iedzīvotāju izjusto deficītu. Inovāciju ieviešanā pašvaldībās jāfokusējas uz risinājumiem, kas uzlabo dzīves vidi un pakalpojumu pieejamību attālākās vietās, lai nodrošinātu reģionāli līdzsvarotu attīstību.

3. MĒRĶIS. Veicināt tautsaimniecības attīstību un izaugsmi, pārveidojot saimniekošanas modeļus

Mērķa sasniegšanai noteiktas četras vidēja termiņa prioritātes: **E1. Inovācijas, zinātne un attīstība, E2. Industrijas pārveide, E3. Aprites un bioekonomika un E4. Efektīva un tīra enerģija. Prioritātei E4. Efektīva un tīra enerģija pakārtotos** trīs rīcību virzienus raksturo viens rezultatīvo rādītāju kopums.

E1. Inovācijas, zinātne un attīstība

RV1. Inovāciju ekosistēmas attīstība

Rādītājs	Mērvienība	Bāzes vērtība (bāzes vērtības gads)	2022	2023	2024	Mērķa vērtība 2027	Datu avots
Inovāciju jomā aktīvo uzņēmumu īpatsvars (Latvijā)**	%	32 (2020)	33,1	Nd	Nd		CSP *Saskaņā ar Oficiālās statistikas programmu 2026.–2028. gadam inovatīvā darbība uzņēmējdarbības sektorā tiek apsekota reizi divos gados (2026. gadā rezultāti par 2022.-2024.gadu; 2028.gadā rezultāti par 2024. - 2026.gadu).*
Uzņēmumu aktivitātes pieaugums izmantot pieejamos inovāciju atbalsta instrumentus	skaits	Nd (2021)	1	9	13	↑	EM, VPR, pašvaldības
Bruto pievienotā vērtība uz vienu iedzīvotāju	EUR	8154 (2019)	10 518	11 222	Nd	↑	CSP
Ārvalstu tiešo investīciju ieguldījums uz 1000 iedzīvotajiem	EUR/1000 iedz.	156 389,17 (2019)	717 310,45	62 359,76	146 965,84	↑	RAIM

Dati par ekonomisko aktivitāti Vidzemes plānošanas reģiona pašvaldībās pārskata periodā uzrāda ekonomiskās aktivitātes pieaugumu lielākajā daļā teritoriju, lai gan 2023. gads iezīmē mērenu izaugsmes tempu palēnināšanos vai pat nelielu kritumu atsevišķos novados (45. attēls).

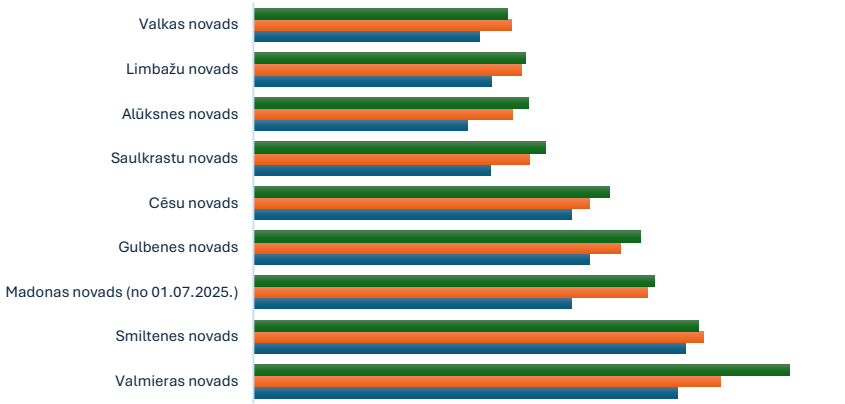

	Valmieras novads	Smiltenes novads	Madonas novads (no 01.07.2025.)	Gulbenes novads	Cēsu novads	Saulkrastu novads	Alūksnes novads	Limbažu novads	Valkas novads
2023.	16371	13589	12245	11839	10874	8917	8415	8304	7767
2022.	14260	13743	12055	11221	10274	8446	7920	8197	7888
2021.	12953	13209	9728	10284	9735	7249	6554	7283	6907

45.attēls Bruto pievienotā vērtība uz vienu iedzīvotāju (CSP dati)

Augstākie rādītāji ir Valmieras novadam, kurš kopš 2021. gada uzrādījis visstraujāko un konsekventāko pieaugumu. Salīdzinoši viszemākais BPV uz vienu iedzīvotāju reģistrēts Valkas novadā — 7 767 EUR. Valka, līdzīgi kā Smiltene, 2023. gadā piedzīvojusi nelielu produktivitātes kritumu salīdzinājumā ar 2022. gadu.

Dati par ārvalstu tiešajām investīcijām uz 1000 iedzīvotājiem Vidzemes plānošanas reģiona pašvaldībās liecina par augstu mainību un atkarību no atsevišķiem lieliem investīciju projektiem, kas rada krasas rādītāju svārstības starp gadiem (46. attēls).

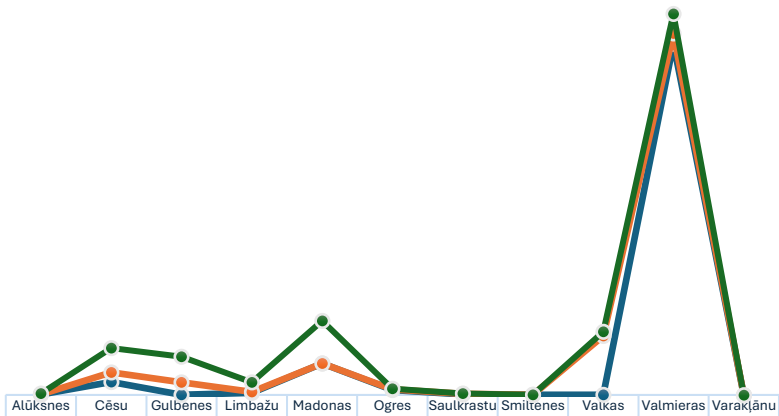

	Alūksnes novads	Cēsu novads	Gulbenes novads	Limbažu novads	Madonas novads	Ogres novads	Saulkrastu novads	Smiltenes novads	Valkas novads	Valmieras novads	Varakļānu novads
2024.	10172,37	245529,13	259873,37	97089,79	430804,64	5198,52	1915,82	408,09	42384,40	200676,25	0
2023.	630,48	98409,49	127731,93	9203,98	677,45	6443,76	7932,64	148,31	594858,07	103942,27	0
2022.	4199,76	132268,56	237,05	20945,75	319503,96	50496,12	4991,67	362,80	3206,36	3564196,31	0

46.attēls Ārvalstu tiešo investīciju ieguldījums uz 1000 iedzīvotajiem (RAIM dati)

Gulbenes novads uzrāda viskonsekventāko un straujāko augšupejas tendenci visā periodā, investīciju apjomam pieaugot no 237 EUR 2022. gadā līdz pat 259 873,37 EUR 2024. gadā. Madonas, Gulbenes, Cēsu un Valmieras novadi uzrādaspēju piesaistīt ārvalstu kapitālu, kas būtiski ietekmē vietējo ekonomiku, tomēr ir pašvaldības (Smiltenes novads), kuram ir iespējas uzlabot ārvalstu investīciju piesaisti.

RV2. Industrijas, zinātnes un izglītības sadarbība

Rādītājs	Mērvienība	Bāzes vērtība (bāzes vērtības gads)	2022	2023	2024	Mērķa vērtība 2027	Datu avots
Inovāciju jomā aktīvo uzņēmumu īpatsvars (Latvijā)**	%	32 (2020)	33,1	Nd	Nd		CSP *Saskaņā ar Oficiālās statistikas programmu 2026.–2028. gadam inovatīvā darbība uzņēmējdarbības sektorā tiek apsekota reizi divos gados (2026. gadā rezultāti par 2022.-2024.gadu; 2028.gadā rezultāti par 2024. -2026.gadu).*
Izdevumi pētniecības un attīstības darbiem (Latvijā)**	milj.EUR	195,20 (2019)	293,20	324,27	372,64 (provizoriski)	↑	CSP
Īstenoti uzņēmēju un pētnieku sadarbības projekti	skaits	Nd (2021)	Nd	Nd	Nd		AII, PI, EM, VPR

KAS SECINĀMS? Inovāciju un attīstības jomā Vidzemē vērojama pozitīva dinamika investīciju piesaistē un projektu aktivitātē, taču monitoringu apgrūtina reģionālo datu trūkums. Uzņēmumu aktivitāte, izmantojot inovāciju atbalsta instrumentus, ir augusi – atbalstīto projektu skaits palielinājies no 1 (2022) uz 13 (2024), īpaši izceļot aktivitāti Meža nozares kompetences centrā. Ārvalstu tiešo investīciju (ĀTI) plūsma bijusi svārstīga, ar krasu kāpumu 2022. gadā (pateicoties lielām investīcijām Valmieras novadā), kam sekoja kritums un atkal pieaugums 2024. gadā, sasniedzot 146 965 EUR uz 1000 iedzīvotājiem. Bruto pievienotā vērtība uz vienu iedzīvotāju turpina augt, taču dati par inovatīvo uzņēmumu īpatsvaru pieejami tikai nacionālā līmenī un ar laika nobīdi.

KAS TĀLĀK? Pilnvērtīgam prioritātes vērtējumam nepieciešami dati par pētniecības un attīstības izdevumiem un inovācijām reģionālā griezumā, kas šobrīd tiek pieejami tikai valsts līmenī. Jāturpina mērķtiecīgs darbs pie investīciju piesaistes mazāk aktīvajos novados, lai mazinātu reģiona iekšējo nevienlīdzību (Valmieras novada dominance ĀTI rādītājos).

E2. Industrijas pārveide

RV1. Industrijas pārveide un konkurētspēja

Rādītājs	Mērvienība	Bāzes vērtība (bāzes vērtības gads)	2022	2023	2024	Mērķa vērtība 2027	Datu avots
Pievienotās vērtības īpatsvars reģiona IKP	%	9,35 (2021)	9,28	8,95	Nd	↑	CSP
Inovāciju jomā aktīvo uzņēmumu īpatsvars (Latvijā)**	%	32 (2020)	33,1	Nd	Nd		CSP *Saskaņā ar Oficiālās statistikas programmu 2026.–2028. gadam inovatīvā darbība uzņēmējdarbības sektorā tiek apsekota reizi divos gados (2026. gadā rezultāti par 2022.-2024.gadu; 2028.gadā rezultāti par 2024. -2026.gadu).*
Vidzemes RIS3 jomu kopējā pievienotā vērtība	tūkst.EUR	1 103 956 (2021)	1 251 276	1 201 529	Nd	↑	CSP, VPR
IKP uz vienu iedzīvotāju	EUR	8730 (2019)	12 041	12 762	Nd	↑	CSP
Viesnīcās un citās tūristu mītnēs pavadītas naktis***	skaits	14 514 (2021)	348 554	398 794	400 892	↑	CSP
Vidējā darba samaksa (bruto)	EUR	1 011	1 085	1 224	1 356	↑	CSP

Dati par ekonomisko aktivitāti Vidzemes plānošanas reģiona pašvaldībās trīs gadu periodā uzrāda izaugsmi visā reģionā. IKP apjoms uz vienu iedzīvotāju ik gadu ir palielinājies visās Vidzemes pašvaldībās. Augstākais IKP līmenis uz vienu iedzīvotāju ir Valmieras novadam, kas 2023. gadā sasniedza 18 619 EUR. Valmiera uzrāda arī visstraujāko absolūto pieaugumu, trīs gadu laikā. Lai gan visas pašvaldības aug, ekonomiskā plaisa starp reģiona centru un pierobežu saglabājas — Valmieras novada rādītājs vairāk nekā divas reizes pārsniedz Valkas novada rādītāju.

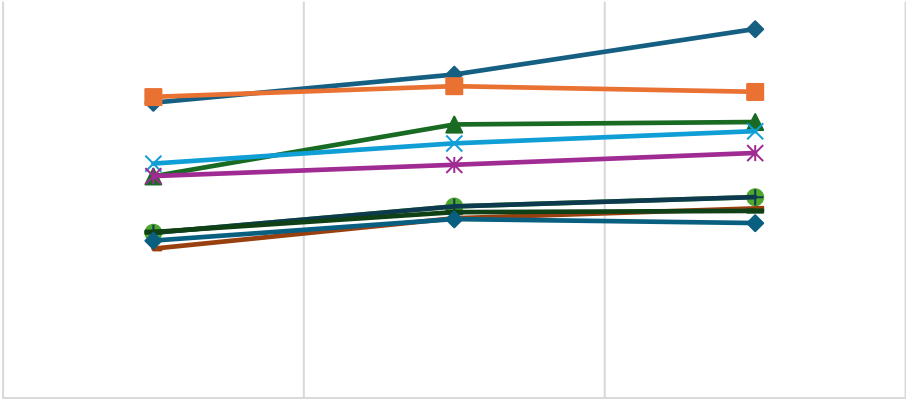

	2021. gads	2022. gads	2023. gads
Valmieras novads	14902	16326	18619
Smiltenes novads	15196	15734	15455
Madonas novads (no 01.07.2025.)	11192	13802	13926
Gulbenes novads	11831	12846	13465
Cēsu novads	11199	11763	12366
Ogres novads	8340	9670	10141
Saulkrastu novads	8340	9670	10141
Alūksnes novads	7540	9068	9570
Limbažu novads	8379	9384	9444
Valkas novads	7946	9031	8834

47.attēls Ārvalstu tiešo investīciju ieguldījums uz 1000 iedzīvotajiem (RAIM dati)

Dati par tūristu pavadītajām naktīm reģionā uzrāda vispārēju tūrisma nozares izaugsmi, kurā dominē daži spēcīgi reģionālie centri, savukārt citviet vērojama noslogojuma stabilizācija vai pat mērens kritums.

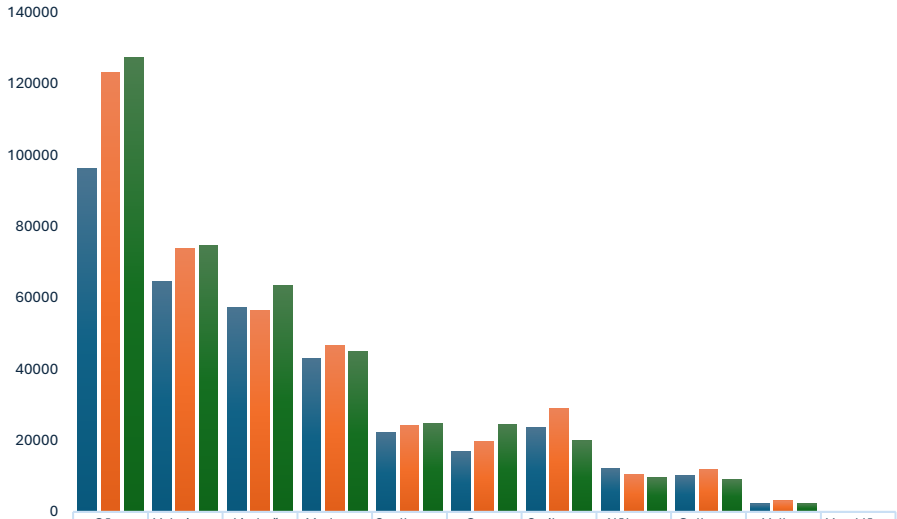

	Cēsu novads	Valmieras novads	Limbažu novads	Madonas novads	Saulkrastu novads	Ogres novads	Smiltenes novads	Alūksnes novads	Gulbenes novads	Valkas novads	Varakļānu novads
2022.	96167	64581	57369	42968	22306	16916	23560	12203	10184	2300	0
2023.	123294	73771	56575	46665	24204	19834	28960	10519	11906	3066	0
2024.	127478	74669	63356	45032	24917	24516	19904	9530	9111	2379	0

48.attēls Viesnīcās un citās tūristu mītnēs pavadītas naktis (CSP dati)

Cēsu novads ir kļuvis par galveno reģiona tūrisma galamērķi, uzrādot vislielāko nakšņošanas apjomu un pastāvīgu izaugsmi: no 96 167 naktīm 2022. gadā līdz 127 478 naktīm 2024. gadā. Smiltenes novads piedzīvojis visstraujāko kritumu 2024. gadā (19 904 naktis) pēc veiksmīga 2023. gada. Tūrisma plūsma reģionā kļūst arvien koncentrētāka Cēsu un Valmieras novados, kas kopā veido lielāko daļu no visām pavadītajām naktīm. Piekrastes un atsevišķi centrālie novadi (Limbaži, Ogre) spēj audzēt savu pievilcību, tomēr attālākos Vidzemes austrumu novados tūrisma mītņu noslogojums saskaras ar stagnāciju vai lejupslīdi.

Analizētie dati par vidējo bruto darba samaksu uzrāda stabilu un visaptverošu atalgojuma pieaugumu gandrīz visās Vidzemes pašvaldībās. Trīs gadu periodā vērojama konsekventa tendence — darba samaksa katru gadu palielinās, 2024. gadā sasniedzot līdz šim augstākos rādītājus.

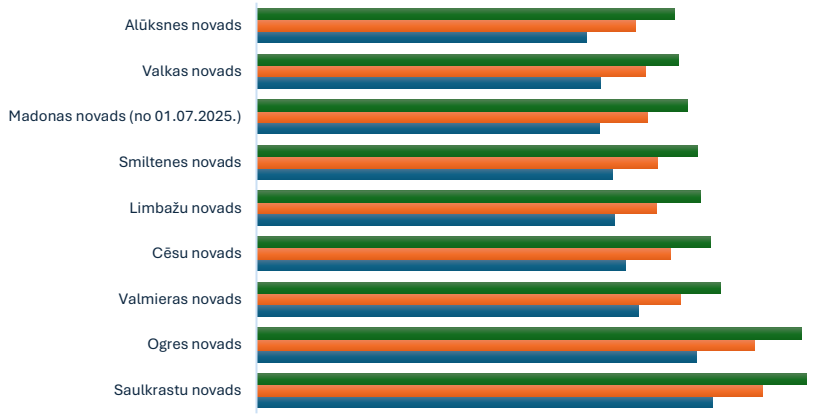

	Saulkrastu novads	Ogres novads	Valmieras novads	Cēsu novads	Limbažu novads	Smiltenes novads	Madonas novads (no 01.07.2025.)	Valkas novads	Alūksnes novads
2024.	1680	1664	1418	1386	1356	1349	1318	1289	1277
2023.	1546	1522	1297	1266	1223	1226	1194	1189	1158
2022.	1392	1344	1167	1128	1094	1087	1048	1051	1009

49.attēls Vidējā darba samaksa (bruto) (CSP dati)

Augstākā vidējā darba samaksa 2024. gadā ir reģistrēta Saulkrastu novadā un Ogres novadā. Abos novados kopš 2022. gada vērojams straujš kāpums par vairāk nekā 300 EUR. Salīdzinoši vismazākā vidējā darba samaksa pārskata perioda beigās fiksēta Valkas novadā un Alūksnes novadā. Lai gan šie rādītāji ir zemākie reģionā, arī šajās pašvaldībās kopš 2022. gada ir noticis pieaugums (vairāk nekā 200 EUR apmērā).

RV2. Uzņēmējdarbības atbalsta pasākumi

Rādītājs	Mērvienība	Bāzes vērtība (bāzes vērtības gads)	2022	2023	2024	Mērķa vērtība 2027	Datu avots
Tirgus sektora ekonomiski aktīvo vienību skaits uz 1000 iedzīvotājiem***	Skaits/1000 iedz.	83 (2021)	88	88	88	↑	CSP *Dati par periodu no 2021.-2023.gadam pieejami tikai par VPR pirms ATR, par 2024.gadu - tikai par VPR pēc ATR*
Uzņēmumu aktivitātes pieaugums izmantot pieejamos inovāciju atbalsta instrumentus	skaits	Nd (2021)	1	9	13	↑	EM, VPR
Jaunradītu uzņēmumu skaits	skaits	872 (2021)	1 049	1 020	1 116	↑	RAIM
Aptaujāto iedzīvotāju īpatsvars, kas piekrīt, ka reģiona tiek piedāvātas labas iespējas jaunajiem uzņēmējiem uzņēmējdarbības attīstībai	%	Nd	Nd	Nd	Nd		VPR *Pārskata periodā aptauja nav veikta.*

Analizētie dati liecina par vispārēju un pārliecinošu uzņēmējdarbības aktivitātes pieaugumu visā reģionā. Četru gadu periodā gandrīz visas pašvaldības ir spējušas palielināt ekonomiski aktīvo vienību skaitu.

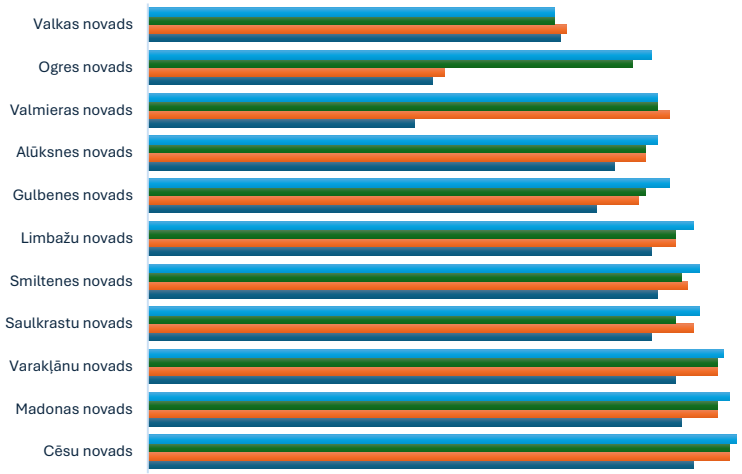

	Cēsu novads	Madonas novads	Varakļānu novads	Saulkrastu novads	Smiltenes novads	Limbažu novads	Gulbenes novads	Alūksnes novads	Valmieras novads	Ogres novads	Valkas novads
2024.	97	96	95	91	91	90	86	84	84	83	67
2023.	96	94	94	87	88	87	82	82	84	80	67
2022.	96	94	94	90	89	87	81	82	86	49	69
2021.	90	88	87	83	84	83	74	77	44	47	68

50.attēls Tirgus sektora ekonomiski aktīvo vienību skaits uz 1000 (CSP dati)

2024. gadā (50. attēls) visaugstākais uzņēmējdarbības blīvums reģistrēts Cēsu novadā , tam cieši seko Madonas. **Valmieras novads** piedzīvoja krasu lēcienu 2022. gadā, rādītājam pieaugot gandrīz divkārt (no 44 uz 86) un turpmākajos gados saglabājoties stabili augstā līmenī.

Reģiona uzņēmējdarbības vide kļūst arvien blīvāka. Kamēr Cēsis un Madona nostiprinās kā aktivitātes centri, vislielākais izaicinājums saglabājas Valkas novadā, kur uzņēmējdarbības spars pašlaik atpaliek no pārējā reģiona dinamikas.

Dati par jaunu uzņēmumu dibināšanu reģionā (51. attēls) uzrāda kopumā pozitīvu dinamiku, 2024. gadā lielākajai daļai pašvaldību sasniedzot vai pārsniedzot 2021. gada līmeni. Vidzemes plānošanas reģionā iezīmējas skaidri uzņēmējdarbības centri, kuros jaunu komersantu veidošanās notiek visintensīvāk.

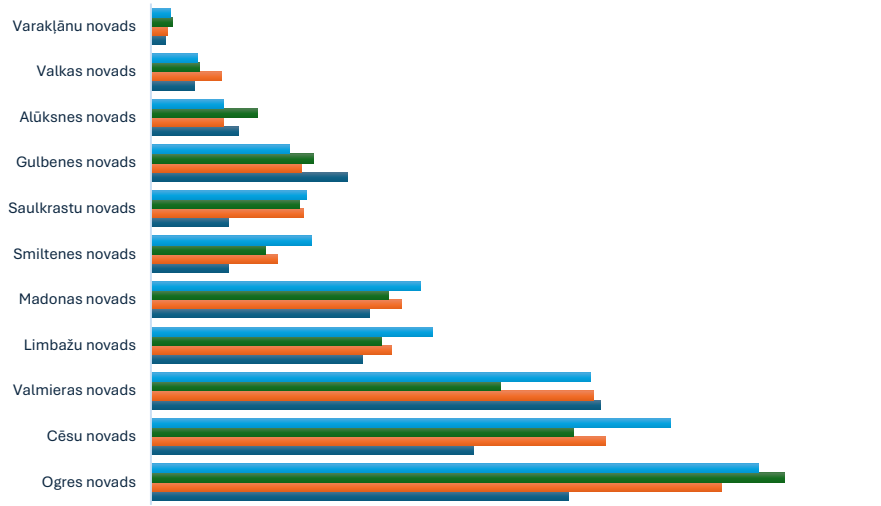

	Ogres novads	Cēsu novads	Valmieras novads	Limbažu novads	Madonas novads	Smiltenes novads	Saulkrastu novads	Gulbenes novads	Alūksnes novads	Valkas novads	Varakļānu novads
2024.	250	214	181	116	111	66	64	57	30	19	8
2023.	261	174	144	95	98	47	61	67	44	20	9
2022.	235	187	182	99	103	52	63	62	30	29	7
2021.	172	133	185	87	90	32	32	81	36	18	6

51.attēls Jaunradītu uzņēmumu skaits (CSP dati)

Lielākais jaunradīto uzņēmumu skaits visā periodā fiksēts Ogres novadā, kur rādītājs audzis no 172 uzņēmumiem 2021. gadā līdz 250 2024. gadā. Gulbenes novads ir vienīgā lielā pašvaldība, kurā vērojams būtisks jaunradīto uzņēmumu skaita samazinājums (no 81 uzņēmuma 2021. gadā līdz 57 uzņēmumiem 2024. gadā. Uzņēmējdarbības uzsākšanas aktivitāte reģionā koncentrējas Pierīgā (Ogre, Saulkrasti) un vēsturiskajos centros (Cēsis, Valmiera). Īpaši atzīmējams Smiltenes un Saulkrastu novadu progress, savukārt Gulbenes un Alūksnes novadu rādītāji norāda uz nepieciešamību pēc papildu stimuliem vietējās uzņēmējdarbības veicināšanai.

KAS SECINĀMS? Ekonomikas struktūras maiņa notiek lēnām, taču tūrisma sektors piedzīvojis sprādzienveidīgu atgūšanos. Viesnīcās pavadīto nakšu skaits pieaudzis no ~14 tūkstošiem 2021. gadā (Covid-19 ietekme) uz vairāk nekā 400 tūkstošiem 2024. gadā, kas tieši korelē ar iepriekš analizēto (T1, T2) dabas un kultūras objektu apmeklētības pieaugumu. Lai gan IKP uz vienu iedzīvotāju aug, pievienotās vērtības īpatsvars reģiona kopējā IKP ir nedaudz samazinājies (no 9,35% uz 8,95%), norādot uz produktivitātes izaicinājumiem. Vidējā darba samaksa aug (1356 EUR 2024. gadā), bet joprojām ir viena no zemākajām starp reģioniem, kas rada riskus darbaspēka aizplūšanai.

KAS TĀLĀK? Nākamajā periodā būtiski ir pārskatīt RIS3 (viedās specializācijas) jomu datu atlases metodoloģiju, jo pašreizējie NACE kodi neprecīzi atspoguļo reģiona specifiku. Jāfokusējas uz produktivitātes celšanas pasākumiem, lai apturētu augstas pievienotās vērtības īpatsvara kritumu un veicinātu algu kāpumu, kas ir kritiski svarīgi reģiona demogrāfiskajai noturībai.

E3. Aprites un bioekonomika

RV1. Aprites ekonomikas attīstība uzņēmējdarbībā

Rādītājs	Mērvienība	Bāzes vērtība (bāzes vērtības gads)	2022	2023	2024	Mērķa vērtība 2027	Datu avots
Pārstrādāto atkritumu īpatsvars no savāktajiem sadzīves (visiem nebīstamajiem) atkritumiem**	%	65,59 (2020)	114	115	126	↑	CSP
Otrreizējo materiālu izmantošanas īpatsvars**	%	5 (2021)	4,3	6	6,8	↑	Eurostat
Īstenotās investīciju projekti, tostarp investīciju projekti, aprites ekonomikas jomās*	skaits	Nd (2021)	11			↑	EM, pašvaldības, CFLA

2025. gada vasarā veiktā pašvaldību aptaujā sniegtā informācija (52. attēls) liecina par realizētām aktivitātēm pārejā uz ilgtspējīgu resursu pārvaldību, ieviešot dažādus praktiskus risinājumus atkritumu apjoma samazināšanai un atkārtotai izmantošanai. Aktivitātes aptver gan infrastruktūras pilnveidi, gan sabiedrības paradumu maiņu. Atkritumu šķirošanas infrastruktūras paplašināšana ir visizplatītākā aktivitāte, ko īsteno lielākā daļa reģiona pašvaldību. Gandrīz visas pašvaldības (izņemot Limbažu novadu, kur uzsvars likts uz infrastruktūru) kā prioritāti izvirzījušas sabiedrības informēšanu un izglītošanu par aprites ekonomikas principiem. Pašvaldību pašvērtējums par virzību uz aprites ekonomikas principu ieviešanu liecina par mērenu virzību uz ilgtspējīgāku saimniekošanu. Kopējā situācija ir atšķirīga — kamēr daļā novadu vērtē, ka aprites ekonomikas principu ieviešana ir palielinājusies ir pašvaldības, kas atzīst, ka vai nu nav informācija, vai šādi principi nav sākti mērķtiecīgi ieviest.

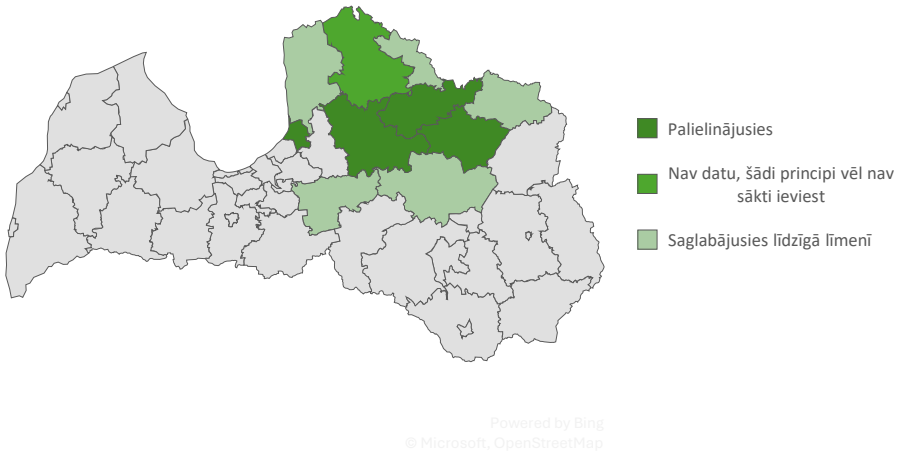

52.attēls aprites ekonomikas principu ieviešana pašvaldībā (Pašvaldības (aptauja)

RV2. Bioekonomikas attīstība

Rādītājs	Mērvienība	Bāzes vērtība (bāzes vērtības gads)	2022	2023	2024	Mērķa vērtība 2027	Datu avots
Publisko un privāto investīciju apjoms bioekonomikas jomās, t.sk. izdevumi pētniecībai un attīstībai	EUR	Nd (2021)	111 691	89 324	102 559		ZM, EM, LLU, CSP
Bioekonomikas jomās strādājošo uzņēmumu apgrozījums**	milj.EUR	18 437,8 (2021)	24 087,9	23 197	22 612,2		CSP, ZM, EM
Ārējo investīciju apjoms bioekonomikas nozarē	EUR	23 016 610 (2021)	211 675 445,1	18 462 854,9	42 987 508,9		CSP, ZM, EM, RAIM *Nav pieejami dati par ārējo investīciju apjomu bioekonomikas nozarē, tāpēc rādītāja uzraudzībai šobrīd izmantoti pieejamie dati*

							par visām ārvalstu investīcijām reģionā kopā.

RV3. Aprites principu ieviešana atkritumu apsaimniekošanā

Rādītājs	Mērvienība	Bāzes vērtība (bāzes vērtības gads)	2022	2023	2024	Mērķa vērība 2027	Datu avots
Pārstrādāto atkritumu īpatsvars no savāktajiem sadzīves (visiem nebīstamajiem) atkritumiem**	%	69,2 (2021)	114	115	126	↑	CSP
Īstenotie kopienās balstītie atkritumu šķirošanas, resursu dalīšanās risinājumi *	skaits	Nd (2021)	6				VRG, VPR
Aptaujāto iedzīvotāju īpatsvars, kas piekrīt, ka reģionā tiek atbalstīti eko uzņēmumi un ilgtspējīga uzņēmējdarbība	%	Nd (2021)	Nd	Nd	Nd		VPR *Pārskata periodā aptauja nav veikta.*
Radītais sadzīves atkritumu daudzums uz 1 iedzīvotāju gadā	t/1 iedz.	0,26 (2019)	0,94	1,08	1,30	↓	CSP, LVĢMC
Poligonos apglabāto atkritumu īpatsvars no pieņemtajiem	%	44,2 (2019)	40,7	42,7	46,1	↓	VVD *Dati par SIA "ZAAO" apsaimniekotajos poligonos "Daibe" un "Kaudzītes" pieņemto un apglabāto atkritumu īpatsvaru.* *SIA "ZAAO" darbības teritorijā iekļaujas visas,*

							izņemot Ogres novadu.

Pašvaldību aptaujas dati (53. attēls) par sabiedrības iniciētajiem un pašvaldību atbalstītajiem zaļajiem risinājumiem liecina, ka Vidzemē veidojas izpratne par resursu taupīšanu, tomēr aktivitāšu spektrs starp novadiem ir atšķirīgs. Dominē tradicionālas vides sakopšanas formas, taču parādās arī specifiski aprites ekonomikas elementi. Talkas un sakopšanas akcijas ir iniciatīvu veids, kas tiek atbalstīts gandrīz visās Vidzemes pašvaldībās (izņemot Limbažu novadu, kur uzsvars ir uz infrastruktūru). Tas apliecina kopienu gatavību iesaistīties vides uzturēšanā pašvaldības mērogā. Tiek veidoti kopienu šķirošanas punkti, resursu dalīšanās un atkārtotas izmantošanas vietas (piemēram, grāmatu un lietu skapji). Gulbenes novads izceļas kā vienīgais, kurā tiek atbalstītas tieši resursu atgūšanas un labošanas aktivitātes, piemēram, mēbeļu restaurācijas vai elektrolietu labošanas meistarklases. Veiktā aptauja par iedzīvotāju un vietējo kopienu iesaisti atkritumu šķirošanas un resursu koplietošanas risinājumu veidošanā liecina kopumā par pozitīvu attīstības tendenci Vidzemes reģionā. Nevienā no analizētajām pašvaldībām pēdējo divu gadu laikā nav fiksēts aktivitātes kritums. Dati par radīto sadzīves atkritumu apjomu uz vienu iedzīvotāju uzrāda atšķirīgu situāciju Vidzemes pašvaldībās, iezīmējot gan veiksmīgus apjoma samazināšanas piemērus, gan specifiskus lēcienus atsevišķās teritorijās.

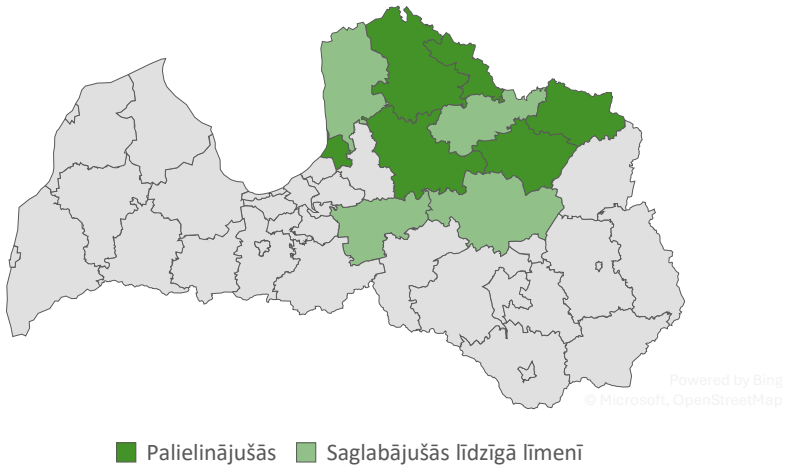

53.attēls vietējo kopienu iesaisti atkritumu šķirošanas un resursu koplietošanas risinājumu dinamika (Pašvaldības (aptauja)

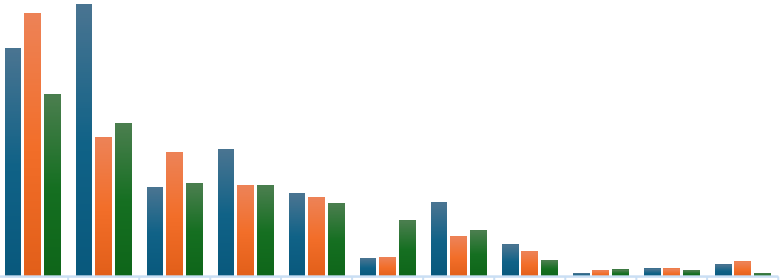

	Cēsu novads	Madonas novads	Gulbenes novads	Limbažu novads	Valmieras novads	Valkas novads	Ogres novads	Smiltenes novads	Saulkrastu novads	Alūksnes novads	Varakļānu novads
2022.	2,54	3,03	0,99	1,42	0,92	0,21	0,82	0,35	0,04	0,09	0,13
2023.	2,92	1,54	1,37	1,01	0,88	0,22	0,44	0,28	0,07	0,08	0,16
2024.	2,02	1,70	1,03	1,01	0,82	0,62	0,51	0,18	0,08	0,07	0,04

54.attēls Radītais sadzīves atkritumu daudzums uz 1 iedzīvotāju gadā (CSP dati)

Augstākais atkritumu apjoms (54. attēls) konstatēts Cēsu un Madonas novadā saglabājot visaugstākos rādītājus visā pārskata periodā. Konsekventu atkritumu apjoma samazināšanos katru gadu uzrāda Valmieras novads (no 0,92 uz 0,82) un Smiltenes novads (no 0,35 uz 0,18).

KAS SECINĀMS? Aprites ekonomikas jomā vērojams aktīvs pašvaldību darbs pie infrastruktūras, taču statistikas dati ir pretrunīgi. Pārstrādāto atkritumu īpatsvars datos uzrādās virs 100% (126% 2024. gadā), kas norāda uz kļūdainu aprēķina metodiku vai datu nesakritību starp savākto un pārstrādāto apjomu. Vienlaikus radītais atkritumu daudzums uz iedzīvotāju ir strauji audzis (no 0,26 uz 1,30 t/iedz.), kas daļēji skaidrojams ar datu avotu maiņu un ekonomiskās aktivitātes pieaugumu. Pozitīvi vērtējama pašvaldību iesaiste aprites ekonomikas principu ieviešanā, kā arī otrreizējo materiālu izmantošanas pieaugums.

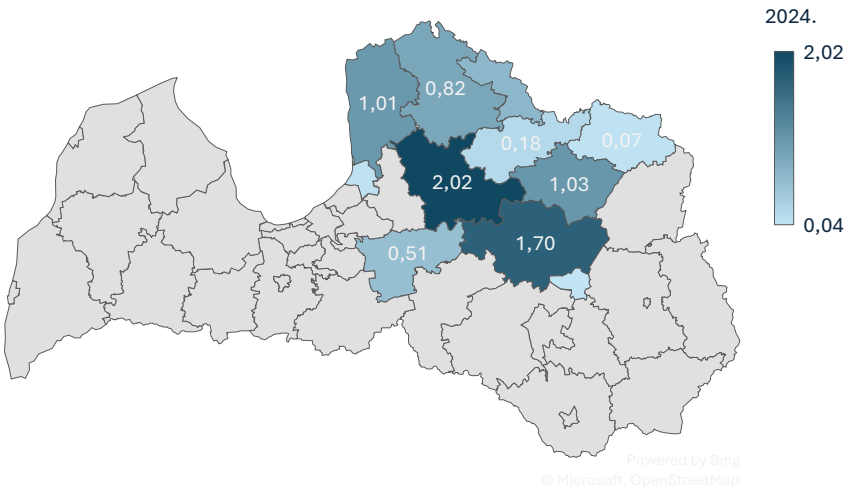

55.attēls Radītais sadzīves atkritumu daudzums uz 1 iedzīvotāju gadā 2024. gadā (CSP dati)

KAS TĀLĀK? Jāsakārto atkritumu apsaimniekošanas datu uzskaite, novēršot metodoloģiskās kļūdas. Jāveicina bioatkritumu dalītā vākšana, kas pagaidām ir vāji attīstīta, un jāturpina atbalstīt kopienu iniciatīvas (labošanas punkti, talkas), kas veicina sabiedrības iesaisti. Investīciju piesaistē bioekonomikai nepieciešams definēt precīzākus kritērijus, lai nodalītu specifiskas bioekonomikas investīcijas no vispārējām lauksaimniecības investīcijām.

E4. Efektīva un tīra enerģija

RV1. Energoplānošanas stiprināšana

RV2. Energofektivitāte

RV3. Atjaunojamās enerģijas pielietojuma veicināšana

Rādītājs	Mērvienība	Bāzes vērtība (bāzes vērtības gads)	2022	2023	2024	Mērķa vērība 2027	Datu avots
Realizēto projektu skaits AER, energoefektivitātes, jomā*	skaits	Nd (2021)	12			13	CFLA, pašvaldības *Priekšlikums rādītāju precizēt vai apvienot ar rādītāju "Publiskās ēkas ar uzlabotu energoefektivitāti"*
Publiskās ēkas ar uzlabotu energoefektivitāti*	skaits	Nd (2021)	12			13	Pašvaldības *Priekšlikums šo rādītāju precizēt vai apvienot ar iepriekšējo rādītāju "Realizēto projektu skaits AER, energoefektivitātes, jomā "*
No atjaunojamiem energoresursiem saražotās enerģijas īpatsvara pieaugums kopējā bruto enerģijas gala patēriņā**	%	42,13 (2020)	43,72	43,25	45,54	↑	EM, CSP
Mājsaimniecībām piegādātā siltumenerģija	kwG	236 (2020)	273	184	187	↓	CSP

Dati par atjaunīgās elektroenerģijas ražošanu reģiona pašvaldībās (56. attēls) uzrāda izteiktu nevienlīdzību starp pašvaldībām, kur Ogres novads uzrāda salīdzinošus augstus rādītājus, savukārt vairākos citos novados nav vērojams šādas enerģijas pieaugums.

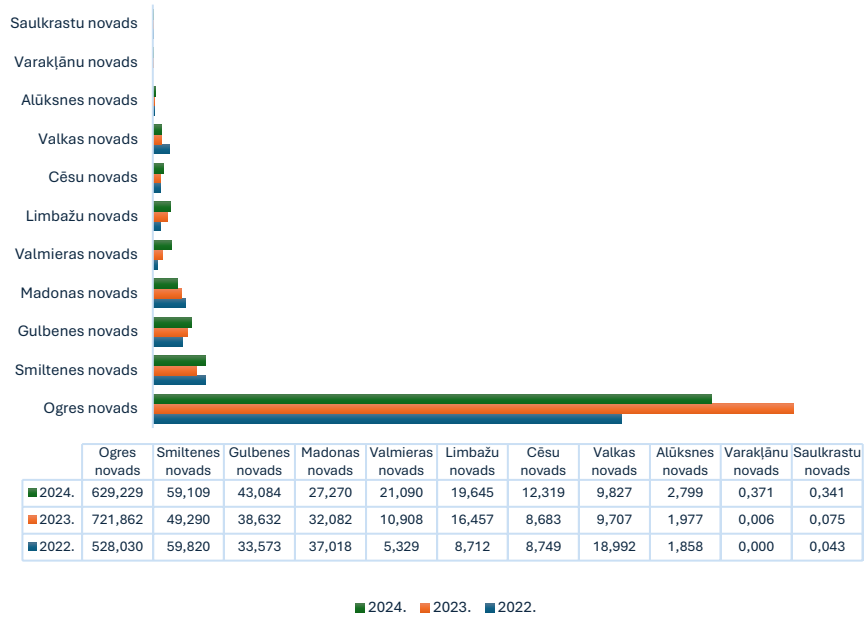

	Ogres novads	Smiltenes novads	Gulbenes novads	Madonas novads	Valmieras novads	Limbažu novads	Cēsu novads	Valkas novads	Alūksnes novads	Varakļānu novads	Saulkrastu novads
2024.	629,229	59,109	43,084	27,270	21,090	19,645	12,319	9,827	2,799	0,371	0,341
2023.	721,862	49,290	38,632	32,082	10,908	16,457	8,683	9,707	1,977	0,006	0,075
2022.	528,030	59,820	33,573	37,018	5,329	8,712	8,749	18,992	1,858	0,000	0,043

56.attēls Saražotā elektroenerģija no atjaunīgiem energoresursiem statistiskajos reģionos, novados un valstspilsētās (GWh) (CSP dati)

Vislielākais relatīvais progress fiksēts **Valmieras novadā**, kur saražotās elektroenerģijas apjoms divu gadu laikā ir gandrīz **četrkāršojies** — no 5 329 vienībām 2022. gadā līdz **21 090** 2024. gadā.

Attiecībā uz saražoto siltumenerģiju (57. attēls) no atjaunojamiem energoresursiem dati uzrāda, ka reģionā saglabājas stabili līderi, taču kopējā dinamika vairumā pašvaldību iezīmē mērenu apjomu samazināšanos vai svārstīgumu. Siltumenerģijas ražošanā no AER Vidzemes reģionā dominē Madonas un Smiltenes novadi, kas kopā saražo gandrīz tikpat, cik visas pārējās pašvaldības kopā.

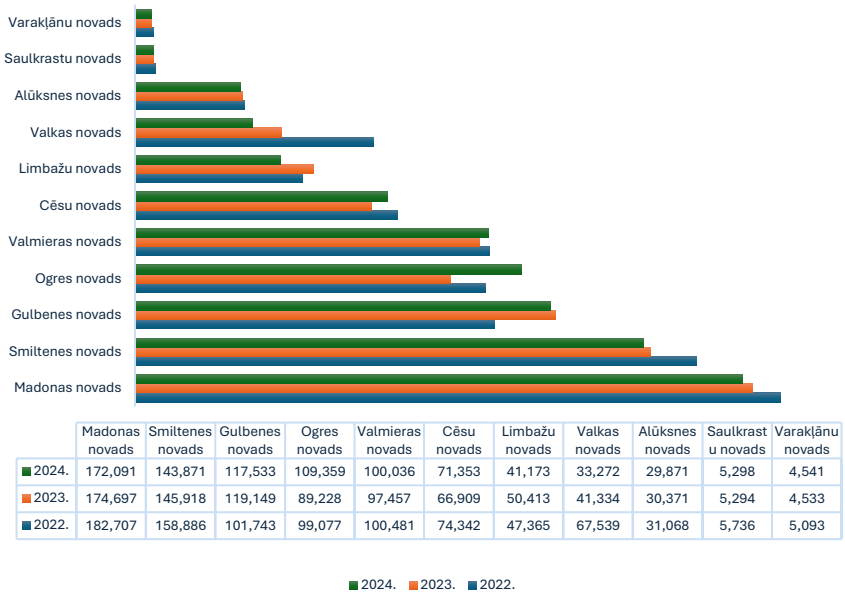

	Madonas novads	Smiltenes novads	Gulbenes novads	Ogres novads	Valmieras novads	Cēsu novads	Limbažu novads	Valkas novads	Alūksnes novads	Saulkrastu novads	Varakļānu novads
2024.	172,091	143,871	117,533	109,359	100,036	71,353	41,173	33,272	29,871	5,298	4,541
2023.	174,697	145,918	119,149	89,228	97,457	66,909	50,413	41,334	30,371	5,294	4,533
2022.	182,707	158,886	101,743	99,077	100,481	74,342	47,365	67,539	31,068	5,736	5,093

57.attēls Saražotā siltumenerģija no atjaunīgiem energoresursiem statistiskajos reģionos, novados un valstspilsētās (GWh) (CSP dati)

2025. gadā veiktā pašvaldību aptauja (58. attēls) par pašvaldību īstenotajiem projektiem, veicinot AER izmantošanu apliecina, ka Vidzemes reģiona pašvaldības mērķtiecīgi īsteno projektus, lai samazinātu energoresursu patēriņu un pārietu uz ilgtspējīgu enerģijas ražošanu. Kamēr pašvaldību ēku energoefektivitātes paaugstināšana ir nostiprinājusies kā vispārpieņemts standarts visos reģiona novados, tieša AER risinājumu integrācija un publiskās infrastruktūras modernizācija iezīmē nākamo stratēģisko attīstības posmu. Lielākā daļa pašvaldību šajā jomā jau uzrāda izmērāmus rezultātus. Pārliecinoši lielākā daļa pašvaldības norāda, ka pārskata periodā realizēto projektu skaits AER jomā ir palielinājies.

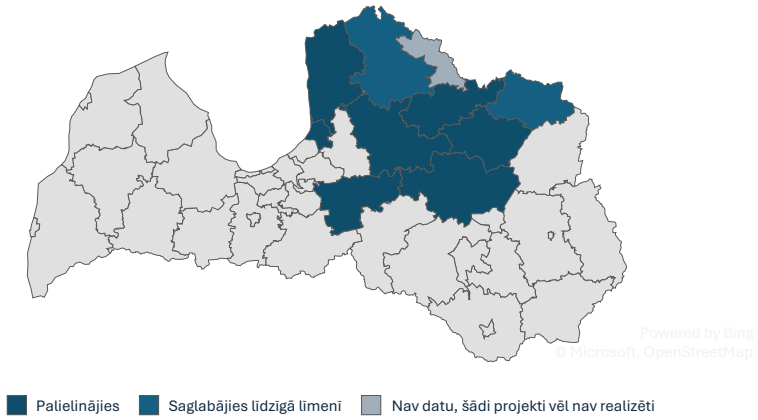

58.attēls Pašvaldības realizēto projektu skaits AER, energoefektivitātes jomā (pašvaldības, aptauja)

KAS SECINĀMS? Energoefektivitātes jomā reģions uzrāda stabilu progresu, kas cieši saistīts ar mājokļu un publiskās infrastruktūras uzlabojumiem (skatīt T5). Eiropas Savienības Atveseļošanās fonda pasākuma 1.2.1.3.i - 1. kārta "Pašvaldību ēku un infrastruktūras uzlabošana, veicinot pāreju uz atjaunojamo energoresursu tehnoloģiju izmantošanu un uzlabojot energoefektivitāti" ietvaros īstenoti vai pārskata periodā uzsākti īstenot 12 projekti piecu reģiona pašvaldību teritorijās. Mājsaimniecībām piegādātās siltumenerģijas apjoms ir samazinājies (no 273 uz 187 kwG), kas, visticamāk, liecina par veikto energoefektivitātes pasākumu atdevi un, iespējams, siltākiem laikapstākļiem gada griezumā. AER īpatsvars enerģijas gala patēriņā stabili turas virs 45%.

KAS TĀLĀK? Turpmākajā darbībā nepieciešams salāgot reģiona rezultatīvos rādītājus ar VPR izstrādātajā "Stratēģiskais ietvars ceļā uz enerģētikas un klimata noturību 2030" definētajiem rādītājiem. Īpašs uzsvars liekams uz publiskā sektora ēku modernizācijas turpināšanu, kas tieši ietekmē pašvaldību budžeta ietaupījumus un pakalpojumu kvalitāti.

4. MĒRĶIS. Veicināt sadarbību un stipras organizācijas

Mērķa sasniegšanai noteiktas trīs vidēja termiņa prioritātes: **P1.Sadarbība un pilsoniskā līdzdalība, P2.Klimatneitralitāte un pielāgošanās, P3.Digitalizācija**. Prioritātes P2.Klimatneitralitāte un pielāgošanās abus rīcības virzienus raksturo viens attīstības dinamikas rādītāju kopums.

P1.Sadarbība un pilsoniskā līdzdalība

RV1. Sadarbība

Rādītājs	Mērvienība	Bāzes vērtība (bāzes vērtības gads)	2022	2023	2024	Mērķa vērtība 2027	Datu avots
Integrētas pārvaldības plānošanas iniciatīvas un sadarbības projekti reģionam būtiskās jomās	skaits	Nd (2021)	Nd	Nd	Nd		VPR *Nepieciešams precizēt rādītāja definīciju un datu avotu.*

RV2. Pilsoniskā līdzdalība un veiktspēja

Rādītājs	Mērvienība	Bāzes vērtība (bāzes vērtības gads)	2022	2023	2024	Mērķa vērtība 2027	Datu avots
Iedzīvotāju uztvere par iespēju ietekmēt rīcībpolitiku**	Skala 1-10	1,51 (2015)	Nd	Nd	Nd	3,5	ESS *Jāprecizē, kurš no rādītājiem* *Eiropas Sociālā 11.kārtas pētījuma (datu ievākšanas periods 05.10.2023 - 28.04.2024) izmantojams VPR AP rādītāja uzraudzībai.*
Uzticēšanās citiem cilvēkiem***	Vidējais skalā no 0-10	6,3 (2021)	6,3	5,8	6,2	↑	CSP, Eurostat
Politiskās uzticēšanās indekss pašvaldībai**	%	56,3 (2018)	Nd	54,4	51,1	↑	SKDS

							Dati par Latviju kopā, datu avots "Pētījums NAP2027 mērķu rādītāju iegūšanai" (SKDS, 2024). Jāprecizē, cik bieži tiks šāds pētījums atkārots un iegūstami dati no tā.

KAS SECINĀMS? Pārvaldības un līdzdalības jomā vērojama pretrunīga dinamika – kamēr sociālā uzticēšanās (uzticēšanās citiem cilvēkiem) pēc krituma 2023. gadā ir atgriezusies gandrīz bāzes līmenī (6,2 balles 2024. gadā), politiskā uzticēšanās pašvaldībām samazinās. Politiskās uzticēšanās indekss pašvaldībai ir krities no 56,3% (bāzes gads) uz 51,1% 2024. gadā, lai gan Vidzemes specifiskie dati (bez Ogres, Saulkrastu un Limbažu novadiem) uzrāda augstāku rādītāju (65,5%, datu avots -"Pētījums NAP2027 mērķu rādītāju iegūšanai" (SKDS, 2024)).

KAS TĀLĀK? Ņemot vērā uzticēšanās kritumu pašvaldībām, jāstiprina iedzīvotāju iesaistes mehānismi (piemēram, līdzdalības budžeti), lai mazinātu plaisu starp augsto piederības sajūtu (T4) un zemo politisko ietekmi. Jāizmanto ESS pētījuma dati, lai monitorētu sabiedrības noskaņojumu un mērķtiecīgi veicinātu pilsonisko aktivitāti.

P2. Klimatneitralitāte un pielāgošanās

RV1. Klimatneitralitāte

RV2. Pielāgošanās klimata pārmaiņām

Rādītājs	Mērvienība	Bāzes vērtība (bāzes vērtības gads)	2022	2023	2024	Mērķa vērtība 2027	Datu avots
SEG emisijas	kt CO2 ekv.	4921,28 (2020)	4858,86	4960,801	Nd	↓	CSP
Ekoloģiskās pēdas nospiedums	ha/1 iedz.	6,1 (2017)	Nd	Nd	Nd	↓	VARAM
Pašvaldību pielāgošanās klimata pārmaiņām stratēģijas*	skaits	Nd (2021)	10			13	Pašvaldības, CFLA

Dati par SEG emisiju apjomu reģiona pašvaldībās (59. attēls) uzrāda nevienmērīgu dinamiku — lai gan lielākajos emisiju avotos vērojama pakāpeniska apjomu samazināšanās, vairākās pašvaldībās 2023. gadā fiksēts negaidīts un būtisks emisiju pieaugums.

Madonas novads saglabā reģionā augstāko emisiju līmeni, tomēr tajā vērojama stabila lejupejoša tendence: no 870 833 vienībām 2021. gadā līdz **819 351 vienībai** 2023. gadā. Kopumā reģiona industriāli aktīvākie novadi (Madona, Valmiera, Smiltene) spēj konsekventi samazināt SEG

emisijas, tomēr Alūksnes un Limbažu novadu dati norāda uz nepieciešamību padziļināti analizēt emisiju pieauguma cēloņus šajās teritorijās, lai virzītos uz reģiona kopējo klimata mērķu sasniegšanu.

2025. gadā veiktās pašvaldību aptaujas dati liecina par mērķtiecīgu, kaut arī nevienmērīgu virzību uz klimata neitralitāti un noturību. Lielākā daļa reģiona pašvaldību jau ir izstrādājušas specializētus plānošanas dokumentus vai integrējušas klimata aspektus esošajās attīstības stratēģijās.

KAS SECINĀMS? Klimata mērķu sasniegšanā vērojama "plānošanas un rīcības" plaisa. No vienas puses, administratīvā kapacitāte ir augsta – visas 10 pašvaldības ir izstrādājušas vai integrējušas pielāgošanās stratēģijas, un 2024. gadā apstiprināti četri specifiski projekti (SAM 2.1.3.1. "Pašvaldību pielāgošanās klimata pārmaiņām" 1. kārta). No otras puses, reālie vides rādītāji pasliktinās vai stagnē – SEG emisijas 2023. gadā pieaugušas līdz 4960 kt CO2 ekv. (pretstatā 4858 kt 2022. gadā), kas liecina, ka iepriekš analizētie energoefektivitātes (E4) un mobilitātes (T3) pasākumi vēl nedod pietiekamu summāro efektu. Ekoloģiskās pēdas nospieduma rādītājam trūkst regulāru monitoringa datu.

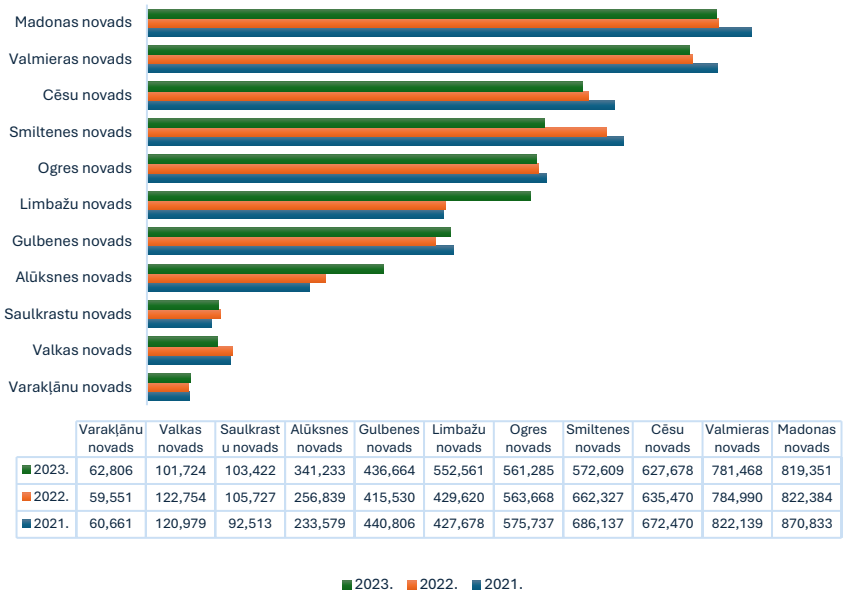

	Varakļānu novads	Valkas novads	Saulkrastu novads	Alūksnes novads	Gulbenes novads	Limbažu novads	Ogres novads	Smiltenes novads	Cēsu novads	Valmieras novads	Madonas novads
2023.	62,806	101,724	103,422	341,233	436,664	552,561	561,285	572,609	627,678	781,468	819,351
2022.	59,551	122,754	105,727	256,839	415,530	429,620	563,668	662,327	635,470	784,990	822,384
2021.	60,661	120,979	92,513	233,579	440,806	427,678	575,737	686,137	672,470	822,139	870,833

59.attēls Pašvaldības realizēto projektu skaits AER, energoefektivitātes jomā (pašvaldības, aptauja)

KAS TĀLĀK? Līdz 2027. gadam galvenais uzdevums ir pāriet no stratēģiju izstrādes uz to ieviešanu, fokusējoties uz emisiju samazināšanu transporta un mājokļu sektoros (sasaiste ar T3 un T5). Rekomendējams ciešāk sasaistīt klimata projektus ar civilās aizsardzības (C2) plāniem, ņemot vērā plūdu un vētru riskus, tādējādi veidojot noturīgāku reģiona infrastruktūru.

P3. Digitalizācija

RV1. Sadarbība digitalizācijas veicināšanai

Rādītājs	Mērvienība	Bāzes vērtība (bāzes vērtības gads)	2022	2023	2024	Mērķa vērtība 2027	Datu avots
Interneta pieejamība mājsaimniecībās	%	91,1 (2021)	91,1	92,6	92,0	↑	CSP
Iedzīvotāju īpatsvars, kuri vismaz reizi nedēļā lieto internetu	%	89,9 (2021)	89	89,7	89,4	↑	CSP
Iedzīvotāju īpatsvars, kas lieto internetbanku	%	78,3 (2021)	79,6	83,8	78,6	↑	CSP
Iedzīvotāju īpatsvars, kas valsts vai sabiedrisko pakalpojumu sniedzēju veidlapas aizpilda tiešsaistē**	%	64,7 (2021)	66,0	67,5	Nd	↑	CSP *Priekšlikums rādītāju saskaņot ar "Noteikumi par Oficiālās statistikas programmu 2026.–2028. gadam", kur reģionu līmenī paredzēts publicēt rādītāju "Sadarbība ar valsts, pašvaldību vai sabiedrisko pakalpojumu sniedzējiem internetā (% no iedzīvotāju skaita)"*

KAS SECINĀMS? Digitalizācijas jomā Vidzeme uzrāda stabilus, bet stagnējošus rādītājus, kopumā saglabājot ceturto vietu starp reģioniem. Interneta pieejamība mājsaimniecībās ir augsta (92,0% 2024. gadā), taču iedzīvotāju īpatsvars, kas regulāri lieto internetu un internetbanku, 2024. gadā ir nedaudz samazinājies salīdzinājumā ar 2023. gadu. Pozitīvi vērtējams pieaugums sadarbībā ar valsts iestādēm digitālajā vidē (67,5% 2023. gadā), kas liecina par e-pakalpojumu pieejamības uzlabošanos (sasaiste ar T5 pašvaldību inovācijām). Tomēr digitālo prasmju trūkums daļai sabiedrības joprojām var būt šķērslis pakalpojumu un izglītības pieejamībai.

KAS TĀLĀK? Vērtējot digitalizācijas jomas attīstību reģionā, būtiski būtu ņemt vērā ne tikai interneta pieejamību, bet arī tā kvalitāti - ātrumu, stabilitāti, pārklājumu. Lai gan statistikas dati liecina, ka interneta pieejamība mājsaimniecībās ir augsta, tomēr trūkst informācijas, cik kvalitatīvs ir pieejamais interneta pakalpojums. Nākamajā periodā jāfokusējas uz digitālo prasmju veicināšanu, īpaši senioriem un sociāli mazaizsargātajām grupām, lai mazinātu digitālo plaisu. Ieteicams sinhronizēt datu vākšanu ar jauno Oficiālās statistikas programmu 2026.–2028. gadam, lai iegūtu precīzākus datus par e-pakalpojumu lietošanas paradumiem. Jāveicina digitālo rīku izmantošana arī pilsoniskajā līdzdalībā, lai iesaistītu sabiedrību lēmumu pieņemšanā attālināti.

TIEKAMIES 2027.GADĀ?

Attīstības programmas vidusposma izvērtējums, kas aptver laika periodu no 2022. līdz 2024. gadam, iezīmē Vidzemes plānošanas reģiona spēju saglabāt noturībspēju pārmaiņu laikmetā. Pārskata periods sakrita ar fundamentāliem ģeopolitiskiem un sociālekonomiskiem satricinājumiem – atgūšanos no Covid-19 pandēmijas, Krievijas pilna mēroga iebrukumu Ukrainā un tam sekojošo energoresursu krīzi un inflāciju. Neraugoties uz šiem satricinājumiem, reģions ir demonstrējis noturībspēju. Lai gan ilgtermiņa demogrāfiskās tendences saglabājas negatīvas, iedzīvotāju skaita samazinājums Vidzemē bijis zemākais starp reģioniem (izņemot Rīgu), un 2022.-2023. gadā pat piedzīvots īslaicīgs iedzīvotāju skaita pieaugums, ko pieņemams veicināja gan remigrācija, gan Ukrainas civiliedzīvotāju uzņemšana. Šis izvērtējums parāda, ka Vidzeme ir reģions ar spēcīgu identitāti un augošu tūrisma potenciālu, taču tas saskaras ar izaicinājumiem pievienotās vērtības celšanai reģiona ekonomikas dimensijā, sociālo pakalpojumu pieejamībā un klimata mērķu praktiskā ieviešanā.

Kopējie secinājumi par virzību attīstības mērķu sasniegšanā

1. MĒRĶIS: Saglabāt un gudri apsaimniekot dabas ekosistēmas un resursus.

Dabas ekosistēmas – plānošanas un rīcības plaisa

Dabas kapitāla pārvaldībā vērojama paradoksāla situācija. No administratīvā viedokļa reģions ir paraugskolnieks – ir sasniegti un pārsniegti aizsargājamo dabas teritoriju platību mērķi, izpildot Eiropas Savienības prasības. Tomēr reālie vides slodzes rādītāji signalizē par negatīvām tendencēm. Neraugoties uz to, ka visas pašvaldības ir izstrādājušas pielāgošanās klimata pārmaiņām stratēģijas, siltumnīcefekta gāzu emisijas reģionā turpina pieaugt. Tas nozīmē, ka jāparedz pasākumi, kas spētu kompensēt ekonomiskās aktivitātes un transporta intensitātes pieaugumu.

Arī atkritumu apsaimniekošanā vērojama patēriņa kultūras ietekme – radītais atkritumu daudzums uz iedzīvotāju strauji aug, kamēr datu ticamība par pārstrādi ir apšaubāma metodoloģisko nepilnību dēļ. Pozitīva dinamika vērojama tūrisma un kultūras sektorā, kas piedzīvojis ievērojamu atgūšanos, taču tas uzliek papildu atbildību sabalansēt apmeklētāju plūsmas ar dabas vērtību saglabāšanu.

2. MĒRĶIS: Uzlabot cilvēku dzīves kvalitāti.

Dzīves kvalitāte – energoefektivitāte pret sociālo ievainojamību

Dzīves kvalitātes uzlabošanā Vidzemes veiksmes stāsts ir enerģētiskā transformācija, stabila atjaunojamo energoresursu īpatsvara pozīcija enerģijas gala patēriņā, kā arī arvien plašāka elektromobilitātes tīkla attīstība liecina par modernu pieeju infrastruktūrai. Mērķtiecīgas investīcijas mājokļu un publisko ēku siltināšanā, apvienojumā ar pāreju uz atjaunojamiem energoresursiem, ir devušas taustāmu rezultātu – samazinājies siltumenerģijas patēriņš un pieaugusi reģiona energoneatkarība. Tomēr iedzīvotāju subjektīvais vērtējums (VPR projekta "Picobello" aptauja, 2025) rāda, ka 48% respondentu joprojām izjūt energoefektīvu un pieejamu mājokļu trūkumu, kas norāda uz nepieciešamību turpināt dzīvojamo ēku renovācijas pasākumus. Taču kamēr ēkas top energoefektīvākas, cilvēkresursu trūkums sociālajā darbā kļūst kritisks. Pieaugošais pieprasījums pēc sociālajiem pakalpojumiem saduras ar dramatisku speciālistu skaita kritumu, radot riskus mazaizsargātāko grupu labklājībai.

3. MĒRĶIS: Veicināt tautsaimniecības attīstību un izaugsmi, pārveidojot saimniekošanas modeļus.

Tautsaimniecība – aktivitāte "produktivitātes slazdā"

Ekonomiskā aina ir duāla. Reģionā ir augsta uzņēmējdarbības aktivitāte – tiek dibināti jauni uzņēmumi, un bezdarba līmenis ir zems. Tomēr Vidzeme atrodas "produktivitātes slazdā". Jauno uzņēmumu skaits nekorelē ar pievienotās vērtības pieaugumu; gluži pretēji – augstas pievienotās vērtības īpatsvars ekonomikā stagnē vai pat nedaudz sarūk. Tas liecina, ka dominē zemas tehnoloģiskās ietilpības nozares un tūrisms, kas tradicionāli nav augsta atalgojuma sektori. Nākotnes izaicinājums ir mainīt atbalsta fokusu no uzņēmumu kvantitātes uz to tehnoloģisko kvalitāti un spēju ģenerēt augstāku vērtību. Uzņēmējdarbības atbalsta instrumentos nepieciešams pāriet no kvantitātes (jaunu uzņēmumu skaits) uz kvalitāti. Prioritāri atbalstāmi uzņēmumi, kas investē automatizācijā, digitalizācijā un pētniecībā, lai celtu produktivitāti. Tāpat uzmanība jāvelta darba spēka noturēšanai Vidzemē, jo vidējā darba samaksa lai gan augusi, tomēr starp reģioniem tā nav konkurētspējīgākā. Būtu nepieciešams ieviest reģionāli specifisku RIS3 jomu, tai skaitā bioekonomikas monitoringu, lai identificētu un mērķtiecīgi atbalstītu tās

nozares, kas spēj ģenerēt augstāku pievienoto vērtību. Taču izaicinājums ir datu pieejamība par reģiona definēto RIS3 jomās strādājošajiem uzņēmumiem, metodoloģiskā salāgošana ar saimnieciskās darbības klasifikāciju (NACE 2.redekcija).

4. MĒRĶIS: Veicināt sadarbību un stipras organizācijas

Datu "melnie caurumi", pārvirze no infrastruktūras uz viedo pratību

Ceturtais mērķis izvērtējumā izgaismojies kā kritiskais posms, kurā nepieciešamas vislielākās pārmaiņas domāšanā un rīkos. Pārvaldības kvalitātes un sabiedrības līdzdalības uzraudzību būtiski kavē datu trūkums. Pārāk daudz rādītāju ir nemērāmi vai balstīti uz neregulāriem pētījumiem. Digitalizācijas jomā iepriekšējie mērķi par internetu nodrošinošās infrastruktūras izveidi jāpārvirza uz nākotnes pasākumiem, kas pieder tehnoloģiju lietpratības veicināšanai. Reģionam jākļūst par testa poligonu mākslīgā intelekta rīku ieviešanai pašvaldību darbā – automatizējot dokumentu apriti un ieviešot viedos asistentus, kas mazinātu administratīvo slogu un kompensētu darbaspēka trūkumu. Tehnoloģijām jākļūst par ikdienu, nevis eksotiku. Bezpilota lidaparāti un satelītdati ir jāintegrē civilās aizsardzības plānos (plūdu un ugunsgrēku monitorings), infrastruktūras pārraudzībā (ceļu un tiltu apsekošana) un dabas resursu pārvaldībā. Tas ļautu pieņemt operatīvākus, datos balstītus lēmumus gan krīzes, gan miera laikos.

Lai gan piederības sajūta Vidzemei ir augsta, politiskā uzticēšanās pašvaldībām ir jāstiprina. Digitālo rīku izmantošana caurspīdīgai lēmumu pieņemšanai un reālai, nevis formālai iedzīvotāju iesaistei ir atslēga, lai mazinātu plaisu starp varu un sabiedrību.

Rekomendācijas uzraudzības sistēmas pilnveidošanai

Vidusposma izvērtējums izgaismoja būtiskas problēmas ar datu pieejamību un kvalitāti. Lai uzlabotu uzraudzību nākamajā pārskata periodā, būtu nepieciešams:

- ***Datu reģionalizācija,*** iegūstot datus reģiona jaunajās administratīvajās robežās, īpaši attiecībā uz ekonomiskajiem rādītājiem (RIS3, inovācijas, bioekonomika), kur šobrīd pieejami tikai nacionālie dati vai dati ar lielu laika nobīdi.
- ***Socioloģiskie mērījumi,*** regulāri veicot plānotās iedzīvotāju aptaujas, ko nebija iespējams īstenot šajā periodā. Tas ir kritiski svarīgi, lai novērtētu iedzīvotāju apmierinātību ar vidi, pakalpojumiem un drošību, kur šobrīd trūkst dinamikas datu.
- ***Metodoloģijas salāgošana,*** novēršot pretrunas starp dažādiem datu avotiem (piemēram, dati par veloinfrastruktūru, pārstrādātajiem atkritumiem), ieviešot vienotus uzskaites standartus.

Uzmanības fokuss nākamajam attīstības programmas darbības periodam

Ceļā uz nākamo plānošanas periodu, kas savu trajektoriju iegūs jau šīs attīstības programmas otrajā darbības posmā, būtiska loma būs spējai salāgot drošību, tehnoloģiju attīstību un vides ilgtspēju:

Dabas kapitāls un klimata noturība: bioloģiskās daudzveidības saglabāšana vairs nav nošķirama no ekonomiskās drošības. Ekstremāli laikapstākļi rada tiešus riskus reģiona pamatnozarēm – lauksaimniecībai un mežsaimniecībai, pieprasot adaptīvu saimniekošanu un resursu lietpratīgu pārvaldību.

Tehnoloģiju pārvaldība un sabiedrība: mākslīgā intelekta un jauno tehnoloģiju (t.sk. attālās darbības dronu) laikmetā kritiska ir "digitālā plaisa". Mākslīgā intelekta risinājumu pratības attīstīšanai jābūt pieejamai ikvienam, lai novērstu jaunu sociālo noslāņošanos un diskrimināciju darba tirgū.

Drošība un viedā pielāgošanās: infrastruktūra jāpielāgo demogrāfiskajai realitātei, īstenojot viedās sarukšanas pasākumus, vienlaikus integrējot civilās aizsardzības aspektus visās nozarēs – no mobilitātes līdz veselības aprūpei.

Vidzeme ir pierādījusi, ka spēj krīzes pārvērst izaugsmē. Esam kļuvuši zaļāki un digitālāki, taču nākotnes veiksmes atslēga būs cilvēkresursu stiprināšana un uzticēšanās atjaunošana. Šis izvērtējums ir ceļakarte nākamajiem gadiem – aicinām ikvienu iesaistīties, lai 2027. gadā mēs būtu ne tikai tehnoloģiski attīstītākais, bet arī saliedētākais un drošākais reģions. **Tiekamies 2027. gadā ar jauniem sasniegumiem!**

IZMANTOTĀS INFORMĀCIJAS AVOTI

Administratīvo teritoriju un apdzīvoto vietu likums (2020), pieejams: https://likumi.lv/ta/id/315654-administrativo-teritoriju-un-apdzivoto-vietu-likums

Aprites ekonomikas ceļa karte pašvaldībām (2025), pieejams: https://lietovelreiz.lv/lv/cela-karte

Biedrību un nodibinājumu sektora monitorings (LPA, 2024), pieejams: chrome-extension://efaidnbmnnnibpcajpcglclefindmkaj/https://nvo.lv/uploads/bn_sektora_monitorings_2024.pdf

Centrālā finanšu un līgumu aģentūra (CFLA): https://www.cfla.gov.lv/lv/2021-2027-programmas

Centrālās statistikas pārvalde (CSP), Oficiālās statistikas portāls: https://stat.gov.lv/lv

Digital Economy and Society Index (DESI) (2024), pieejams: https://digital-decade-desi.digital-strategy.ec.europa.eu/datasets/desi/charts/desi-indicators?period=desi_2024&indicator=desi_dsk_bab&breakdown=ind_total&unit=pc_ind&country=LV

Eiropas Sociālā pētījuma (ESS) datu analīze NAP2027 vidusposma izvērtējuma un Latvija 2050 izstrādes vajadzībām (VK, 2025), pieejams: https://ppdb.mk.gov.lv/database/eiropas-sociala-petijuma-ess-datu-analize-nap2027-vidusposma-izvertejuma-un-latvija-2050-izstrades-vajadzibam/

Grozījumi Administratīvo teritoriju un apdzīvoto vietu likumā (2024), pieejams: https://likumi.lv/ta/id/353139-grozijumi-administrativo-teritoriju-un-apdzivoto-vietu-likuma

Ikgadējais monitorings par sabiedrības uzticēšanos pašvaldību sociālajiem dienestiem 2024–2028 (LM, 2024, 2025), pieejams: https://www.lm.gov.lv/lv/petijums

Kultūras aktivitātes barometrs 2024. Kultūras patēriņa un līdzdalības ietekmes pētījums (KM, 2025), pieejams: chrome-extension://efaidnbmnnnibpcajpcglclefindmkaj/https://ppdb.mk.gov.lv/wp-content/uploads/2025/04/Kulturas_barometrs_2025.pdf

Latvijas aprites ekonomikas indekss pašvaldībām (AS "CleanR Grupa", 2024), pieejams: chrome-extension://efaidnbmnnnibpcajpcglclefindmkaj/https://cleanrgrupa.lv/wp-content/uploads/2025/04/Latvijas-Aprites-ekonomikas-indekss_Metodika.pdf

Latvijas Atvērto datu portāls (LADP): https://data.gov.lv/

Latvijas Bioekonomikas stratēģija 2030 (2017), pieejams: https://likumi.lv/ta/id/342221-latvijas-bioekonomikas-strategija-2030

No 1. aprīļa tiek atcelta lielākā daļa Covid-19 drošības pasākumu (2022), pieejams: https://lvportals.lv/skaidrojumi/339545-no-1-aprila-tiek-atcelta-lielaka-dala-covid-19-drosibas-pasakumu-2022

Nodarbinātības valsts aģentūra (NVA), Bezdarba statistika: https://www.nva.gov.lv/lv/bezdarba-statistika

Noteikumi par Oficiālās statistikas programmu 2026.–2028. gadam (2025), pieejams: https://likumi.lv/ta/id/365192-noteikumi-par-oficialas-statistikas-programmu-20262028-gadam

Pētījums par sabiedrībā aktuāliem jautājumiem (VK, Kantar, 2024), pieejams: chrome-extension://efaidnbmnnnibpcajpcglclefindmkaj/https://ppdb.mk.gov.lv/wp-content/uploads/2024/12/Socpol_aptauja_septembris_publ.pdf

Projekta "Jauni sadarbības modeļi labākas dzīves vides veidošanai (PICOBELLO)" aptaujas rezultāti (aptauja veikta 2025.gada janvārī)

Reģionālās attīstības indikatoru modulis (RAIM): https://www.raim.gov.lv/

Saliedētas un pilsoniski aktīvas sabiedrības attīstības plāns 2024.–2027. gadam (2024), pieejams: https://likumi.lv/ta/id/357419-saliedetas-un-pilsoniski-aktivas-sabiedribas-attistibas-plans-2024-2027-gadam

Slimību profilakses un kontroles centrs (SPKC), Veselības statistikas datubāze: https://statistika.spkc.gov.lv/pxweb/lv/Health/

Stratēģiskais ietvars ceļā uz enerģētikas un klimata noturību Vidzemes plānošanas reģionā 2030 (2024), pieejams: chrome-extension://efaidnbmnnnibpcajpcglclefindmkaj/https://www.vidzeme.lv/wp-content/uploads/2025/02/19.02.-Strategiskais_ietvars_energetika_klimats_.pdf

The European Social Survey. ESS11 - integrated file, edition 4.1 (2023), pieejams: https://ess.sikt.no/en/datafile/242aaa39-3bbb-40f5-98bf-bfb1ce53d8ef?tab=1

Transporta attīstības pamatnostādnes 2021-2027 (2021), pieejams: https://likumi.lv/ta/id/327053-par-transporta-attistibas-pamatnostadnem-2021-2027-gadam

Vidzemes plānošanas reģiona pašvaldību aptaujas rezultāti (aptauja veikta 2025.gada augustā – septembrī)

Vidzemes plānošanas reģiona Viedās specializācijas (RIS3) stratēģija (2022), pieejams: chrome extension://efaidnbmnnnibpcajpcglclefindmkaj/https://www.vidzeme.lv/wp-content/uploads/2024/11/VPR_viedas_specializacijas_strategija_2022-2030_FINAL.pdf

Pēc pieprasījuma saņemti dati no:

Dabas aizsardzības pārvaldes, Ekonomikas ministrijas, Kultūras ministrijas, Lauku atbalsta dienesta, Labklājības ministrijas, VSIA "Latvijas Valsts ceļi", Latvijas Vides, ģeoloģijas un meteoroloģijas centra, Veselības inspekcijas, Valsts vides dienesta

PIELIKUMI